

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2010

Marine Institute
Foras na Mara

An Eolaíocht agus An Mhuir a Fhónamh

Chuig an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara

De réir cheanglais an Achta um Fhoras na Mara, 1991, is mór an onóir í dom Tuarascáil Bhliantúil agus Ráiteas Airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010 a chur ar fáil.

Jim Fennell, Cathaoirleach

Is é Foras na Mara an ghníomhaireacht náisiúnta ag a bhfuil na feidhmeanna seo a leanas:

‘chun taighde agus forbairt mhuirí a ghabháil de láimh, a chomhordú, a chur chun cinn agus a chuidiú agus na seirbhísí sin a bhaineann le taighde agus forbairt mhuirí a chur ar fáil, i dtuairim Fhoras na Mara, a chuirfidh forbairt eacnamaíoch chun cinn agus a chruthóidh fostaíocht agus a chosnóidh an timpeallacht mhuirí.’

An tAcht um Fhoras na Mara, 1991

Ár bhFís

Geilleagar mara a mbeidh borradh faoi gan dochar don éiceachóras agus a mbeidh ár gcuid scothsheirbhísí mar thaca aige

Tá grianghraif ar fud an fhoilseacháin seo faoi chóipcheart Fhoras na Mara, le caoinchead ó na daoine seo a leanas:

Andrew Downes Photography (© Foras na Mara)

David Branigan – Oceansport (© Foras na Mara)

Cushla Dromgool–Regan (© Foras na Mara)

Jason Clarke Photography (© Foras na Mara)

Keith Heneghan, Phocus Photography (© Foras na Mara)

Mike Shaunessy Photography (© Foras na Mara)

Tá grianghraif bhreise curtha ar fáil ag na daoine seo a leanas:

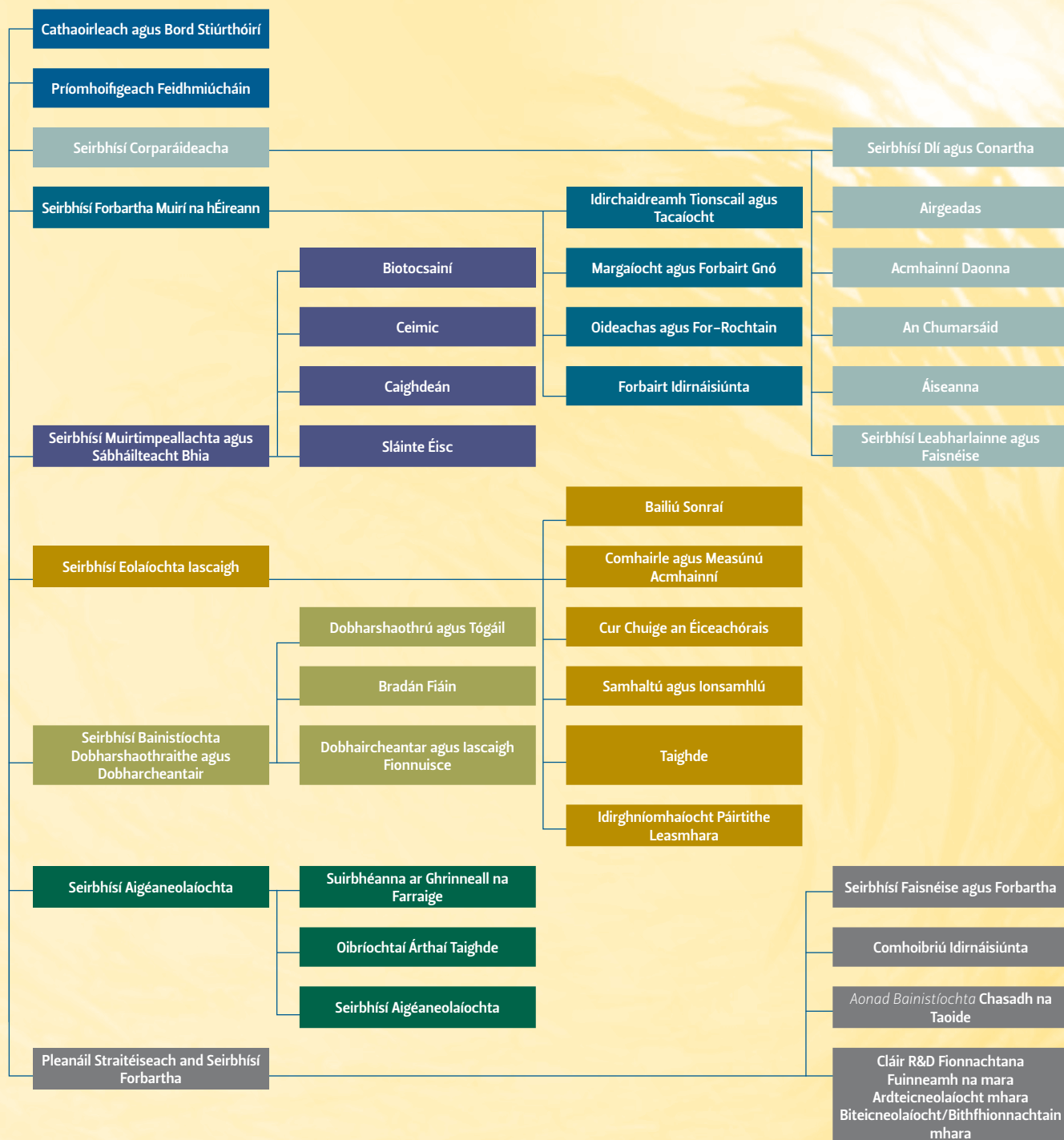
© Johnathan White

© Tomasz Szumski

Clár Ábhar

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin	1
Comhaltaí an Bhoird	2
Ráiteas an Chathaoirligh	4
Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	6
Seirbhísí Corparáideacha	8
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO)	10
Seirbhísí Muirtimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia	12
Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh	14
Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair	16
Seirbhísí Aigéaneolaíochta	18
Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha	20
Riarachán Ginearálta	22
AGUISÍNÍ	
Aguisín 1 – Clár Thaighde Mara an NDP	24
Aguisín 2 – Foilseacháin <i>Chasadh na Taoide</i>	26
Aguisín 3 – Rannpháirtíocht na hÉireann i dTionscadail RTD an Aontais Eorpaigh	26
Aguisín 4 – Foilseacháin Fhoras na Mara	27
Aguisín 5 – Foilseacháin agus Páipéir Eolaíochta	28
Aguisín 6 – Sonraí Áirimh do Chóras Bhuiríos Umhaill, 2010	31
Aguisín 7 – Clár Árthaí Taighde 2010	32
Aguisín 8 – Gnómhaochtaí Taighde Eolaíochta Mara (MSR) Eachtrannach in Uiscí na hÉireann in 2010	37
Gluais na nGiorrúchán	38
Ráitis Airgeadais	41

Eagraghram Fhoras na Mara, 2010

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin

Is é Foras na Mara an ghníomhaireacht náisiúnta um thaighde, theicneolaíocht, fhorbairt agus um nuálaíocht mhara (RTDI). Tá sé de chuspóir againn cumas eacnamaíoch acmhainní mara na hÉireann a mheas agus a bhaint amach; forbairt inbhuanaithe an tionscail mhara a chur chun cinn trí chlár straitéiseacha chistithe agus trí sheirbhísí eolaíochta bunriachtanacha; agus acmhainní nádúrtha mara na hÉireann a chosaint trí thaighde agus monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhshaol.

Tá acmhainn mhara de 220 milliún acra ag Éirinn amach faoin bhfarraige mhór, atá níos mó ná deich n-oiread a hachair thalún agus a bhí gan taiscéaladh den chuid is mó, go dtí le gairid. Cuirimid fhorbairt inbhuanaithe na hacmhainne ollmhóire mara sin chun cinn trí thaighde, trí chur i bhfeidhm teicneolaíochtaí nua, agus trí chomhairle bhainistíochta a sholáthar don tionscal, don Rialtas agus don Aontas Eorpach (AE).

Soláthraíonn an Foras seirbhísí bunriachtanacha um thaighde mara, lena n-áirítear:

- > Clár náisiúnta chistithe do thaighde agus d'fhorbairt
- > Measúnú na stoc éisc
- > Seirbhísí sláinte éisc

- > Monatóireacht ar shláinte bhia mara
- > Monatóireacht chomhshaoil
- > Oibríochtaí Árthaí Taighde
- > Léarscáiliú ghrinneall na farraige
- > Bainistiú sonraí
- > Seirbhísí forbartha muirí

Tá struchtúr de sheacht bhFoireann Seirbhíse ag an bhForas, mar a thugtar le fios thíos, chun na seirbhísí sin a sholáthar don fheabhas is airde, agus chun forbairtí na todhchaí a phleanáil. Neartaítear an eagraíocht trí bhéim láidir ar rialachas corparáideach agus trí bhéim ar bhainistíocht stuama airgeadais, rud a bhí tábhachtach maidir le rathúlacht an Fhorais le linn tréimhse a bhí dúshlánach ó thaobh na heacnamaíochta de le linn 2010.

Leagann an tuarascáil seo béim ar na bunspricanna inghnóthaithe agus ar an dul chun cinn a rinneadh i leith ár bhfíse i rith na bliana sin.

Comhaltaí an Bhoird

An tUas. Jim Fennell, Cathaoirleach (2008–2013)

Ceapadh Jim Fennell i mí na Samhna 2008, agus is comhalta de chuid Chomhlachas na gCuntasóirí Deimhniithe Cairte é. Is Rúnaí agus Rialtóir Airgeadais é do Chomhlacht Ceannais Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Maigh Eo (GMIT). Le cois a ról le GMIT tá poist stiúrthóireachta aige in eagraíochtaí éagsúla, lena n-áirítear Cisteoir Chumann Tráchtála na Gaillimhe; Ionad Teicneolaíochta na Gaillimhe; Cathaoirleach ar Choiste Iniúcháireachta ‘An Chéim’ (*Collaborative Higher Education Information Management*); HEAnet (Gréasán Náisiúnta Oideachais agus Taighde na hÉireann); Cathaoirleach d’Fho–Choiste Airgeadais HEAnet; agus Coiste Iniúcháireachta Chomhairle Contae Mhaigh Eo.

An tUas. Richie Flynn (2007–2012)

Is é an tUas. Flynn Rúnaí Feidhmiúcháin Rannóg Dobharshaothraithe an IFA, lena gcuimsítear Cumann Saothróirí Bradáin na hÉireann agus Cumann Sliogéisc na hÉireann chomh maith le Grúpa um Tháirgeoirí Breac na hÉireann. Tá sé ina Chathaoirleach reatha ar Chumann Táirgeoirí Moileasc na hEorpa. Bhain an tUas. Flynn M.Sc. amach i gCumarsáid Eolaíochta ó Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath, bhí sé ina Uachtarán ar Ghrúpa Comhairleach Dobharshaothraithe an AE ar feadh 10 mbliana agus is iarbhall é de Chomhairle Fheidhmeach na hÉireann de Cheardchumann Náisiúnta na nIriseoirí (NUJ).

An tUas. Francis Coyle (2010–2015)

D’oibrigh an tUas. Coyle le Comhairle Chontae Dhún na nGall i bpoist éagsúla ó 1974 go 2010. Ó 2001, bhí sé ina Stiúrthóir Seirbhísí do Phleanáil agus Forbairt Eacnamaíochta. D’oibrigh sé le Comhairle Baile Leitir Ceanainn agus bhí sé ina Bhainisteoir ar Chomhairle Baile Bhéal Átha Seanaidh ó 2005 go 2010 freisin. Ba é Oifigeach Idirchaidrimh Eorpaigh na Comhairle le Comhdháil na Réigiún Muirí Forimeallach (CPMR) é ar feadh 16 bliana. Le linn na tréimhse 1995–1999, rinne sé bainistiú ar mhaoiniú ilmhilliúin Síochána agus Athmhuintearais de chuid na Comhairle agus bhí sé ina Rúnaí do Thascfhórsa Dhún na nGall um Shíocháin agus Athmhuintearas. D’oibrigh an tUas. Coyle go dlúth leis an gCiste Idirnáisiúnta d’Éirinn freisin agus le meicníochtaí maoinithe eile amhail INTERREG agus PEACE III chun forbairt a dhéanamh ar thionscadail ilghnéitheacha pobail agus athbheochana a bhí ceaptha chun feabhas a chur ar bhailte agus ar shráidbhailte, i nDún na nGall agus ar bhonn trasteorann araon. Is iar–Stiúrthóir é le Cuideachta Aerfort Dhún na nGall Teo. agus tá sé i mbun bainistíocht agus comhordú tionscadal faoi láthair.

An tOllamh Bernie M Hannigan (2007–2012)

Is Ollamh le hImdhíoneolaíocht í Bernie Hannigan in Ollscoil Uladh, i dTuaisceart Éireann. Tá sí ar iasacht, go páirtaimseartha, le post an Stiúrthóra Taighde/an Phríomh–Chomhairleora Eolaíochta sa Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí i dTuaisceart Éireann. I measc na bpost Ollscoile eile a bhí aici, bhí post an Leas–Leas–Seansailéara (Taighde agus Nuálaíocht) agus post an Déin ar Dhámh na nEolaíochtaí Beatha agus Sláinte. Tá spéis ar leith ag an Ollamh Hannigan i dtaighde ar an mbaint atá ag cothú le cumas imdhíonach. Cuireadh oideachas uirthi i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath agus i gColáiste Ríoga na Máinlianna in Éirinn. Tá os cionn 100 foilseachán curtha i gcló aici a ndearnadh piarmheasúnú orthu agus bhí sí ina stiúrthóir ag breis agus 20 mac léinn a bhain céim dhochtúireachta amach. I dteannta an mhéid sin, ghnóthaigh sí méid suntasach maoinithe taighde ó fhoinsí éagsúla idirnáisiúnta agus ó fhoinsí sa Ríocht Aontaithe. Lasmuigh den Ollscoil tá an tOllamh Hannigan, nó bhí sí cheana, ina stiúrthóir ar réimse eagraíochtaí lena n-áirítear páirceanna eolaíochta, malartú eolais/teicneolaíochta chomh maith le heagraíochtaí a thacaíonn le cuideachtaí teicneolaíocht–bhunaithe atá ag teacht chun cinn. Agus í ina ball de chuid Bhord Infheistithe Thuaisceart Éireann (Board of Invest Northern Ireland), chinntigh sí gur cuireadh rannfócaíocht fhéideartha eacnamaíoch na n-ollscoileanna sna áireamh sna straitéisí um fhorbairt réigiúnach laistigh den chúige.

Dairine Mac Fadden, Uasal (2005–2010)

Is atur nae í Dairine Mac Fadden de bhunadh Conallach, ach atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath anois. Bhain sí céim sa dlí (B.C.L) amach ó UCD agus d'fhill sí air arís níos déanaí le tabhairt faoi Dhioplóma i nDlí Eorpach, chomh maith le Céim Mháistreacht sa Dlí trí mhóthráchtas a scríobh ar an gComhbheartas Iascaireachta ina dhiaidh sin. Chaith sí seal ag obair mar Atur nae intí do RTÉ, agus do TG4 leis. Mar chuid dá cleachtas ginearálta, rinne sí ionadaíocht d'iascairí tráchtála ar fud na hÉireann. Tá sí ag feidhmiú, faoi láthair, mar chomhairleoir i gcleachtas aturnaetha i mBaile Átha Cliath. D'éirigh Dairine Mac Fadden, Uasal, as an mBord Stiúrthóirí in 2010. Táimid buíoch as a rannchuidiú.

An Dr Eleanor O'Higgins (2007–2012)

Oibríonn Eleanor O'Higgins (BA, MSc, MBA, PhD) i ndámh na Scoileanna Dlí in UCD agus mar Chomhalta ar Cuairt in The London School of Economics and Political Science. Is iad na sainfheidhmeanna atá aici teagasc, taighde agus foilseacháin a dhéanamh i rialachas corparáideach, i mbainistiú straitéiseach, in eitic ghnó agus i bhfreagracht chorparáideach shóisialta. Tá sí ina húdar ar go leor foilseachán in irisí acadúla agus proifisiúnta, ailt nuachtáin, caibidlí leabhair agus cas-staidéir, agus fónann sí ar na boird eagarthóireachta de roinnt irisleabhair idirnáisiúnta bhainistíochta agus ghnó. Tá sí ina ball de Chomhairle Preasa na hÉireann, den Ghrúpa Fiontar Inbhuanaithe ag an IBEC, agus den Bhord Bainistíochta de chuid an Ionaid um Rialachas Corparáideach in UCD. Bhíodh sí ag obair mar shíceolaí taighde sa Scoil Leighis in Ollscoil Harvard, mar shíceolaí cliniúil i seirbhísí sláinte na hÉireann, agus mar bhainisteoir forbartha ball foirne in RTÉ. Chaith sí seal ag feidhmiú ar bhord na stiúrthóirí de chuid an IDA, de chuid Thrédhearcacht Idirnáisiúnta Éireann agus de chuid na gclinicí sláinte Well Woman. Bhí poist éagsúla cheannaireachta aici san US Academy of Management.

An Dr Emer Rogan (2007–2012)

Is léachtóir í Emer Rogan sa Scoil Eolaíochtaí Bitheolaíoch, Domhain agus Comhshaoil, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh. Bhain sí a céim eolaíochta (BSc) amach in UCD i 1984, agus chríochnaigh sí a PhD ar éiceolaíocht phlanctóin in UCC i 1990. Ó shin i leith, dhírigh a taighde ar na nithe seo a leanas go príomha: éiceolaíocht agus bitheolaíocht mhamach mara, imoibriú idir iascaigh mhamach mara agus feidhmiú éiceachórais mara, anailís chothaithe lena mbaineann bithbhailiú, pátrúin imirceacha chomh maith le paraiméadair aigéaneolaíochta agus bhataiméadracha. Bhí sí ina stiúrthóir ar bhreis agus 30 mac léinn MSc agus PhD i mamaigh mhara agus in éiceolaíocht iascaigh, agus tá sí ina húdar ar go leor páipéar in irisí acadúla agus gairmiúla, in ailt phreasa agus i gcaibidlí leabhar. Is ball í an Dr Rogan den Choiste Eolaíochta de Choimisiún Idirnáisiúnta na Míolta Móra, de Shainghrúpa Céiticeach den Aontas Idirnáisiúnta do Chaomhnú an Dúlra agus de Ghrúpa Oibre na Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara ar Éiceolaíocht Mamach Mara.

An tUas. Michael Walsh (2007–2012)

Bhí Michael Walsh i measc bhunaitheoirí Eagraíocht Iascairí Dheisceart agus Oirthear na hÉireann, a bunaíodh in 2002. Chaith sé seal, ina dhiaidh sin, le hEagraíocht um Tháirgeoirí Iasc Dheisceart agus Oirthear an hÉireann a bhunú, eagraíocht a bhain aitheantas amach i mí na Nollag 2004. Tá post an Phríomhfheidhmeannaigh aige faoi láthair san Eagraíocht um Tháirgeoirí Iasc Dheisceart agus Oirthear an hÉireann agus is Cathaoirleach é ar Chónaidhm Iascairí na hÉireann, a bunaíodh go déanach sa bhliain 2006. Tá taithí 15 bliana ag an Uas. Walsh chomh maith le mórán eolais ar na saghsanna éagsúla iascaireachta farraige agus patrúin iascaireachta. Bhí sé mar chuid den chriú ar go leor árthaí iascaireachta farraige, sular rinneadh preabaire de i 1994 tar éis dó a Theastas Teoranta Preabaire Inniúlachta a bhaint amach ag Scoil Iascaigh an BIM sa Chaisleán Nua i nDún na nGall.

Ráiteas an Chathaoirligh

Go luath sa bhliain 2010, bhí an Foras ag iarraidh plean gearrthéarmach a fhorbairt chun dul i ngleic leis an dúshlán dúbailte a bhaineann leis an laghdú ar mhaoiniú ón státchiste agus le héileamh méadaitheach seachtrach ar eochairsheirbhísí ó Fhoras na Mara. Cuireadh an plean seo – *Déileáil leis an gCor Chun Donais, Pleanáil don Chor Chun Feabhais* – le chéile i mí an Mheithimh agus glacadh leis seo go hiomlán ar fud na heagraíochta.

Is ionann an méid iomlán de chistí Taighde agus Forbartha a tugadh do thaighde a bhaineann leis an muir in

Éirinn thar na chéad cheithre bliana de *Casadh na Taoide – Straitéis Eolais, Taighde agus Nuálaíochta Mara d'Éirinn 2007–2013* agus níos mó ná €150 milliún. A bhuí leis seo, rinneadh dul chun cinn mór san ardteicneolaíocht, i mbiteicneolaíocht mhara, i socheacnamaíocht mhara agus i bhfuinneamh na mara, chomh maith le foilseacháin, le hiarratais ar phaitinn agus le comhairle faoi bheartas a bhaineann le taighde agus le fionnachtana a rinneadh faoin gclár.

I rith na bliana, lean an Foras lena cheangaltas reachtúla a sheachadadh, trí chomhairle agus trí sheirbhísí eolaíochta chun tacú le forbairt inbhuanaithe na dtionscal seanbhunaithe mara a chur ar fáil don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) agus do roinnt ranna rialtais eile. In earnáil an iascaigh mhara, cuireadh *Leabhar na Stoc 2010* – teaghlaim de chomhairle bainistíochta ar gach ceann de na speicis tráchtála a ndéantar iascaireacht orthu in uisce na hÉireann – ar fáil don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara i mí na Nollag. Bhí sé seo ina fhoinse faisnéise agus comhairle le linn na caibidlíochta cuóta bhliantúil sa Bhruiséil.

I gcás ár seirbhísí a bhaineann le sábháilteacht bhia agus le cosaint an chomhshaoil, rinneadh tuilleadh méadaithe agus iniúchadh ar líon na dtástálacha creidiúnaithe a dhéanann an Foras. Tá bród orm a thuairisciú go gcomhlíonann Foras na Mara oibleagáidí na hÉireann faoi reachtaíocht an AE mar Shaotharlann Tagartha Náisiúnta anois – ní amháin do bhiotocsainí mara agus do raon truaillín in ainmhithe agus i bplandaí mara – ach do mhonatóireacht a dhéanamh ar bhaictéir agus ar víris i sliogiasc débhlaoiscach agus do ghalar i sliogiasc, in iasc eite agus i gcrústaigh.

Bhailigh ár bhFoireann um Sheirbhísí Aigéaneolaíochta sonraí ó longa, ó thumadóirí nó ó bhaoithe ceangailte agus rinne siad comhordú agus bainistiú ar oibríochtaí áirtheaí taighde an Fhorais – an RV *Celtic Explorer*, an RV *Celtic Voyager* agus an ROV Domhainmhara *Holland 1*. Lean an grúpa seo ar aghaidh le léarscáiliú mionsonraithe a dhéanamh ar uisce cladaigh na hÉireann trí shuirbhé náisiúnta INFOMAR agus sholáthair siad cuid mhór de na sonraí a úsáideadh in *Atlas of the Deep–Water Seabed: Ireland*, a cuireadh faoi bhráid an Aire Lenihan ag comhdháil dhá lá Geo-eolaíocht 2010 i gCaisleán Bhaile Átha Cliath i mí na Samhna.

I gcás na hearnála mara is mó tuilleamh in Éirinn – an tionscal loingseoireachta – bhí áthas ar Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO) de chuid Fhoras na Mara a thuairisciú gur thosaigh margat ag feabhsú de réir a chéile ag leibhéal intíre agus ag leibhéal domhanda araon. Tá an-tábhacht ag baint le hearnáil loingseoireachta láidir agus iomaíoch maidir le téarnamh atá bunaithe ar onnmhairiú agus tá sé de chumas aici na céadta post nua a chruthú in Éirinn trí ghnólachtaí idirnáisiúnta léasaithe agus trádála long a athlonnú. Bhí IMDO gníomhach maidir le comhairle faoi bheartas a thabhairt don rialtas, le forbairt gnó, le hanailís ar an margadh agus le tacaíocht oideachais.

Bhain dhá earnáil mhara luachmhara eile, slatiascaireacht mar chaitheamh aimsire agus docharshaothrú, leas as obair a rinne an fhoireann um Sheirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair de chuid an Fhorais, atá lonnaithe i mBaile Uí Fhiacháin i gCo. Mhaigh Eo. Is éard a bhí i gceist leis an obair seo cur chun feidhme na straitéise rialaithe míolta mara agus táirgeadh an Phlean um Bainistiú Báinna Singile do gach bá feirmeoireachta bradáin sa tír, chomh maith le taighde arna chur ar fáil ó chlár a bhí maoinithe ag an AE amhail SALSEA Merge agus ó Chlár EELIAD a bhí maoinithe ag FP7 ar speicis imirceacha amhail bradán, breac agus eascann.

I rith na bliana, nearthaíodh obair an Fhorais mar gheall ar éifeachtúlachtaí eagrúcháin agus ar rialachas corparáideach láidir, lena n-áirítear córas cuimsitheach bainistíochta riosca, pleananna teagmhasacha agus iniúchtaí inmheánacha rialta. Chuimsigh ár gclár for-rochtana agus oideachais daoine óga ar fud na tíre agus leanann siad le bheith ag forbairt sa seomra ranga agus ar líne.

Trínár bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, lean Foras na Mara le ról a imirt in obair an Ghrúpa Comhordaithe Mara – a bhunaigh an Taoiseach chun aghaidh a thabhairt ar na mórdheiseanna i dtaobh tairbhí socheacnamaíocha a d'fhéadfaí a bhaint amach trí mheán dea-chomhordaithe náisiúnta trasrialtais um fhorbairt beartas a bhaineann leis an muir.

A bhuí le leibhéil feidhmíochta den sórt sin, go háirithe in imthosca a bhí dúshlánach ó thaobh na heacnamaíochta de, fuair an Foras aitheantas ag leibhéal an Aontais Eorpaigh. Chuimsigh sé seo an méid a chuireamar le Straitéis an Aontais Eorpaigh don Atlantach agus le “Dearbhú Ostainn”, inar iarradh ar aitheantas ar na farraigí agus ar na haigéin mar “Dhúshlán Mór” don Eoraip san 21ú hAois. Mar gheall air seo, bhíomar in ann tionchar a imirt ar bheartas muirí an AE chun a áirithiú go mbeadh aon ghníomhaíochtaí nó aon mheicníochtaí tacaíochta a thíocfadh ó bheartas den sórt sin, amhail clár maoinithe FP8 atá le teacht, ag teacht lenár dtosaíochtaí maidir le forbairt inbhuanaithe mhara.

I mí Mheán Fómhair, fógraíodh go mbronnfaí níos mó ná €23 milliún de mhaoiniú Eorpach ar thart ar 30 grúpa taighde mara ó Éirinn, lena n-áirítear thart ar 20 frontar beag agus meánmhéide, atá páirteach i réimsí ríthábhachtacha amhail fuinneamh na mara, iascach inbhuanaithe, biteicneolaíocht, agus monatóireacht ar an muirthimpeallacht. Tacóidh an leibhéal maoinithe seo, atá níos airde mar a bhí riamh, ón Seachtú Creatchlár (F7) de chuid an Aontais Eorpaigh, le thart ar 130 taighdeoir óga, fostaíocht a bhfuil níos mó tábhachta ag baint léi faoi láthair mar gheall ar na dúshláin eacnamaíocha atá ann. Is fíorthábhachtach maidir leis na héachtaí seo iad na cláir náisiúnta straitéise agus mhaoinithe atá á n-oibriú ag Foras na Mara (e.g. *Casadh na Taoide*) agus an tionchar atá againn ar mheicníochtaí maoinithe eolaíochta mara an AE a mhúnlú.

Ní fhéadfaí éachtaí den sórt sin a bhaint amach gan tiomantas Phríomhfheidhmeannach, lucht bainistíochta agus fhoireann an Fhorais, a choinnigh fócas agus tiomantas iontach i leith ár gcomhfhíse, is é sin “geilleagar mara a mbeidh borradh faoi gan dochar don éiceachóras agus a mbeidh ár gcuid scothsheirbhísí mar thaca aige.” Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin leis an mBord Stiúrthóirí as a n-iarraichtaí le linn na bliana agus go háirithe le Dairine Mac Fadden, ar chríochnaigh a téarma oifige in 2010.

Jim Fennell
Cathaoirleach

“Fógraíodh go mbronnfaí níos mó ná €23 milliún de mhaoiniú Eorpach ar thart ar 30 grúpa taighde mara ó Éirinn, lena n-áirítear thart ar 20 frontar beag agus meánmhéide, atá páirteach i réimsí ríthábhachtacha amhail fuinneamh na mara, iascach inbhuanaithe, biteicneolaíocht, agus monatóireacht ar an muirthimpeallacht.”

Tuairisc an Phríomhfheidhmeannaigh

Rinne Foras na Mara beart cinntitheach go luath in 2010 mar fhreagra ar na deacrachtaí leanúnacha i ngeilleagar na hÉireann trí phlean gearrthéarmach (2010–2012) a chur le chéile – *Déileáil leis an gCor Chun Donais, Pleanáil don Chor Chun Feabhais* – chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhain le seachadadh seirbhíse a tháinig ó leithdháiltí laghdaithe ón státchiste agus ó éilimh mhéadaitheacha ar sheachadadh seirbhíse. Bhí rannpháirtíocht agus tiomantas na foirne agus tacaíocht an Bhoird rithabhachtach maidir leis an

bpróiseas pleanála seo a chur i gcrích go luath.

Faoi threoir an phlean seo, lean an Foras de bheith ag obair go han-éifeachtach i gcomhpháirtíocht leis an rialtas agus le raon ranna maidir le haghaidh a thabhairt ar an ualach oibre méadaithe a bhaineann leis an gCreat–Treoir Straitéiseach Mara (MFS), leis an gCreat–Treoir Uisce (WFD), leis an Treoir um Shláinte Éisc, leis an Treoir um Natura agus le tionscnaimh eile a bhaineann le pleanáil spásúlachta mara in 2010.

Cé go ndearnadh roinnt dul chun cinn i rith 2010 maidir le sruthlíniú a dhéanamh ar ár gcumas chun foireann taighde atá go hiomlán maoinithe ag cláir mhaoinithe sheachtracha an AE a fhostú, tá obair fós le déanamh chun meicníocht atá go hiomlán sruthlínithe a bhaint amach, agus leanfaimid ar aghaidh lenár n–iarrachtaí ina leith sin. Mar sin féin, a bhfuil le comhoibriú na foirne go léir ag gach leibhéal den eagraíocht, ní amháin go rabhamar in ann laghdú suntasach a dhéanamh ar chostais, ach bhíomar in ann sláine ár seirbhísí tosaigh dár bpáirtithe leasmhara sa tionscal agus ag leibhéal an Rialtais a choimeád agus cloí lenár dtiomantas chun *Casadh na Taoide – Straitéis Eolais, Taighde agus Nuálaíochta Mara d’Éirinn 2007–2013* a leanúint freisin.

Is é is cuspóir foriomlán do *Chasadh na Taoide*, a dréachtaíodh in 2007 tar éis comhairliúcháin agus plé fairsing ar fud gach earnála de phobal mara na hÉireann, an teicneolaíocht agus an eolaíocht is fearr in Éirinn a chur i bhfeidhm maidir le forbairt inbhuanaithe ár n–acmhainní mara mar fhoinsé fostaíochta agus fáis eacnamaíoch. Mar gheall ar infheistíochtaí breise de €2.5 milliún faoi Fho–Chlár Taighde Mara an NDP arna riar ag Foras na Mara, b’ionann an méid iomlán de chistí Taighde agus Forbartha a tugadh do thaighde a bhaineann leis an muir thar shaolré *Chasadh na Taoide* go dtí seo agus beagán níos mó ná €150 milliún. Is gné shuntasach, agus gné a raibh fáilte roimpi, den infheistíocht seo an méid maoinithe a fuarthas ón AE agus ó chlár náisiúnta mhaoinithe eolaíochta. Leagann an ghné seo béim ar an gcomhordú láidir agus ar na gnéithe d’obair bhuíne a bhaineann le Straitéis *Chasadh na Taoide*. Bhí ag éirí go maith leis an obair ullmhúcháin in 2010, agus rinneadh athbhreithniú lárthearma ar *Chasadh na Taoide* in 2011. I measc an aschuir go dtí seo, bhí dul chun cinn suntasach i bhfuinneamh na mara, i mbiteicneolaíocht mhara agus i gciannhonatóireacht comhshaoil agus, mar thoradh air seo, b’ann do raon leathan foilseachán, iarratas ar phaitinn agus comhairle faoi bheartas.

Ina measc siúd, bhain cuibhreannas SMART BAY PRTL1, a chuimsigh Foras na Mara, DCU, OÉ Gaillimh, OÉ Má Nuad, UCD agus na cuideachtaí tráchtála IBM agus Intel, cloch mhíle mhór amach nuair a fuair siad €3.8 milliún ón HEA. Déanfaidh an tionscadal seo, arb é atá i gceist leis líonra baoithe, cáblaí ghrinneall na farraige agus bonneagar eile a thacaíonn le raon braiteoirí, le córais faisnéise, le teiliméadracht agus le teicneolaíochtaí eile cumarsáide, deis a thabhairt do thástáil agus do thaispeánadh faoi uisce ar leith le haghaidh córais teicneolaíochta braiteora mara.

Chuir tionscadail cheannródaíocha amhail *SmartBay* feabhas ar an gcáil mhór atá orainn agus ar an tionchar atá againn cheana féin san Eoraip. Ní amháin gur rannchuidigh Foras na Mara le Straitéis an Aontais Eorpach don Atlantach (EUSA) – Beartas Muirí Comhtháite don Aontas Eorpach, ach rannchuidigh sé freisin le Dearbhú Ostainn (ag EurOcean 2011), inar iarradh ar aitheantas ar na farraigí agus ar na haigéin mar Dhúshlán Mór don 21ú hAois agus mar fhócas don chéad bhabhta eile de mhaoiniú Creatchlár an AE.

Mar ionadaí thar ceann an Fhorais, bhí sé d’onóir agam spreagaitheas a thabhairt roimh Choiste Parlaiminte an AE um lascach agus Dhobharshaothrú, roimh Chomhdháil European Maritime Day 2010 agus roimh Chomhdháil EurOcean 2010 de chuid Uachtaránacht na Beilge ar an AE in Ostainn.

Bhain tionscadal léarscáilithe ghrinneall farraige INFOMAR an sprioc lárphointe amach dá chlár 20 bliain le linn 2010 agus rinneadh léarscáiliú ar limistéir mhóra ar ghrinneall na farraige amach ó cheithre chósta na hÉireann. Bhí an–aird ag an bpobal i mbliana ar “Fíorléarscáil na hÉireann”, léarscáil ina ndéantar an obair léarscáilithe atá déanta ag Suirbhéireacht Náisiúnta Ghrinneall Farraige na hÉireann a thaispeáint go tríthoiseach, agus an teorainn athbhreithnithe leathnaithe dár gcríoch faoi uisce atá 890,000 ciliméadar cearnach a d’eascair ón obair seo, agus ar fhoilsiú *Atlas of the Deep–Water Seabed: Ireland*.

Lean ár dhá n–árthach taighde – an RV *Celtic Explorer* (307 lá ar muir) agus an RV *Celtic Voyager* (226 lá ar muir) – agus ár bhfeithicil chianoibrithe faoi uisce an ROV *Holland 1*, a chuir 52 lá suirbhé ar muir i gcrích, de bheith ag feidhmiú go han–mhaith. Áiríodh lena misin dianchlár taighde iascaigh, dhá shuirbhé aigéaneolaíochta agus taiscéaladh ar mhullóga coiréil domhainmhara a fuair píosaí iontacha scannáin.

Sholáthair an fhoireann um Sheirbhísí Eolaíochta Iascaigh de chuid an Fhorais an taighde a bhí ag teastáil chun an fhaisnéis riachtanach a thabhairt do DAFM ar mhaithe le bainistiú inbhuanaithe ár stoc éisc thráchtála. Agus iad ag obair go dlúth leis an tionscal, ó dheiceanna na mbád iascaireachta go seomraí cruinnithe na Comhpháirtíochta Tionscail–Eolaíochta, bhí an fhoireann um Sheirbhísí Eolaíochta Iascaigh (FSS) in ann dul chun cinn a dhéanamh ar “Chur Chuige Éiceachórais” i leith bainistíocht iascaigh. Cuireadh faisnéis éagsúil le chéile, amhail anailís ar stoc éisc, tuartha ar athrú aeráide agus tuairimí bunaithe ar thaithí phearsanta na n–iascairí, chun dearcadh iomlánaíoch a fhorbairt ar an dóigh a bhféadfaí an tionscal a bhainistiú le go mbeadh sé inbhuanaithe sa todhchaí.

Ba chloch mhíle mhór de chuid ár bhfoirne um Sheirbhís Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia (MEFS) in 2010 é cinneadh an Choimisiúin Eorpaigh maidir le haistriú go modh tagartha ceimicí chun measúnú a dhéanamh ar bhiotocsaíní sliogéisc, agus bhí tionchar suntasach ag obair MEFS le deich mbliana anuas ar an gcinneadh seo. Chuir MEFS creidiúnú modhanna tástála móilíní i sláinte éisc agus i víris i moilisc dhébhlaoscacha leis an liosta de na modhanna anailíseacha a bhfuil clú náisiúnta agus idirnáisiúnta orthu ina leith. Lean MEFS le sábháilteacht bhia mara agus le hanailís ar an gcomhshaol a sholáthar do réimse leathan ranna rialtais agus don Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil mar chuid de ról reachtúil an Fhorais.

In 2010, bhí áthas ar Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO) de chuid an Fhorais a thuairisciú gur thosaigh na margaí loingseoireachta ag feabhsú tar éis dhá bhliain ina raibh coinníollacha an mhargaidh deacair. Tugadh IMDO ar iasacht in 2010 freisin chun tacú leis an gCoiste Comhordaithe Náisiúnta le linn ghéarchéim an luathreamháin bholcánaigh a bhí ina cúis le druidim aerspás na hEorpa ar feadh tréimhsí fada ama, le hanord brostaitheach agus éileamh gan fasach ar thrácht farantóireachta mar a iompraíodh 62,000 paisinéir breise trí chalafort na hÉireann thar an gcéad sé lá den imeacht.

Tar éis teacht i dtír ar an damáiste stoirme a rinneadh le linn báisteach dhian i mBaile Uí Fhiacháin in 2009, lean an fhoireann um Sheirbhís Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair le faisnéis thábhachtach a sholáthar chun tacú le cuspóirí náisiúnta, amhail pleananna bainistíochta banna singile le haghaidh feirmeacha bradán, monatóireacht ar mhíolta mara agus rialú agus bainistiú ar speicis inimirceacha amhail bradán, breac geal agus eascanna trí thionscadail thaighde ar nós SALSEA Merge agus EELIAD. Ina theannta sin, leanadh le hobair ar bhainistíocht dobharcheantair abhann, agus ar éifeachtaí na mbrúna éagsúla comhshaoil ar lochanna trí thionscadal ILLUMINATE a bhí maoinithe ag an AE.

Mar is gnáth, ní fhéadfadh ár n-eolaithe líne thosaigh an obair seo a dhéanamh gan an tacaíocht leanúnach a thugann ár bhFoireann um Sheirbhís Corparáideacha ó thaobh áiseanna, acmhainní daonna, airgeadais agus cumarsáide de. Agus súil á caitheamh ar na glúine atá le teacht, leathnaíodh ár n-oideachas mara bunscoile, Explorers, soir go sé scoil i limistéar Bhaile Átha Cliath in 2010, ag cur leis na 40 scoil atá páirteach ann san Iarthar.

Tharla buaicphointe suntasach na bliana i mí an Mhárta nuair a thug Máire Geoghegan-Quinn, Uasal, an Coimisinéir Eorpach um Thaighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht, cuairt ar Fhoras na Mara chun ceardlann Braise SmartOcean dár gcuid a oscailt. Ina hóráid, thagair an Coimisinéir Geoghegan-Quinn go bhfuil críoch ghrinneall farraige na hÉireann ar cheann de na cinn is mó san Eoraip agus go “[d]tugann sí deiseanna móra do gheilleagar na hÉireann agus cuireann sí ar chumas na hÉireann a bheith ar thús cadhnaíochta na nuálaíochta mara.”

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le lucht bainistíochta agus le foireann an Fhorais as a dtiomantas agus as a ndíograis leanúnach sna cúinsí dúshlánacha atá inár dtír faoi láthair. Gabhaim buíochas leis an gCathaoirleach agus leis an mBord Stiúrthóir as a dtreoir agus as a dtacaíocht i rith na bliana.

Peter Heffernan

Peter Heffernan
Príomhfhéidhmeannach

“...tá críoch ghrinneall farraige na hÉireann ar cheann de na cinn is mó san Eoraip agus tugann sí deiseanna móra do gheilleagar na hÉireann agus cuireann sí ar chumas na hÉireann a bheith ar thús cadhnaíochta na nuálaíochta mara.”

Seirbhísí Corparáideacha

Ráiteas an Stiúrthóra

Mar gheall ar an lánchosc ar earcaíocht san earnáil phoiblí agus ar na brúnna físcacha agus ar an timpeallacht a bhí deacair ó thaobh na heacnamaíochta de, leanadh de bheith ag díriú ar éifeachtúlachtaí eagrúcháin agus ar dheiseanna comhoibríochta in 2010, agus ar luach ar airgead a uasmhéadú dár bpáirtithe leasmhara trí sholáthar seirbhíse a bhí an-sofhreagrach agus dinimiciúil, agus bhí aird

leanúnach ar rialachas corparáideach láidir.

I measc bhuaiophointí 2010 bhí:

- > Cur i gcrích an chórais chuimsithigh bhainistíochta riosca chomh maith le soláthar oiliúna do gach ball foirne ar fud na heagraíochta. Trí thuiscint a bheith againn ar na rioscaí atá romhainn agus trí na rioscaí seo a bhainistiú go cuí, cuirtear ar chumas an Fhorais cinntí níos fearr a dhéanamh, cuspóirí a chomhlíonadh agus, ina dhiaidh sin, feidhmíocht a fheabhsú. Tá plean teagmhasach maidir le ról lárnaigh mar chuid thábhachtach den chóras seo.
- > Cuireadh próifíl dhearfach Fhoras na Mara agus straitéis *Casadh na Taoide* in iúl trí úsáid chuimsitheach a bhaint as cumarsáid leictreonach agus as cumarsáid bunaithe ar an nGréasán, rud a bhí soiléir mar gheall ar an méadú ar líon na gcuaiteoirí ar www.marine.ie
- > Baineadh éifeachtúlachtaí leanúnacha amach trí bhronnadh eochairchonarthaí tríd an líon is airde de phróisis tairisceana poiblí as ar tháinig coigiltis nach beag a athinfheistíodh sna croíchláir.
- > Lean Rialachas Corparáideach de bheith ina thosaíocht thábhachtach do Sheirbhísí Corparáideacha, agus thuairiscigh iniúchtaí inmheánacha rialta uasleibhéil dearbhaithe do Bhord Fhoras na Mara ar raon leathan rialuithe.

Caroline Hepburn, Uasal
Stiúrthóir: Seirbhísí Corparáideacha

Acmhainní Daonna

Sholáthair an Fhoireann um Acmhainní Daonna seirbhís éifeachtach tacaíochta a bhí bunaithe ar an dea-chleachtas le linn 2010 agus cur chun feidhme leanúnach na Cairte Acmhainní Daonna 2009 go 2013.

Leantar le príomhthosaíocht a thabhairt d'fhoghlaim agus d'fhorbairt maidir le feidhmíocht leanúnach Fhoras na Mara, agus dhírigh fócas na heagraíochta do 2010 ar uirlisí bainistíochta daoine chun daoine eile a fhorbairt agus chun tacú leo, agus ar chumarsáid agus ar thógáil caidrimh. Agus béim á cur ar luach ar airgead agus ar éifeachtúlachtaí, lean an fhoireann um Acmhainní Daonna de bheith ag infheistiú in acmhainní forbartha pearsanta agus foirne, lena n-áirítear leabhair, ábhair féinfhoghlama agus uirlisí bunaithe ar CD. Cuidíonn sé seo leis an aistriú i dtreo ríomhfhoghlama agus cúrsaí níos giorra oiliúna chun tacú le foghlaim leanúnach agus chun laghdú a dhéanamh ar an infheistíocht ama atá ag teastáil le linn am oibre.

Mar gheall ar an lánchosc ar earcaíocht san earnáil phoiblí, díriodh gníomhaíochtaí sa réimse seo ar chlár thaithí oibre d'larchéimíthe agus do Mhic Léinn agus ar chlár thaighde nach raibh maoinithe ag an státchiste ach a bhí maoinithe ag an AE. Earcaíodh 25 deis agus próiseáladh 669 iarratas san iomlán in 2010; fuair cuid mhór díobh siúd a chríochnaigh an Clár d'larchéimíthe poist in eagraíochtaí san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach ina dhiaidh sin.

Thionóil Clár Cáilíochta Creidiúnaithe Sláinte agus Sábháilteachta ocht gcruinniú le linn 2010, a léiríonn an tábhacht a bhaineann le sláinte agus sábháilteacht ar fud gach saoráide de chuid Fhoras na Mara. Cuireadh Sláinte, Sábháilteacht agus Feasacht Fostaithe ar Fholláine chun cinn i lár mhí Iúil, agus dhírigh sé seo ar éiteas sláintiúil a choinneáil sa bhaile agus san ionad oibre.

Airgeadas

Tá Foras na Mara tiomanta do na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a choinneáil agus do leanúint le comhlíonadh iomlán an Chóid Chleachtais athbheithnithe maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit a foilsíodh in 2009. Faoi mhaoirseacht an Choiste Iniúchta Inmheánaigh, lean Foras na Mara le hiniúchtaí inmheánacha a dhéanamh in 2010, agus dhearbhaigh gach ceann díobh ardchaighdeán rialachais an Fhorais.

Chuathas i mbun athbheithnithe rialta ar an gcóras rialuithe inmheánacha airgeadais agus éifeachtúlachtaí le linn 2010, agus fóraíodh iad go seachtarach. Tá an córas um rialuithe inmheánacha airgeadais bunaithe ar chreatlach d'fhaisnéis rialta bhainistíochta, córas tarmiligin agus freagrachta, sraith nósanna imeachta airgeadais agus nósanna imeachta diana riaracháin.

Leantar leis an éiteas agus leis an aird láidir maidir le soláthar poiblí ar fud Fhoras na Mara, agus eisíodh 27 tairiscint in 2010, agus foilsíodh trí cinn díobh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh (OJEU).

Ba bhéim thábhachtach iad na cuntais bhliantúla airgeadais a chur i dtoll a chéile, chomh maith le seachadadh tacaíocht dea-chleachtais, cúnaimh agus faisnéis bhainistíochta don fhoireann, don bhainistíocht agus don Bhord, chun tacú le cuspóirí Fhoras na Mara.

Áiseanna

Lean an fhoireann um Áiseanna le seirbhísí cothabhála agus tacaíochta den scoth a sholáthar agus bainistiú á dhéanamh ar áiseanna an Fhorais i nGaillimh, i mBaile Uí Fhiacháin agus i mBaile Átha Cliath, agus ar roinnt áiteanna réigiúnacha calafoirt ag ardlleibhéal chun tacú le seachadadh na seirbhísí líne thosaigh dár gcliaint agus dár bpáirtithe leasmhara. Déileáladh le níos mó ná 18,000 fiosrúchán teileafóin isteach.

Tá soláthar comhoibríoch le gníomhaireachtaí agus le heagraíochtaí eile maidir le tomhaltáin agus le ceimiceáin saotharlainne ar siúl faoi láthair. Bhí ceannach láraithe ina mhodh éifeachtach éifeachtúil chun costais a laghdú agus cuirfear béim faoi leith ar sholáthar straitéiseach maidir le luach ar airgeadas a sheachadadh do chustaiméirí agus do pháirtithe leasmhara.

Seirbhísí Leabharlainne

Mar chéim shuntasach i dtreo uasmhéadú a dhéanamh ar rochtain ar acmhainní atá maoinithe go poiblí, rinneadh seoladh rochtana ar líne ar chatalóg leabharlann saintaighde Oceanus de chuid Fhoras na Mara, ina bhfuil níos mó ná 5,000 leabhar a bhaineann le heolaíochtaí mara, nádúrtha agus beatha, ag <http://www.marine.ie/home/Publications/Library+Catalogue/> a chur i gcrích go rathúil. Tá bailiúchán leabharlainne an Fhorais ina acmhainn thábhachtach chun tacú le taighde, le forbairt agus le nuálaíocht in earnáil na mara. Sula dtugtar cuairt ar an leabharlann chun amharc ar an ábhar go pearsanta, is féidir rochtain a fháil ar líne ar chatalóg fhairsing leabharlainne an Fhorais, lena n-áirítear ár n-ábhar cartlainne ar leith agus an bailiúchán forleathan agus stairiúil de litríocht eolaíochta a bhaineann le hacmhainní mara agus fionnuisce.

An Chumarsáid

Leanadh le cumarsáid éifeachtach ó thaobh costais de le príomhpháirtithe leasmhara le linn 2010 trí fheachtas straitéiseach, lena n-áirítear na hardáin Ghréasáin agus leictreonacha, oideachas agus for-rochtain agus clár spriocdhírthe caidrimh leis na meáin. Fairsingíodh an clár mara oideachais agus for-rochtana “Explorers” do bhunscoileanna agus cuimsíonn sé thart ar 40 scoil ar chósta an Iarthair, ó Chontae Mhaigh Eo go Contae an Chláir, agus leathnaíodh é chuig cósta an Oirthir le cúnamh ó Ionad SeaLife i mBré agus ó Ionad Oideachais na Carraige Duibhe. Den chéad uair riamh, áiríodh léarscáil mhionsonraithe ar chríoch ghrinneall farraige na hÉireann le hatlas scoile. Eagraíodh cuairteanna VIP ag airí rialtais agus ag ambasadóirí iasachta ar shaoráid Órán Mór, ar na háiríodh taighde agus ar an tsaotharlann i mBaile Uí Fhiacháin. Chuir an Foras roinnt scéalta a bhaineann leis an muir chun cinn agus bhí siad le feiceáil sna meáin náisiúnta, lena n-áirítear dhá scéal ar an Suirbhé Náisiúnta ar Ghrinneall na Farraige.

Inrochtaineacht

Chloígh an Foras go hiomlán le forálacha an Achta um Míchumas le linn 2010, agus rinneamar athbhreithniú ar ár suíomh Gréasáin agus ar ár bpolasaithe le linn na bliana.

“Trí thuiscint a bheith againn ar na rioscaí atá romhainn agus trí na rioscaí seo a bhainistiú go cuí, cuirtear ar chumas an Fhorais cinntí níos fearr a dhéanamh, cuspóirí a chomhlíonadh agus, ina dhiaidh sin, feidhmíocht a fheabhsú.”

Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

Ráiteas an Stiúrtóra

In 2010 thosaigh na margaí loingseoireachta ag feabhsú de réir a chéile tar éis dhá bhliain a bhí deacair ó thaobh na heacnamaíochta de. Ach, in ainneoin comharthaí téarnaimh sna margaí loingseoireachta intíre agus domhanda, bhí ró-acmhainn agus iomaíocht dhian maidir le rátaí lasta ann go fóill.

I mí Aibreáin, tugadh Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO) ar iasacht chun tacú leis

an gCoiste Comhordaithe Náisiúnta le linn ghéarchéim luathreamhain bholcánaigh na hÍoslainne a chuir stad le haerthrácht na hEorpa. Iompraíodh 62,000 paisinéir breise ar bháid farantóireachta paisinéirí trí chalafoirt na hÉireann thar an gcéad sé lá den imeacht. Mar gheall air seo, bhí méadú de bheagnach 300% ar an éileamh ar sheirbhísí paisinéirí sa tréimhse.

Beidh téarnamh bunaithe ar onnmhairiú ag brath ar earnáil láidir iomaíoch loingseoireachta a nascfaidh tionscal na hÉireann leis an margadh domhanda. Leanann an cumas chun infheistíocht dhíreach eachtrach i ngnóilachtaí léasaithe agus trádála long a mhealladh le lonnú in Éirinn de bheith ina fhíordheis agus ina dheis inchreidte chun na céadta sainphost nua a chruthú san earnáil.

An tUas. Glenn Murphy

Stiúrtóir: Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

Fócas ar Mhargadh Loingseoireachta na hÉireann agus ar Mhargáí Loingseoireachta Idirnáisiúnta

Tar éis na titime i méideanna loingseoireachta, thosaigh formhór na bpríomhdheighleoga margaidh ag fás arís in 2010. Measann IMDO gur mhéadaigh méideanna Rollta Ann/Rollta As (RoRo) ar bhealaí na hÉireann-na Ríochta Aontaithe faoi 4%, go raibh méadú 2% ar mhéideanna Ardaithe Ann/Ardaithe As (LoLo), go raibh méadú 25% ar mhéideanna builc thirim, agus go raibh méadú 1% ar mhéideanna bulcleachta. Mhéadaigh líon na bpaisinéirí farantóireachta i rith na bliana freisin, agus measadh go raibh fás 10% air.

Measann IMDO go raibh méadú foriomlán 7% ar líon na n-onnmhairí ar na príomhbhealaí chuig an Ríocht Aontaithe, chuig an Áise agus chuig na Stáit Aontaithe in 2010. Rannchuidigh feidhmíocht bhunúsach na n-earnálacha ilnáisiúnta, go háirithe na tionscail cheimiceán agus chógaisíochta, leis an téarnamh agus rannchuidigh cuideachtaí dúchasacha seanbhunaithe onnmhairithe na hÉireann sna hearnálacha bia, dí agus agraibhia leis an bhfeidhmíocht láidir freisin.

In 2009, mar gheall ar cheartúchán ollmhór ar rátaí agus ar luachanna lasta, rinneadh an oiread sin dochair do na margaí uile, idir thancair agus choimeádáin, nach mbeadh aon duine ag súil go mbeadh téarnamh chomh suntasach sin in 2010. Ach faoi dheireadh na chéad ráithe, bhí ag éirí le margaí builc arís, agus bhí méadú 16.8% ar ioncam tancaer agus méadú 27.5% ar ioncam bulciompróirí. De réir mar a tháinig feabhas ar an margadh, cuireadh spéis arís san infheistíocht. D'ardaigh meántuilleamh sa mhargadh cairtfhostaithe faoi 45% in 2010 ach, cé gur tháinig feabhas mór ar choinníollacha, d'fhéadfadh go mbeadh míchothromaíochtaí soláthair ann go fóill in 2011.

Béim ar Fhorbairt Gnó

Mar gheall ar an bhfilleadh ar fhás ar fud an gheilleagair dhomhanda níos leithne, tugadh spreagadh do chuid mhór cuideachtaí atá lonnaithe in Éirinn agus atá i mbun oibríochtaí idirnáisiúnta cairtfhostaithe agus léasaithe. Measann IMDO go raibh 213 ártach faoi úinéireacht, faoi bhainistíocht agus faoi oibríocht cuideachtaí loingseoireachta atá bunaithe in Éirinn faoi dheireadh 2010. Ghlac úinéirí in Éirinn le cur chuige coimeádach i leith infheistíochta in 2010 agus níor taifeadadh ach roinnt breiseanna nua cabhlaigh. Leanann cuideachtaí atá ag feidhmiú in earnálacha eischósta de bheith ag taispeáint go bhféadfaidís a ngnó a leathnú. Le linn 2010, thacaigh IMDO le trí thionscadal nua infheistíochta isteach agus le leathnú suntasach ar chuideachta reatha thar lear. Léiríonn na hinfeistíochtaí seo leathnú leanúnach ar an mBraisle Seirbhísí Loingseoireachta Idirnáisiúnta arb é an toradh a bheidh air tuilleadh fás poist agus infheistíochta.

I mí Lúnasa, cheap IMDO Gnómhairí Forbartha Gnó nua i Stáit Aontaithe Mheiriceá chun leasanna loingseoireachta a aithint ar mhian leo oibríochtaí a bhunú in Éirinn, agus táimid ag súil go mbeidh fógraí faoi fhostaíocht agus faoi infheistíocht nua mar thoradh air seo in 2011. Leanfaidh an margadh domhanda loingseoireachta de bheith ag fás, agus beidh fás ar an éileamh ar sheirbhísí tacaíochta agus ar sheirbhísí coimhdeacha agus muiníneacha, amhail bróicéireacht, léasú, bainistíocht agus oibríochtaí. Creideann IMDO, agus struchtúr atá maoinithe agus acmhainníte go cuí i bhfeidhm, go bhféadfadh an deighleog nideoige seo leanúint de bheith ag cruthú poist nua i seirbhísí trádála idirnáisiúnta in Éirinn.

Feidhmíonn IMDO mar Ionad Náisiúnta do chur chun cinn Gearrthuais agus rinne sí monatóireacht agus foilsíú ar fhaisnéisithe rialta maidir le príomhchláir forbartha an Chomhphobail Eorpaigh amhail Marco Polo agus Motorways. Chuireamar sainchomhairle agus saintacaíocht ar fáil

do chuideachtaí Éireannacha a bhí ag déanamh iarratais tionscadail ar mhaoiniú Eorpach. Chuir IMDO cúnamh díreach agus comhairle dhíreach ar fáil do naoi gcuideachta bunaithe in Éirinn a raibh spéis acu i dtacaíocht clár ón AE, chomh maith le hanailís agus faisnéis ar an margadh do thrí chuideachta idirnáisiúnta a bhí ag féachaint le bealaí nua loingseoireachta go hÉirinn a bhunú.

Imeachtaí agus Foilseacháin IMDO

In 2010, d'fhoilsigh IMDO an 7ú feasachán bliantúil dá cuid *The Irish Maritime Transport Economist*, chomh maith le feasacháin ráithiúla iompair agus tráchta agus achoimrí seachtainiúla ar an margadh. I measc ár seirbhísí ar líne, déantar nuashonrú rialta ar na sonraí bealaigh agus tráchta agus ar na seirbhísí léarscáilithe a chuirtear ar fáil. I mí Dheireadh Fómhair, sheol IMDO an tionscnamh “Centralstat” leis an bPríomh-Oifig Staidrimh (CSO), rud a thugann deis d'úsáideoirí shonraí IMDO taiscéaladh a dhéanamh ar ár bpríomhstóirthe sonraí. Úsáideann IMDO a faisnéis ar an margadh go minic chun faisnéis ar bhealaí agus ar thíortha a chur ar fáil do chuideachtaí atá ag féachaint le seirbhísí loingseoireachta a bhunú nó a leathnú go hÉirinn nó uathí.

I mí an Mheithimh, chuir IMDO fáilte roimh fhilleadh an 3ú Comhdháil Eorpach Gearrthuras go Caisleán Bhaile Átha Cliath ar fhreastail 200 toscaire sinsearach tionscail ó gach cearn den Eoraip uirthi.

Lean IMDO de bheith ag tacú le “Gradam Loingseoireachta Gearrthuras Chumann Onnmhaiseoirí na hÉireann”, a bhuaigh Cobelfret in 2010. Leanamar ar aghaidh lenár dtacaíocht mhargaíochta straitéisí do Cruise Ireland freisin.

Bhí méadú 20% ar an éileamh ar fhaisnéis trí shuíomh Gréasáin IMDO.

Tacú le Forbairt Oideachais

Bhí IMDO an-ghníomhach maidir le tacú le hoideachas agus le forbairt i rith na bliana i gclár amhail an Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann (ISEAS) de chuid an rialtais agus cúrsa tiontaithe na Scipéirí lascaireachta. Lean IMDO ag maoiniú chúrsa Fhógra Maraithe 15 freisin, rud a chuir ar chumas oifigeach teastas máistreachta long a bhaint amach d'árthaí faoi mheálasta 3,000 tonna. Chuir sí síolmhaoiniú ar fáil do bhunú an chéad chúrsa oiliúna de chuid OPITO (Eagraíocht Oiliúna an Tionscail Pheitriilam Eischósta) agus rannchuidigh sí le Coláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann, a thairgeann níos mó ná 30 cúrsa san earnáil loingseoireachta faoi láthair.

D'fhás an clár ‘Lean an Cabhlach’ tuilleadh; ghlac níos mó ná 750 scoil agus níos mó ná 35,000 dalta scoile páirt sa chlár ar bhonn náisiúnta. I mí an Mheithimh, d'fhógair an tAire Iompair na scoileanna a bhuaigh inár gclár tionscnaimh do scoileanna do ‘Lean an Cabhlach’. Tugann IMDO maoiniú agus tacaíocht do chlár léachtaí Institiúid na Longbhróicéirí (ICS) a bhíonn ar siúl i DCU i mBaile Átha Cliath. Déanann an oifig urraíocht ar ghradaim mhic léinn mhara na bliana le hInstitiúid na Longbhróicéirí agus le hInstitiúid Chairte Iompair agus Lóistíochta araon freisin.

Tacaíocht Beartais

Cuireann IMDO comhairle faoi bheartas ar fáil go díreach don Aire Iompair agus d'Oifigigh na Roinne, ag baint úsáide as a faisnéis fairsing ar an margadh, as a líonra tionscail agus as idirchaidreamh Eorpach. In 2010 chríochnaíomar an t-iniúchadh bliantúil ar Thonnáiste na hÉireann thar ceann na Roinne do Choimisiún na hEorpa agus thugamar roinnt faisnéisithe ardleibhéil don Aire maidir le saincheisteanna a bhain le géarchéim an luathreamháin bholcánaigh. Thugamar sainchomhairle freisin faoi bheartais chalafort agus faoi chúrsaí a bhaineann le cuideachtaí calafoirt don Roinn agus do Ghrúpa Athbhreithnithe Mhic Cárthaigh ar Shócmhainní agus ar Dhliteanais Stáit.

“Beidh téarnamh bunaithe ar onnmhairiú ag brath ar earnáil láidir iomaíoch loingseoireachta a nascfaidh tionscal na hÉireann leis an margadh domhanda.”

Seirbhísí Comhshaoil Mhara agus Sábháilteacht Bia

Ráiteas an Stiúrthóra

Comhlíonann Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia (MEFS) roinnt feidhmeanna, lena n-áirítear:

- > anailísí saotharlainne a chur i gcrích a thacaíonn le cur chun feidhme na gclár náisiúnta um monatóireacht comhshaoil, sábháilteacht bhia agus sláinte ainmhithe;
- > nuair is cuí, samplaí a ghlacadh go díreach, nó comhoibriú le gníomhaireachtaí eile chun samplaí a fháil, ar mhaithe le tacú leis na hanailísí seo;
- > na torthaí ó chlár mhonatóireachta den sórt sin a léirmhíniú agus na torthaí seo a chur in iúl don rialtas agus dá ghníomhaireachtaí agus cúrsa gníomhaíochtaí cuí a mholadh dóibh;
- > comhairle a chur ar an rialtas i gcoitinne maidir le saincheistean na bhaineann leis an muirthimpeallacht agus le sábháilteacht bhia, go háirithe maidir le cinntí ceadúnaithe mara;
- > tacú le hearnáil bia mara na hÉireann trí chomhairle dhíreach a thabhairt do ghníomhaireachtaí tionscail agus forbartha, agus ag áirithiú go mbainfidh onnmhairí Bia Mara na hÉireann leas as caighdeán den scoth maidir le sábháilteacht bhia agus as dintiúir den scoth maidir le cosaint an chomhshaoil;
- > taighde spriocdhírthe agus feidhmeach a chur i gcrích chun tacú leis na gníomhaíochtaí thuas.

Is é an príomhchliant do na seirbhísí seo an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM), mar aon leis an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil (DECLG), an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha (DCENR); an Roinn Iompair (DoT); an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA); an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara (SFPA); Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSA).

Ar mhaithe leis an obair seo a chur i gcrích, tá foireann theicniúil agus eolaíochta ag MEFS a bhaineann úsáid as áiseanna saotharlainne ag ceanncheathrú Foras na Mara in Órán Mór, Co. na Gaillimhe. Déanann Bord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú (INAB) modhanna saotharlainne maidir le monatóireacht sábháilteachta bia agus na muirthimpeallachta a chreidiúnú de réir chaighdeán ISO 17025. Le linn 2010, méadaíodh líon na dtástálacha creidiúnaithe arís eile, agus rinneadh iniúchadh rathúil ar mhodhanna i micribhitheolaíocht agus i dtástáil víreolaíochta. Comhlíonann MEFS oibleagáidí na hÉireann faoi reachtaíocht an AE maidir le Saotharlanna Náisiúnta Tagartha (NRLanna) mar go soláthraítear an NRL do bhiotocsaín mara; do mhonatóireacht a dhéanamh ar bhaictéir agus ar víris i moilisc dhébhlaoscacha; do ghalair i sliogiasc, in iasc eite agus i gcrústaigh agus do raon truaileán i mbiotúra mara.

Ó 2009 ar aghaidh is é Foras na Mara, trí Aonad Sláinte Éisc MEFS, an t-údarás inniúil in Éirinn maidir le Sláinte Éisc.

Áiríodh leis na buaicphointí don bhliain:

- > Foilsiú Fhoilseachán Fadhbheathnóireachta Fhoras na Mara *Ocean Acidification: An Emerging Threat to Our Marine Environment*, arna chomhscríofa ag an Dr Evin McGovern;
- > Creidiúnú modhanna tástála móilíní i Sláinte Éisc agus i víris i moilisc dhébhlaoscacha;
- > Cinneadh an Choimisiúin Eorpaigh aistriú go modh tagartha ceimicé i gcás biotocsaíní sliogéisc, cinneadh a raibh tionchar suntasach ag taighde Fhoras na Mara sa réimse seo thar na deich mbliana anuas air.

An tUas. John Evans

Stiúrthóir: Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia

Comhairle

Leanadh ar aghaidh leis an gclár oibre ar cuireadh tús leis in 2009 i ndáil leis na Teoracha maidir le hÉin agus Gnáthóga (ar a dtugtar "Natura 2000" freisin), agus d'oibrigh MEFS le comhghleacaithe sa tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS) de chuid an DECLG chun tuilleadh bailiú sonraí bonnlíne a chur i gcrích le go bhféadfaí Cuspóirí Caomhantais a leagan agus le go bhféadfaí measúnú cuí a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí lascaigh agus Dobharshaothraithe ina dhiaidh sin. Ina theannta sin, chuir baill foirne ó MEFS tús le measúnuithe scagtha a dhéanamh ar iarratais ar cheadúnais dobharshaothraithe thar ceann an DAFM faoin Treoir maidir le Measúnú Tionchair ar an gComhshaoil.

Tá MEFS tar éis a bheith ag obair go dlúth leis an DAFM agus leis an DEHLG ar ullmhúcháin do chur chun feidhme na Creat–Teorach Straitéise Mara, go háirithe chun athbhreithniú a dhéanamh ar na táscairí um dhea–stádas comhshaoil arna moladh ag an gCoimisiún Eorpach. Ina theannta sin, lean Foras na Mara de bheith ag obair leis na ranna agus leis an EPA ar chur chun feidhme na Creat–Teorach Uisce agus Threoir na nUisce Sliogéisc.

Bhí baill foirne MEFS gníomhach maidir le rannchuidiú le hobair Choinbhinsiún OSPAR agus le hobair ICES araon. D'ullmhaigh baill foirne píosáí don athbhreithniú ar Thuarascáil Stádaí OSPAR a bhí beartaithe maidir le Caighdeán an Atlantaigh Thoir Thuaidh a foilsíodh i mbliana, agus ghlac siad páirt san athbhreithniú freisin.

Lean baill foirne MEFS le comhairle a chur ar an DECNR maidir le gnéithe áirithe comhshaoil a bhaineann le taiscéalaíocht agus le táirgeadh hidreacarbóin eischósta, agus maidir leis an Measúnú Straitéiseach Comhshaoil ar an Earnáil Fuinnimh In–Athnuaite Eischósta. Ina theannta sin, leantar le comhairle a chur ar fáil don EPA maidir le saincheistean na bhaineann le dumpáil ar muir.

Monatóireacht

Chomh maith leis an ngnáthchlár oibre a bhaineann le monatóireacht a dhéanamh ar bhiotocsaíní mara agus ar ábhair shalaithe micribhitheolaíoch, d'oibrigh MEFS le comhghleacaithe san SFPA agus in FSAI chun foinse ábhair shalaithe an noraivíris a fháil agus chun an dóigh is fearr a aimsiú chun a áirithiú go bhféadfadh láithreáin a ndearna ábhair shalaithe dochar dóibh le linn na bliana atús a chur le táirgí a chur ar an margadh, agus sábháilteacht an phobail a bheith á háirithiú acu ag an am céanna. Idir an dá linn, rinne an clár biotocsaíní dul chun cinn ar ullmhúcháin maidir le hathruithe a dhéanamh ar an gclár monatóireachta trína mbainfear úsáid as modhanna ceimiceacha amháin chun an láithreacht biotocsaíní a chinneadh ó 2010 ar aghaidh. Fuarthas Crómatagrafocht Leachta – Mais–Speictriméadracht (LC/MS) nua agus cuireadh tús le hobair chun é a choimisiúin.

Thuairiscigh baill foirne MEFS a bhí páirteach sa chlár náisiúnta monatóireachta ar iarmhair go raibh bliain eile saor ó ábhair shalaithe againn, agus chuir MEFS comhairle ar fáil do FSAI agus don SFPA maidir leis na leibhéil ábhair shalaithe i mbia mara.

An tÚdarás Inniúil maidir le Sláinte Éisc

Lean an tAonad Sláinte Éisc, agus iad ag obair le Cigirí Tréidliachta ón DAFM, ar aghaidh le clár monatóireachta agus tástála a chur chun feidhme mar fhreagra ar Láithreacht OSHv1 in oisre an Aigéin Chiúin (*Crassostrea gigas*) le linn na bliana. Rinneadh rialuithe i ndáil le gluaiseacht *Crassostrea gigas* a chur chun feidhme i gcomhréir le rialachán an Choimisiúin Eorpaigh ar an ábhar. Dearadh an clár monatóireachta agus na rialuithe chun an chosaint is fearr a thabhairt do stádas sláinte agus do sheasamh trádála na hÉireann, agus tá MEFS ag obair leis an gCoimisiún agus le comhpháirtithe i dtíortha eile na hEorpa ar an ábhar seo.

Taighde

Lean foireann MEFS de bheith ag glacadh páirte i dtionscadail taighde atá nasctha go dlúth lena gníomhaíochtaí monatóireachta agus a thacaíonn le riachtanais a custaiméirí rialtais agus tionscail.

Laistigh den fhoireann um Cheimic Mhara, cuireadh an tionscadal “Tionchar CO₂ Atmaisféir Mhéadaithe ar Cheimic agus Éiceachórais Aigéin”, i gcomhar le OÉ Gaillimh i gcrích nuair a foilsíodh *Ocean Acidification: An Emerging Threat to Our Marine Environment* mar chuid de shraith fadhbheathnóireachta Fhoras na Mara. Bhí an tuarascáil comhscríofa ag an Dr Evin McGovern ón bhForas.

Tá obair fós ar siúl ar “Éifeachtaí Bitheolaíochta agus Tomhais Cheimiceacha um Measúnú ar Thruailliú in Uisce Mara na hÉireann”, atá faoi stiúradh TCD i gcomhar le Shannon Aquatic Toxicity Laboratory de chuid Fhiontraíocht Éireann agus le DIT. Tá tionscadail GillPath agus AquaPlan, a thugann aghaidh ar shaincheisteanna a bhaineann le hearnail éisc eite na hÉireann, ar siúl freisin.

Bhain tionscadal ASTOX II ar thocsainí asaispioraigéid i sliogéisc roinnt clocha míle amach, agus ba é an ceann ba shuntasáí díobh aithint an orgánaigh atá ina chúis leis an tocsain asaispioraigéid in uisce na hÉireann.

Tá raon tionscadail eile i micribhitheolaíocht sliogéisc, i gceimic mhara agus i sláinte éisc á ndéanamh ag Céim Mháistreachta agus ag leibhéal PhD laistigh den Fhoras freisin.

Sábháilteacht an Bhia Mhara

Is é Foras na Mara an tSaotharlann Tagartha Náisiúnta Éireannach do Bhiotocsaíní Mara, arna hainmniú ag an AE, um monatóireacht baictéar agus víreas sna moilisc dhébhlaoscacha. Soláthraíonn an tAonad Biotocsaine seirbhís sheachtainiúil mhonatóireachta, lena n-áirítear monatóireacht ar fhíteaplanctón agus biotocsain i bhfeoil sliogéisc do bhreis agus 50 láthair táirgthe sliogéisc. Cinntíonn an clár comhlónadh na hÉireann le rialacháin an AE um shábháilteacht sliogéisc.

Shásaigh an Foras na spriocanna go bhfoirseofaí os cionn 95% de na torthaí laistigh de thrí lá oibre. Eisítear torthaí ó anailísí trí fhacs, ríomhphost agus teachtaireachtaí téacs SMS do rialtóirí, lena n-áirítear FSAI, an SFPA agus an tionscal sliogéisc agus foilsítear iad ar láithreán Gréasáin an Fhorais ag <http://www.marine.ie/habsdatabase>. Aithníodh tocsaíní sliogéisc i rith an tsamhraidh agus i rith an gheimhridh, agus cuireadh comhairle faoi dhúnadh ar fáil i gcomhar le húdaráis rialacháin. Úsáideadh tástáil leanúnach micribhitheolaíocht ar cheantair tháirgthe sliogéisc chun rangú ceantair tháirgthe sliogéisc a thabhairt cothrom le dáta, agus cuireadh comhairle ar údaráis rialacháin.

Is é Foras na Mara an tSaotharlann Tagartha Náisiúnta Éireannach, arna hainmniú ag an AE, do cheimiceáin atá in úsáid i ndobharshaothrú freisin. Ghlacamar páirt i gclár náisiúnta monatóireachta fuíll mar a theastaíonn faoin Treoir Fuíll, mar a rinne sé ó 1999 i leith. Tugadh tuairisc in am ar thorthaí na bliana roimhe ar mhonatóireacht do bharshaothraithe iasc eite don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, do FSAI agus don Údarás um Chosaint Iascaigh Mhara (SFPA) i mí an Mhárta 2009 le cur ar aghaidh chuig an gCoimisiún Eorpach. Don tríú bliain as a chéile, níor braitheadh aon samplaí nár chloígh leis an treoir – teachtaireacht thar a bheith dearfach don tionscal. I ndiaidh tuairisciú do chliaint, cuirtear torthaí bliantúla ó fheirmeacha aonair éisc i dtoll a chéile, agus tugtar do na feirmeacha iad.

“Tá raon tionscadail eile i micribhitheolaíocht sliogéisc, i gceimic mhara agus i sláinte éisc á ndéanamh ag Céim Mháistreachta agus ag leibhéal PhD laistigh den Fhoras freisin.”

Tugadh faoi mhonatóireacht faoin gclár náisiúnta d’fhuíoll ceimiceacha i sliogéisc, chun cabhrú le cloí le dualgais náisiúnta faoi Threoir na nUisce Sliogéisc, 2006/113/CE. Rinneadh sampláil ar réimse leathnaithe de limistéir tháirgthe sliogéisc agus rinneadh tástáil ar 129 sampla d’oisir agus de dhiúilicíní i gcomhair rianmhíotal, défheinil pholaclóirínithe (PCBanna) agus lotnaidicídí. I dteannta an mhéid sin, rinneadh tástálacha ar réimse iasc eite a thriall ar cheithre phríomhphort Éireannacha i gcomhair rianmhíotal, PCBanna agus Lotnaidicídí.

An tÚdarás Inniúil maidir le Sláinte Éisc

Tar éis thrasú na Treorach um Shláinte Éisc i ndlí na hÉireann, is é Foras na Mara an t-údarás inniúil maidir le cur chun feidhme na treorach anois. Mar gheall air sin, le linn 2009 chuir an Foras tús le hoibreoírí do bharshaothraithe a údarú tar éis athbhreithnithe ar phleananna ábhartha bainistíochta bithshlándála agus ainmhithe. Chuir an Foras tús freisin le clár cigireachtaí ar oibreoírí do bharshaothraithe, i ndlúth-chomhpháirtíocht leis an tionscal, chun comhlónadh na Treorach a áirithiú.

Le linn na bliana, thug an Foras méadú suntasach faoi deara ar líon bhásanna na nOisrí Dúchasacha ag roinnt láithreán ar fud na tíre. Léirigh imscrúduithe gur dócha go raibh an víreas OSHV1, agus tosca comhshaoil, ina gcúis leis an méadú seo. Rinne Aonad Sláinte Éisc an Fhorais dlúthmhonatóireacht air seo agus chuir sé comhairle ar an tionscal ar na rioscaí a bhaineann le hallmhairiú síolta ó thíortha ar dóigh iad a bheith ina bhfoinse den ionfhabhtú. Forchuireadh srianta gluaisreachta freisin i gcomhréir le riachtanais na Treorach um Shláinte Éisc.

Is é an tAonad Sláinte Éisc (FHU) laistigh de MEFS an tSaotharlann ainmnithe Náisiúnta Tagartha (NRL) do Ghalair Éisc agus Mhoilisc, agus an NRL do ghalair i gCrústaigh. Tacaíonn an tAonad leis an tionscal do bharshaothraithe agus le hiascaigh intíre um chothabháil sár-stádaí sláinte éisc trí sheirbhísí reachtúla agus trí thacaíocht fháthmheasach araon a sholáthar.

Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

Ráiteas an Stiúrthóra

Bhí sé mar phríomhghné de chlár oibre na Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh (FSS) in 2010 na seirbhísí eolaíochta a chur ar fáil a fhreastalaíonn ar riachtanais ár bpríomhchliant agus ár bpríomhpháirtithe leasmhara. Baineadh é seo amach trí tháirgeadh tráthúil Leabhar na Stoc, rud a thug cúnamh don DAFM san idirbheartaíocht leis an AE maidir le deiseanna iascaireachta

do chabhlach na hÉireann. Bhí sé fórtábhachtach go luath sa bhliain an t-ionchur eolaíoch a chur ar fáil do fhreagra na hÉireann ar an bPáipéar Uaine maidir le hAthchóiriú an Chomhbheartais Iascaigh (CFP). Bhí sé ina éacht mór €9 milliún i maoiniú ón AE a bhaint amach don Chreat um Bailiú Sonraí thar an tréimhse 2011 go 2013. Tacóidh an maoiniú seo le sampláil calafort agus mara agus lenár gclár suirbhé árthaí taighde go dtí deireadh na bliana 2013.

Bhí sé mar ghné thábhachtach dár n-obair in 2010, go háirithe dár n-obair maidir le hoibleagáidí na hÉireann faoi Chreat-Treoir na Straitéise Mara (MFSD) de chuid an AE a chomhlíonadh, luach a chur lenár gclár um bailiú sonraí iascaigh. Faoi MFSD, ní mór do na farraigí timpeall na hÉireann Dea-Stádas Comhshaoil (GES) a bhaint amach faoi 2015. Rinneadh dul chun cinn maith maidir le táscairí GES a fhorbairt ónár gclár rialta um bailiú sonraí.

Cuireadh atlas le chéile de na príomhghnéithe na bhfarraigí timpeall na hÉireann, agus tugann an t-atlas seo léargas an-mhaith ar an aigéaneolaíocht, ar na héin, ar na mamaigh, agus ar an ngníomhaíocht iascaireachta in uiscí an Iarthuaiscirt. Chuir na páirtithe leasmhara fáilte mhór roimh an atlas seo. Deimhníodh gur sheachaid foireann FSS táirge ar ardchaighdeán don phríomhchliant, nuair a thug an tAire aitheantas mór don atlas ag deireadh na bliana.

An Dr Paul Connolly

Stiúrthóir: Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

An Creat um Bailiú Sonraí

Cuireann an DAFM dualgas ar Fhoras na Mara tabhairt faoi chlár oibre na hÉireann i ndáil lenár n-oibleagáidí faoin gCreat um Bailiú Sonraí (DCF; Rialachán 199/2008 ó Chomhairle an Aontais Eorpaigh). Tacaíonn an DCF leis an gcomhairle eolaíochta atá ag teastáil chun an Comhbheartas Iascaigh a chur i gcrích. Thug Éire faoin gclár oibre do 2010 a chuimsigh clár cuimsitheach suirbhé árthaí taighde, sampláil calafort ar chlinse, sampláil mara ar cholfairtí, próifíl aoise ar an acmhainn iascaigh, anailís ar shonraí Logleabhair an AE agus ar shonraí Córas Monatóireachta Árthaí (VMS). Is iad na sonraí seo an bunábhar a mbaintear leas astu chun measúnú a dhéanamh ar an acmhainn agus chun comhairle eolaíochta a fhorbairt. Ina theannta sin, d'fhorbair FSS Clár Náisiúnta DCF trí bliana do na blianta 2011 go 2013 agus cuireadh é seo faoi bhráid Choimisiúin an AE i mí na Bealtaine 2010. Rinneadh measúnú ar an gclár i mí an Mheithimh 2010 agus bhain Éire €9 milliún de mhaoiniú ón AE amach chun tabhairt faoi chlár na hÉireann um bailiú sonraí.

Suirbhéanna Árthaí Taighde

Rinneadh 12 chlár suirbhé árthaí taighde san iomlán ar an RV *Celtic Explorer* agus ar an RV *Celtic Voyager* sna huiscí amach ó chósta na hÉireann. Cuireadh 201 lá ar muir agus 1,374 lá eolaithe i gcrích ar raon leathan suirbhéanna, lena n-áirítear an suirbhé idirnáisiúnta ar uibheacha ronnaigh, suirbhéanna fuaimiúla ar fhaoitín gorm agus ar scadán, suirbhéanna teilifíse faoin uisce ar stoic *Nephrops* agus suirbhé na hÉireann ar iasc grinnill. Rinneadh na suirbhéanna uile seo a chomhordú trí ICES agus bhí comhoibriú láidir leis an Iorua, leis an Ríocht Aontaithe, leis an Ísiltír, leis an bhFrainc agus leis an nGearmáin i gceist leo. Baineadh úsáid as na sonraí seo i measúnuithe stoic idirnáisiúnta chun cuidiú le comhairle eolaíochta ar dheiseanna iascaireachta do 2011 agus do 2012.

Idirghníomhaíocht Páirtithe Leasmhara

Caitheadh méid suntasach ama ar a bheith ag obair leis an tionscal trí na RACanna (Comhairlí Comhairleacha Réigiúnacha) agus le Comhpháirtíocht Taighde Eolaíochta Iascaigh na hÉireann (IFSPP). I measc na saincheisteanna móra ar tugadh fóthu, bhí forbairt Pleananna Bainistíochta, dúnadh beartaithe do thailte *Nephrops* Bhanc an Torcáin, agus tabhairt faoi shuirbhéanna breise maidir le *Nephrops* Bhanc an Torcáin agus maidir le trosc an Mara Ceiltí ar árthaí tráchtála cairtfhostaithe. Baineadh úsáid as torthaí na suirbhéanna chun cur leis

na sonraí a úsáidtear chun eolas a thabhairt maidir le trosc na Mara Ceiltí agus le staid na stoc *Nephrops* ar Bhanc an Torcáin. I mí Lúnasa, d'óstaigh FSS Siompóisiam idirnáisiúnta mór i nGaillimh maidir leis “Na Sonraí a Úsáidtear i Measúnú Stoic”. Chuir baill foirne FSS roinnt páipéir thábhachtacha i láthair. Foilsíodh 18 n-alt preasa trádála san iomlán, a chuimsigh réimse leathan saincheisteanna.

Comhairle Eolaíochta

Cuireadh *Leabhar na Stoc* bliantúil faoi bhráid an Aire. Cuimsíonn an leabhar seo an chomhairle eolaíochta is déanaí ar fad faoi na stoic siúd a bhaineann le hÉirinn a thagann faoi shainchúram an Chomhbheartais Iascaigh (CFP). Bhí *Leabhar na Stoc* ina chuid an-tábhachtach den idirbheartaíocht leis an AE maidir le deiseanna iascaireachta do chabhlach na hÉireann in 2011. Ghlac eolaithe FSS páirt i 54 cruinniú de chuid sainghrúpaí idirnáisiúnta inar tugadh faoi réimse leathan saincheisteanna eolaíochta maidir le soláthar comhairle eolaíochta chun tacú le CFP. Rinne eolaithe FSS cathaoirleacht ar phríomhghrúpaí eolaíochta, lena n-áirítear an grúpa pleanála um shuirbhéanna fuaimiúla idirnáisiúnta; an grúpa oibre um scadán; an grúpa oibre um éiciréigiúin na Mara Ceiltí; agus an grúpa oibre um iascach *elasmobranch*. Bhí soláthar na comhairle eolaíochta i bhformáid MSY (Uastoradh Inbhuanaithe) ina ghné lárnach den chlár oibre in 2010. Bhí an grúpa idirnáisiúnta atá taobh thiar de chomhairle MSY faoi chathaoirleacht eolaí de chuid FSS. Bhí an obair ar acmhainní an iascaigh chladaigh mar chuid thábhachtach de na cláir do 2010 freisin. Ullmhaíodh sonraí agus comhairle eolaíochta ar an iascach portáin, cuachma, gliomaigh agus ruacáin. Bhí sé mar ghné thábhachtach den chlár Cladaigh obair a dhéanamh le BIM, le NPWS, leis an DECLG, agus leis an DAFM chun forbairt a dhéanamh ar bhearta do láithreacháin NATURA a chomhlíonadh ar n-oibleagáidí faoi Threoir an AE maidir le hÉin agus Gnáthóga.

Taighde Feidhmeach

Bhí FSS páirteach i réimse leathan de thionscadail taighde fheidhmigh a thugann deis dúinn ár gcomhairle eolaíochta a fhorbairt. Tá Príomhthaighdeoir de chuid Thionscadal Éiceachórais Beaufort lonnaithe ag Foras na Mara, agus chruthaigh an príomhthaighdeoir naisc láidre leis an earnáil tríú leibhéal ar réimse leathan tionscadal, lena n-áirítear idirghnómaíochtaí idir iascach agus róna, éin mhara, samhaltú atá bunaithe ar mhéid agus rannpháirtíocht páirtithe leasmhara. Tá baill foirne FSS ag déanamh cómhaoirseacht freisin ar raon tionscadail taighde le roinnt ollscoileanna Éireannacha. Díríonn na tionscadail PhD seo ar bhitheolaíocht scabairde duibhe, ar shamhaltú *Nephrops*, ar shamhaltú colfairítí, ar eolas neamhinste na n-iascairí a ghabháil le húsáid i measúnú stoic, ar mhodhanna comhtháthaithe sonraí agus ar bhrath comharthaí ó thacair shonraí. Tá FSS páirteach freisin i roinnt tionscadal atá maoinithe ag an AE, lena n-áirítear MEFEPO (Plean Éiceachórais Iascaigh na hEorpa a Chur i bhFeidhm), MARIFISH (Tionscadal ERA-NET chun feabhas a chur ar chomhoibriú idir lucht maoinithe taighde iascaigh) agus DEEPFISHMAN (an tÉiceachóras Domhainmhara a Bhainistiú). Tá an obair taighde fheidhmigh a dhéanann FSS bunaithe ar choincheap na forbartha inbhuanaithe agus ar an gcineál comhairle éiceachórais nua a bheidh ag teastáil do bhainistiú acmhainní sa todhchaí a chur ar fáil.

“Bhí sé mar ghné thábhachtach dár n-obair in 2010, go háirithe dár n-obair maidir le hoibleagáidí na hÉireann faoi Chreat-Treoir na Straitéise Mara de chuid an AE a chomhlíonadh, luach a chur lenár gcláir um bailiú sonraí iascaigh.”

Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

Ráiteas an Stiúrthóra

Bhí Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (ACMS) páirteach i réimse leathan monatóireachta agus obair thaighde le linn 2010, ag tacú le spriocanna náisiúnta i réimsí dobharshaothraithe, taighde comhshaoil agus speicis iasc imirceacha. Mar chuid den tacaíocht a thugamar don DAFM maidir le cur chun feidhme na straitéise um shrianadh

lotnaidí míolta mara, chuir an fhoireann dobharshaothraithe comhairle ar fheirmeoirí éisc i dtáirgeadh na bPleananna um Bainistiú Bánna Singile do gach bá feirmeoireachta bradáin sa tír. D'oibrigh ACMS le Cumann Saothróirí Bradáin na hÉireann i gConamara maidir le Plean Bainistíochta Réigiúnaí Míolta Mara a fhorbairt agus lean siad le tacaíocht a thabhairt do ghrúpaí Córais Bhainistíochta Chomhordaithe um Dhobharshaothrú Áitiúil (CLAMS) i gCuan Mó agus i gCuan Chill Chiaráin. Tá Foras na Mara ina cheannaire tionscadal do chomhpháirt Escape MAP de thionscadal Prevent Escape FP7. Is éard atá i gceist leis an obair seo suirbhé tras-Eorpach ar eachtraí éalaithe le cúig bliana anuas agus cuireadh an suirbhé tosaigh i gcrích go luath in 2010.

Leanadh le hobair ar chlár éisc dhéhrómaigh SALSEA agus EELIAD in 2010. Mar thoradh ar anailís ar na sonraí ó chlár Merge SALSEA, is ann do bhunachar sonraí an-mhór comhtháite faisnéise a chuimsíonn raon leathan sonraí bitheolaíocha, géiniteacha agus geospásúla a bhaineann le beatha bhradán an Atlantaigh san Atlantach Thoir Thuaidh. D'éirigh go geal le próifíliú géiniteach ar stoic aonair agus ar choimpléisc stoic agus tá obair ar tháirgeadh na léarscáile mionsonraithe imirce agus measctha mara do stoic aonair ar siúl. Tá an anailís ar ábhar a bhaineann le fás agus le riocht na n-iarghealóg bradáin ar muir beagnach críochnaithe freisin. Tá tuairisc chun dáta ar obair SALSEA go dtí seo le fáil ar www.salmonatsea.com. Díróinn Tionscadal EELIAD, a mhaoinítear faoi FP7, ar fheabhsú ár n-eolais faoi bheatha na n-eascann i dtimpeallachtaí fionnuisce agus mara (www.eeliad.com).

Soláthraíodh eascanna geala beo agus tacaíocht theicniúil le haghaidh chlibrianú satailíte agus stórála sonraí na n-eascann geal ar muir don tionscadal ó Bhuiríos Umhaill go déanach in 2008, in 2009 agus in 2010. Tá obair ar siúl ar aósú eascainne agus ar thástáil le haghaidh víreas, seadán, leibhéil saille agus ábhair shalaithe.

Kenneth F. Whelan

An Dr Ken Whelan

Stiúrthóir: Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

Tionscadail Taighde

Tionscadal Soilsigh – Maoinithe ag an EPA

Rinne Soilsigh staidéar ar idirghabhálacha san am atá thart, san am i láthair agus san am amach romhainn idir brúnna antropaigineacha, stádas ceimiceach agus eilimintí de cháilíocht bhitheolaíoch do lochanna in dhá dhobharcheantair chodarsnacha in Éirinn. Cuireadh tús leis i mí an Mheithimh 2006 agus cuireadh i gcrích é i mí Mheán Fómhair 2009. Mheas tionscadal Soilsigh na hathruithe ar úsáid talún i ndobharcheantar Bhuiríos Umhaill i gContae Mhaigh Eo agus thug sé am líne an-dochocht maidir le cathain a bhí tionchar ag athruithe den sórt sin ar an gcomhshaoil uisceach sa dobharcheantar.

HYDROFOR – Comhthionscadal idir OÉ Gaillimh agus Foras na Mara

Tá sé mar aidhm ag tionscadal HYDROFOR scaoileadh cothaitheach agus dríodar ó oibríochtaí glanleagain foraoise a chur i gcomparáid. Tá dhá láithreán á scrúdú i ndobharcheantar turgnamhach Bhuiríos Umhaill. Tá obair i micrea-dhobharcheantar Ghleann na Móna i bhforaois Bhuiríos Umhaill á déanamh faoi láthair ag OÉ Gaillimh. Tá an obair seo cómhaoinithe ag an EPA (tag: HYDROFOR) agus ag an DAFM (tag: SANIFAC).

SANIFAC – Comhthionscadal idir OÉ Gaillimh agus Foras na Mara

Measúnú agus maolú ar easpaí ithreach agus cothaitheach ó dhobharcheantar móna sléibhe an iarthair

D'fhoill cáilíocht an uisce a chosaint, tá treoirínte dea-chleachtais aontaithe leis an tionscal foraoiseachta in Éirinn. Ina measc siúd tá: (i) méidniú an limistéir shaothraithe foraoiseachta trí úsáid a bhaint as an acmhainn chaolaithe sna huiscí glactha chun tiúchan a theorannú; (ii) forbairt an chreasa mhaolánaigh; agus (iii) saothrú crainn iomláin. Mar sin féin, is féidir nach mbeidh na cleachtais seo oiriúnach d'fhoraois móna ardtailte i ngach cás. Cé go bhfuil sé mar chuspóir foriomlán ag tionscadal SANIFAC measúnú cuimsitheach a dhéanamh ar an tionchar atá ag gníomhaíochtaí saothraithe bratphortaigh mhóna ar cháilíocht uisce agus measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht agus ar indéantacht na modhanna maolaithe, tá modh nua maolaithe – féarshíolú – á fhorbairt laistigh den tionscadal seo freisin.

RESCALE – Freagraí Aeráide agus Dobharcheantair ag Buiríos Umhaill a Athbhreithniú agus a Lonsamhlú

Ba thionscadal ilchomhpháirtithe tionscadal RESCALE a chuimsigh Foras na Mara, OÉ Má Nuad, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath, agus bhí sé maoinithe ag clár SSTI um Athrú Aeráide. Rinne an tionscadal anailís agus measúnú ar an tacar sonraí 50 bliain ó dhobharcheantar Bhuiríos Umhaill, Baile Uí Fhiacháin, Co. Mhaigh Eo agus chomhtháthaigh sé na sonraí seo le cásanna ardtailte aeráide agus le samhlacha bunaithe ar dhobharcheantar chun na hathruithe ar dóigh go dtiocfaidh siad chun cinn i bpríomhphróisis uisceacha sa dobharcheantar a mheas. Cuireadh tús leis an tionscadal i mí na Bealtaine 2008 agus tá sé críochnaithe anois. Eisíodh tuarascáil achomair i mí Dheireadh Fómhair 2010 agus tá an tuarascáil iomlán deiridh agus na foilseacháin eolaíochta le foilsiú sa chéad leath de 2011.

Linnte carbóin agus próiseáil charbóin i loch húmasach Éireannach a mheas

Cuireann múnlaí traidisiúnta táirgthe i lochanna béim ar an tábhacht a bhaineann le fíteaplanctón mar fhoinsé fuinnimh don bhia-eangach snámha faoin aer. I lochanna húmasacha, áfach, d'fhéadfadh go mbeadh carbón orgánach tuaslagtha (DOC) ón dobharcheantar máguaird, a sholáthraíonn an chuid mhiocróbach den bhia-eangach, chomh

tábhachtach le fíteaplanctón nó níos tábhachtaí fiú maidir lena bheith ina fhoinsé thábhachtach carbóin. Is é aidhm an tionscadail seo PhD soiléiriú a dhéanamh ar an ról atá ag an dá fhoinsé carbóin maidir le táirgeadh a chothú i loch húmasach in iarthar na hÉireann.

Beaufort – Géineolaíocht an Phobail Éisc (Comhthionscadal idir UCC, QUB agus Foras na Mara)

Tá Foras na Mara ina chomhpháirtí i roinnt tionscadal atá mar chuid de chlár Beaufort do Ghéineolaíocht an Phobail Éisc. Bhronn an iar-Roinn Cumarsáide, Mara agus Acmhainní Nádurtha an Gradam Taighde Mara do Ghéineolaíocht an Phobail Éisc ar Choláiste na hOllscoile Corcaigh agus ar Ollscoil na Banríona, Béal Feirste i mí an Mheithimh 2007.

Tá sraith cláir oibre ar siúl, agus tá sé mar aidhm acu scála an oiriúnaithe áitiúil atá tábhachtach ó thaobh na bitheolaíochta de a chinneadh ag scálaí beaga geografacha, i gcás bhradán an Atlantaigh agus breac donn, trí chur chuige coiteann turgnamhach a úsáid.

Pose

In 2007, thug an AE Rialachán isteach (Rialachán (CE) Uimh. 1100/2007 ón gComhairle) maidir le hathshaothrú agus le húsáid inbhuanaithe Stoc Eascann na hEorpa. Rinne Éire forbairt ar phleananna bainistíochta eascann bunaithe ar chomhairle eolaíochta, lena n-áirítear réamh-mheasúnú a rinne Foras na Mara ar tháirgeadh agus ar chéimshrian eascann geal in aibhneacha na hÉireann. Tá fíorthábhacht leis an gcumas chun bithmhais na n-eascann geal a éalaíonn le sruth agus isteach sa mhuir a chinneadh go cruinn maidir le cur chun feidhme na bPleananna Bainistíochta Eascann a éilítear faoin Rialachán seo. Déanfaidh an staidéar Pose forbairt agus anailís ar mhodhanna éifeachtacha maidir le meas a dhéanamh ar rátaí céimshrianta na n-eascann geal ó ghnáthóga agus ó thimpeallachtaí éagsúla intíre agus/nó cósta i dtreo láithreacha sceathraí.

FinE – Éabhlóid iascach–Spreagtha

Dearadh an tionscadal seo chun tacaíocht eolaíochta a chur ar fáil don Chomhbheartas Iascaigh trí mheasúnú a dhéanamh ar phróisis éabhlóide iascach–spreagtha. Tabharfaidh sé léargas ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag athrú éabhlóideach ar dhinimic iascaigh agus ar shaincheisteanna socheacnamaíocha araon. Rannchuideoidh na torthaí le bunú cur chuige bunaithe ar an éiceachóras i leith bainistiú iascach. Tabharfaidh FinE moltaí freisin maidir le straitéisí malartacha bainistíochta chun maolú a dhéanamh ar éifeachtaí de thaisme a bhaineann le héabhlóid iascach–spreagtha. Tá roinnt foilseacháin mhionsonraithe eolaíochta á n-ullmhú faoi láthair mar gheall ar an obair seo.

ECOKNOWS – Feabhas a chur ar úsáid eolas éiceolaíochta i measúnuithe stoic iascaigh

Bainfidh tionscadal EcoKnows úsáid as an eolas bitheolaíochta atá ar fáil ó fhoinsí eile (m.sh. dobharshaothrú, éiceolaíocht) chun an bhailíocht nó an oiriúnacht a bhaineann leis na toimhdí bitheolaíochta atá taobh thiar de mhúnlaí measúnaithe iascaigh a úsáidtear go minic a phromhadh agus chun forbairt a dhéanamh ar mhodhanna measúnaithe iascaigh atá nuálach nó feabhsaithe. D'fhéadfadh an easpa cruinnis faoi láthair i measúnuithe agus i réamhaisnéisí stoic an bonn a bhaint de chreidiúnacht na comhairle eolaíochta a úsáidtear i mbainistíocht iascaigh. Cuideoidh an tionscadal seo le cruinneas cinntí bainistíochta a fheabhsú agus beidh sé mar bhunús do chinntí bainistíochta agus, ar deireadh thiar, beidh páirtithe leasmhara níos sásta leis na bearta arna nglacadh.

“Mar thoradh ar... chlár Merge SALSEA, is ann do bhunachar sonraí an-mhór comhtháite faisnéise a chuimsíonn raon leathan sonraí bitheolaíoch, géiniteacha agus geospásúla a bhaineann le beatha bhradán an Atlantaigh san Atlantach Thoir Thuaidh.”

Seirbhísí Aigéaneolaíochta

Ráiteas an Stiúrthóra

Bliain an-ghnóthach a bhí sa bhliain 2010 don Ghrúpa Seirbhísí Aigéaneolaíochta (OSS) agus bhí gníomhaíocht mhéadaithe i ngach ceann de na foirne seirbhíse in aigéaneolaíocht, i léarscáilíu ghrinneall na farraige agus in oibríochtaí RV. Rinne OSS forbairt ar a rath suntasach maidir le comhpháirtíocht a bhaint amach i dtionscadail an AE agus maidir le maoiniú a bhaint amach do na tionscadail seo, agus tá siad rannpháirteach faoi láthair i ndeich

dtionscadal atá maoinithe ag an AE. Cuireann na tionscadail seo leis na seirbhísí straitéiseacha agus leis an ionchur straitéiseach a sholáthraíonn OSS chun tacú le gníomhaíochtaí Fhoras na Mara, le pobal RTDI na hÉireann agus le gníomhaíocht taighde mara idirnáisiúnta i gcásanna ina bhfuil taighdeoirí na hÉireann ina gcomhpháirtithe suntasacha. Tá OSS an-ghníomhach i réimse gníomhaíochtaí agus fóram san Eoraip agus go hidirnáisiúnta, agus cuireann sé seo feabhas freisin ar chumas OSS seirbhísí tacaíochta a chur ar fáil chun freastal ar na héilimh atá ag éirí níos casta a bhaineann leis an gclár comhtháite eolaíochta, a chuidíonn le comhairle faoi bheartas comhtháite.

Tá buaicphointí suntasacha san áireamh anseo, agus in Aguisín 7 ar Chlár Árthaí Taighde 2010.

- > Tar éis sheoladh láithreán Gréasáin INFOMAR in 2008, agus forbairt seirbhís léarscáil gréasáin phoiblí in 2009 (<http://geos.marine.ie/Infomar/>), tá na sonraí ailtireachta agus cúla mar bhunús do shraith Uirlisí Cinntí inmheánacha atá á bhforbairt, lena n-áirítear comhéadain cheadúnaithe Dobharshaothraithe agus urthrá, agus uirlis athbhreithnithe sonraí do Chreat-Treoir na Straitéise Mara. Ina theannta sin, rinneadh dul chun cinn suntasach maidir le táirge cairte a uaslódáil go www.infomar.ie.
- > I mí an Mheithimh, bhí seastán ag ár bhfoireann um Ardseirbhís Léarscáilíthe (AMS) ag seó trádála FISH Éireann sna Cealla Beaga chun aird a tharraingt ar infhaighteacht sonraí INFOMAR don earnáil iascaireachta tráchtála, agus chun riachtanais úsáideoirí a aithint. Tá AMS ag obair le FSS faoi láthair ar fhorbairt seirbhís léarscáil gréasáin d'iascach atá dírithe ar ionchorprú sonraí iascaigh agus ghrinneall na farraige.
- > D'óstáil AMS, i gcomhpháirtíocht le GSI, seimineár bliantúil INFOMAR mar chuid de chlár dhá lá Geo-eolaíochta 2010 i gCaisleán Bhaile Átha Cliath i mí na Samhna. Sheol an tAire Lenihan an t-imeacht, a chomhtharláigh le foilsíú *Atlas of the Deep-Water Seabed: Ireland*. Ina dhiaidh seo, i mí na Nollag, bhí píosa ar chlár teilifíse RTÉ 1 Nationwide a taifeadadh in oifigí AMS maidir le deiseanna gairme d'eolaithe óga i réimsí an tsuirbhé mara agus na geo-eolaíochta.
- > Cur i gcrích an chúigiú bliain ina ndearnadh monatóireacht aigéaneolaíochta domhainmhara agus scála scairbhe in uiscí na hÉireann.
- > Úsáid agus cothabháil rathúil réimse ardáin tomhais ag láithreán tástála tonnfhuinimh Bhéal an Mhuirthead thar ceann SEAL.
- > A bhfuil le hearcaíocht na beirte samhlóirí aigéin nua arna maoiniú ag an AE, bhíothas in ann na nithe seo a leanas a dhéanamh:

A bhfuil le hearcaíocht na beirte samhlóirí aigéin nua arna maoiniú ag an AE, bhíothas in ann forbairt a dhéanamh ar shamhlacha ardaifigh aigéin d'Iardheisceart na hÉireann agus do Chonamara chun tacú le

tionscadal EasyCo agus le tionscadal SmartBay faoi seach; forbairt agus bailíochtú a dhéanamh ar shamhlacha bithgheoicimiceacha (cáilíocht uisce) agus fáis sliogéisc (cumas iompair) d'uiscí na hÉireann; agus soláthar táirgí mionsonraithe samhla chun tacú le taighde agus le pleanáil beartas i leith láithreáin dobharshaothraithe maidir le leathadh an ghalair éisc agus na míolta mara agus le rianú bláis algaigh dhochraigh.

- > Tugadh spreagaitheas do Chomhdháil Gheolaithe na hÉireann (Bealtaine 2010), don Chumann Cianbhraiteachta agus Fótagraiméadrachta (Meán Fómhair 2010) agus do Chomhdháil Eolaíochtaí Mara an Aigéin Chiúin (Deireadh Fómhair 2010).
- > Tugadh ioncam nua do thionscadail an CE trí thionscadail taighde ASIMUTH agus JERICO.
- > Rinne Líonra Náisiúnta Tomhsaire Taoide na hÉireann tomhsaíre breise a thabhairt isteach ar fud limistéar Bhaile Átha Cliath.
- > Seachadadh leanúnach agus trialacha oibriúcháin maidir leis an gcineál nua córais baoi sonraí aimsire de chuid Fugro Oceanor.
- > Úsáid leanúnach an Ríomhaire Ardheidhmíochta (HPC) – sár-ríomhaire a bhfuil 560 próiseálaí aige. Táirgeann an meaisín seo réamhaisnéisí laethúla aigéin. Tá sonraí ó na réamhaisnéisí ar fáil anois trí OPeNDAP ag <http://milas.marine.ie/thredds>
- > Táirgeadh réamhaisnéis nua dhá lá do bhorrthaí stoirme do láithreáin Éireannacha agus do láithreáin eile san Atlantach mar chuid de 'mheánchnuasach'.
- > Bhí tionscadal ESONET NoE (Gréasán Fhaireachlanna Mara na hEorpa – Gréasán Barr Feabhais) an-ghníomhach in 2010 agus thug OSS gnéithe de WP5 (Straitéisí Forfheidhmithe) chun críche.
- > Ghlac Foras na Mara páirt in dhá thuras mara i gcomhar le comhpháirtithe EuroSITES, NERC-NOCS sa Ríocht Aontaithe, IFM-Geomar sa Ghearmáin agus NIOZ san Ísiltír. Bhí turas mara amháin ar bord an RSS *James Clarke Ross* i mí na Bealtaine agus chuaigh an dara turas mara chuig láithreán Mhá Aibhéiseach an Torcáin (PAP) ar bord an RV *Celtic Explorer* i mí Mheán Fómhair 2010.
- > Tá Foras na Mara ina cheannaire fo-thionscadail do phleanáil ghnó agus d'obair dhlíthiúil i dtionscadal EMSO (Faireachlann Ildisciplíneach Eorpach Ghrinneall na Farraige). D'éirigh leis an bhForas i dtairiscint le haghaidh comhairle dlí don tionscadal agus thionóil sé ceardlann dlí ar leith i mí na Samhna 2010 chun forbairt a dhéanamh ar chomhaontú dlí bunaithe ar chreat an Chuibhreannais Eorpaigh um Bonneagar Taighde (ERIC).
- > Baineadh úsáid den tríú huair as trí shnámhán Argo ar bord an RV *Celtic Explorer* in Umar Rocal in earrach na bliana 2010.

Michael Gillooly

An tUas. Michael Gillooly
Stiúrthóir: Seirbhísí Aigéaneolaíochta

An Rannóg um Oibríochtaí Árthaí Taighde

Déanann an rannóg um Oibríochtaí Árthaí Taighde (RVOpanna) comhordú agus bainistiú ar oibríochtaí an dá ártach taighde de chuid Fhoras na Mara, an RV *Celtic Voyager*, an RV *Celtic Explorer* agus an t-ártach taighde domhainmhara *Holland I* agus cuireann sí seirbhísí tacaíochta ar fáil d'úsáideoirí na n-árthaí, lena n-áirítear ionstraimiú agus seirbhísí tacaíochta innealtóireachta agus oibríochtaí fíor-sholúbtha. Le haghaidh tuilleadh sonraí, féach Aguisín 7 – Clár Árthaí Taighde 2010.

Cuireadh cláir dhiana shuirbhé i gcrích ar an dá ártach taighde. Chuir an RV *Celtic Explorer* 18 suirbhé i gcrích agus chaith sé 307 lá ar muir san iomlán. Chuir an RV *Celtic Voyager* 32 lá suirbhé i gcrích le linn 226 lá eolaíochta. Rinneadh athghléasadh fairsing ar an RV *Celtic Explorer* agus cuireadh é seo i gcrích thar 22 lá i Longlann Chuan Áth an Mhuilinn. Chomh maith le roinnt feabhsúchán agus modhnuithe a chur i gcrích, athphéinteáladh an limistéar oibre ar chúl an árthaigh, agus freastalaíodh ar ghnáthriachtanais reachtúla dugaíreachta freisin.

Ardseirbhísí Léarscáilithe

Déanann Ardseirbhísí Léarscáilithe (AMS) gníomhaíocht suirbhé chomhtháite do chlár INFOMAR, i gcomhar le Suirbhé Gheolaíochta na hÉireann. Soláthraíonn siad saineolas léarscáilithe mhara chun tacú le cláir náisiúnta eile, agus cuireann siad taighde agus forbairt ar léarscáiliú acmhainní chun cinn. Chomh maith leis sin, déanann an grúpa táirgí breisluacha, seirbhísí agus tionscadail choimhdeacha ón ngníomhaíocht suirbhé a fhorbairt agus a chur chun feidhme, agus déanann siad malartú sonraí agus comhtháthú torthaí ó chlár INFOMAR a chur chun cinn.

Seirbhísí Aigéaneolaíochta

Cuireann an rannóg um Sheirbhísí Aigéaneolaíochta (OS) seirbhísí cuimsitheacha aigéaneolaíochta ar fáil a bhíonn mar bhunchloch i ndáil le mórán dár gcláir náisiúnta. Áirítear i measc na seirbhísí seo, an ciste trealaimh náisiúnta agus bainistiú Líonra Baoithe Sonraí Mara na hÉireann. Soláthraíonn Seirbhísí Aigéaneolaíochta ionchur suntasach chun freastal ar iarratais ar shonraí ó phobal na mara. Bíonn baint ghníomhach ag Seirbhísí Aigéaneolaíochta i samhaltú mara agus in aigéaneolaíocht an chósta, a chuimsíonn forbairt Líonra Náisiúnta Tomhsaire Taoide na hÉireann. Ó 2009 ar aghaidh, tá freagracht ó lá go lá ar OS as bearta comhshaoil ag láithreáin Tástála Tonnfhuinneimh i gCuan na Gaillimhe agus i mBéal an Mhuirthead, Contae Mhaigh Eo agus coinníonn siad an bonneagar in-situ i gCuan na Gaillimhe thar ceann an tionscadail *SmartBay*.

“Rinne Seirbhísí Aigéaneolaíochta forbairt ar a rath suntasach maidir le comhpháirtíocht a bhaint amach i dtionscadail an AE agus maidir le maoiniú a bhaint amach do na tionscadail seo, agus tá siad rannpháirteach faoi láthair i ndeich dtionscadal atá maoinithe ag an AE.”

Pleanáil Straitéiseach and Seirbhísí Forbartha

Ráiteas an Stiúrtóra

In 2010, lean an fhoireann um Sheirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha (SPDS) de bheith ag imirt ról ceannaireachta maidir le cuspóirí *Chasadh na Taoide* a chur chun feidhme ar fud gach fo-earnála mara, agus dhírigh sí go háirithe ar fhorbairt agus ar leathnú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí Taighde agus Forbartha a bhaineann leis an mBeart Fionnachtana a dhíríonn ar Ardteicneolaíochtaí Aigéin, Fuinnimh agus

Mara agus ar Bhitheicneolaíocht Mhara. Baineadh é seo amach go príomha trí rannpháirtíocht leis na hinstiúidí ardoideachais (HEInna) agus leis an tionscal. I rith na bliana, leanadh le béim láidir ar thacaíocht a thabhairt do thaighdeoirí na hÉireann chun leas a bhaint as cláir Eorpacha ar mhaithe le tacú le cuspóirí náisiúnta, agus bhí béim ar ról a imirt ar ghlaonna an AE agus ar chlár idirnáisiúnta chun a chur ar chumas phobal taighde na hÉireann a bheith iomaíoch. Go himheánach, cuireadh raon leathan de thionscadail TFC i gcrích, agus sholáthair siad sonraí nua agus seirbhísí faisnéise do roinnt páirtithe leasmhara éagsúla. Bhí siad seo a leanas i measc na mbuaicphointí suntasacha ó 2010:

- Sheol an Coimisinéir um Thaighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht Máire Geoghegan–Quinn Straitéis SmartOcean ag an gcéad Cheardlann do Theicneolaíocht Mhara i mí an Mhárta 2010. Soláthraíonn an straitéis seo treochlár d'fhorbairt braisle mhara TFC in Éirinn a chuideoidh le cumais saintaighde agus le láidreachtaí ár n-earnála TFC in Éirinn. Glacann níos mó ná 50 cuideachta páirt ghníomhach sa réimse nideoige seo.
- Rinneadh neartú suntasach ar Thionscadal Píolótach *SmartBay* nuair a bronnadh €3.8m air ó Chlár HEA PRTL1–5. Mar gheall air seo, beifear in ann an tionscadal a fhorbairt mar thionscadal Taighde agus Forbartha Náisiúnta agus mar ionad tástála do theicneolaíochtaí mara TFC atá nasctha le cur chun feidhme Straitéis SmartOcean. Chomh maith leis sin, tharraing an tionscadal seo infheistíocht agus tacaíocht bhreise ó chomhpháirtithe tionscail IBM agus Intel, agus bhí roinnt fontair bheaga agus mheánmhéide nua páirteach freisin.
- Cuireadh go suntasach le hEarnáil Fhuinneamh In–Athnuaite na Mara in 2010 toisc (a) gur suiteáladh ionstraimíocht nua agus trealamh monatóireachta nua ag Láithreán Tástála Tonnfhuinimh Mhara an Atlantaigh (AMETS) ag Béal an Mhuirthead, Co. Mhaigh Eo agus (b) gur soláthraíodh comhairle agus sonraí riachtanacha aigéaneolaíochta don Mheasúnacht Comhshaoil Straitéiseach (SEA) ar an bPlean Forbartha Áigéin In–Athnuaite Eischósta (OREDPA).
- Forbraíodh tionscnamh nua, Biteicneolaíocht Mhara Éireann, chun fócas a sholáthar do raon tionscnamh agus tionscadal agus chun feasacht a ardú ar bhitheicneolaíocht mhara in earnálacha feistí bia, sláinte, bithábhair agus leighis. Ó thaobh na hEorpa de, lean Foras na Mara le cur chun cinn a dhéanamh ar rannpháirtíocht na hÉireann i gcláir iomaíocha agus chomhoibríochtaí taighde mara an AE a thug níos mó ná €9.2 milliún isteach i ndeontas i gcabhair ón AE.
- Is ionann an infheistíocht iomlán i dtaighde agus i bhforbairt a bhaineann leis an muir in Éirinn thar na chéad cheithre bliana de Straitéis *Chasadh na Taoide* (2007–2010) agus beagán níos mó ná €150m — 37% a thagann ó chistí NDP faoi bhainistiú an Fhorais, 40% ó chlár eile NDP agus 23% ó chlár idirnáisiúnta.
- Bhí deis ag Foras na Mara ionchur suntasach a dhéanamh, trí Ghrúpa Comhordaithe Idir–Rannach na Mara, i Straitéis an Aontais Eorpaigh don Atlantach (EUSA) agus le Comhpháipéar Seasaimh ar an Straitéis

don Atlantach de chuid na hÉireann, na Fraince, na Spáinne agus na Portaingéile.

- Bhí ról lárnach ag an bhForas i gcomhdháil EurOceans 2010 de chuid Uachtaránacht na Beilge ar an AE agus i mbunú Dhearbhuí Ostainn (2010) inar iarradh ar aitheantas ar na Farraigí agus ar na hAigéin mar Dhúshlán Mór don Eoraip san 21ú hAois agus fócas do FP8.
- Rinne IS&D dul chun cinn mór i bhforbairt feidhmeanna chun tacú le gníomhaíochtaí oibríochta d'aigéaneolaíocht, do thonnfhuinneamh agus do shláinte éisc agus d'fhorbairt siad Uirlis Tacaíochta Cinntí do Dhoibharshaothrú chun comhairle cheadúnaithe urthrú doibharshaothraithe atá comhordaithe agus freagrúil ó Fhoras na Mara a éascú.

Yvonne Shields, Uasal

Stiúrtóir: Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha

Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide

Leanadh le Straitéis *Chasadh na Taoide* a chur chun feidhme le linn 2010 agus bhí infheistíocht bhreise de €2.5m faoi Fho–Chlár Taighde Mara an NDP (arna riar ag Foras na Mara) chun tacú le taighde ar bord na n–árthaí taighde náisiúnta – a thacaigh le taighde a bhaineann le hiascach, le haigéaneolaíocht, le léarscáiliú ghrinneall na farraige, le caomhantas bithéagsúlachta mara agus le bithfhionnachtain (Aguisín 1). Fágann sé seo gurb ionann an infheistíocht iomlán faoi Fho–Chlár Taighde Mara an NDP go dtí seo agus €55m (2007–2010).

Rinne tionscadail arna maoiniú faoi Fho–Chlár Taighde Mara an NDP dul chun cinn suntasach i dtreo a gcríochnaithe le linn 2010, agus chuir siad aschur suntasach ar fáil (e.g. foilseacháin, iarratais ar phaitinn agus comhairle faoi bheartas). Rinneadh an Córas Bainistíochta Faisnéise Taighde (RIMS) a tástáladh le linn 2009 a thabhairt isteach ina iomláine in 2010. Thug sé seo deis do thaighdeoirí maoinithe tuarascálacha eatramhacha agus deiridh agus aschur tionscadal a chur isteach ar líne agus thug sé cuidiú d'Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide sonraí táscaire feidhmíochta a thaifeadadh agus a chur le chéile. Seoladh sraith d'fhoilseacháin taighde nua chun tuarascálacha deiridh agus aschur eile tionscadal, lena n–áirítear imeachtaí comhdhála, a chur ar fáil (Aguisín 2).

Cláir R&D Fionnachtana

Biteicneolaíocht Mhara

Oibríonn tionscnamh Bhitheolaíocht Mhara Éireann leis an tionscal agus le taighdeoirí chun deiseanna nua taighde a aithint chun tacú le táirgí agus le seirbhísí atá dírithe ar thráchtáil a úsáideann ábhair mhara. Faoi choimirce Bhitheicneolaíocht Mhara Éireann, chuir taighdeoirí ar bord an RV *Celtic Explorer* an chéad turas do bhailiúchán domhainmhara de chuid na hÉireann i gcrích agus tháinig siad ar ais le réimse leathan de spúinsí agus d'inveirteabraigh mhara ó 2,000m ar doimhneacht. Rath taighde bhitheicneolaíocht mhara na hÉireann arbh ábhar don tríú Ceardlann Taighde um Bithfhionnachtain Mhara (Corcaigh, Nollaig 2010).

Rinne Saotharlann Bithfhionnachtana Fhoras na Mara próiseáil ar 110 eiseamal mara a bailíodh ó thaiscéalaíocht chladaigh agus domhainmhara i rith na bliana. I measc na speiceas seo, bhí algaí éagsúla mara, spúinsí agus réimse d'inveirteabraigh mhara. Thuairiscigh an tsaotharlann gur éirigh leo bithghníomhaíocht a aithint in ábhair

asbhainte ó na hábhair seo, lena n-áirítear roinnt ábhar a thaispeánann airíonna frithailse, frithfhungais agus frithmhicróbacha.

Tuairiscíodh dul chun cinn suntasach i gclár taighde bia fheidhmigh mhara Nutramara le linn athbhreithniú idirnáisiúnta ar an tionscadal in 2010. Áiríodh leis an dul chun cinn seo taighde dearfach ina n-aithnítear struchtúr na bpeiptídí bithghníomhacha ó fheamainn; cumas na micrea-algaí chun bheith ina bhfoinse d'Óimige-3 agus de nithe bithghníomhacha eile agus cumas chun citin a bhaintear as sruthanna dramhaíola portáin a úsáid ar mhaithe le hotracht a shrianadh.

Teicneolaíocht Mhara

Áiríodh le buaicphointí an Chláir Ard-Teicneolaíochta eagrú na chéad cheardlainne bliantúla um Biteicneolaíocht Mhara (Gaillimh, Márta 2010) ar fhreastail níos mó ná 50 cuideachta uirthi. Sheol an Coimisinéir Eorpach um Thaighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht Máire Geoghegan–Quinn Doiciméad Comhairliúcháin Straitéis SmartOcean ag an ócáid seo. D'ullmhaigh grúpa tionscaltreoraithe an Straitéis, agus chuimsigh an grúpa seo daoine tábhachtacha ón tionscal (IBM, Intel, ESRI Ireland Ltd., agus InTune Technologies Ltd.), ón saol acadúil (DCU, OÉ Gaillimh, UCC) agus ionadaithe ó ghníomhaireachtaí forbartha (IDA, Fiontraíocht Éireann, SFI agus SEAI). Éascaíodh roinnt ceardlann agus ócáidí bróicéireachta comhpháirtithe in 2010 i mbonneagair mhara SmartOcean, i slándáil mhara agus chomhshaoil agus i monatóireacht chomhshaoil. Bunaíodh naisc idirnáisiúnta straitéiseacha do chomhpháirtithe i ngréasán SmartOcean le hinstiúidí tábhachtacha san Eoraip, i gCeanada, agus sna Stáit Aontaithe.

Lean Bonneagar Píolótach *SmartBay* le comhoibriú nuálach a éascú idir an tionscal agus an saol acadúil. Cuireadh tús le roinnt tionscadail nua in 2010 chun forbairt a dhéanamh ar chórais mhonatóireachta tonnta ar ísealchostas, ar theicneolaíochtaí idirlín amach anseo do chásanna mara, agus ar ghréasáin chumarsáide fo-mhara. Cuireadh le bonneagar *SmartBay* in 2010 agus cuimsíonn sé anois córas cumarsáide gan sreang WiMax, a bhronn an comhpháirtí tionscail Intel, agus córas radair thonnta HF, a shuiteáil OÉ Gaillimh. I mí Iúil 2010, bronnadh €3.8 milliún ar chomhpháirtithe cuibhreannais PRTL *SmartBay*, a chuimsigh DCU, OÉ Gaillimh, OÉ Má Nuad, UCD, Intel, IBM agus Foras na Mara, chun *SmartBay* a bhunú go foirmiúil mar Shaoráid Chomhroinnte Náisiúnta Taighde agus Forbartha do Bhraiteacht Mhara agus TFC. Cuirfidh an focaíocht seo acmhainní ar fáil d'fhoireann thiomnaithe chun bainistiú agus oibriú a dhéanamh ar an mbonneagar, d'fhonn leathnú suntasach a éascú ar an raon gníomhaíochtaí spreagúla Taighde agus Forbartha agus taispeánta atá ar siúl cheana féin.

Fuinneamh In-Athnuaite na Mara

Cuireadh go suntasach le hEarnáil Fuinneamh In-Athnuaite na Mara in 2010:

- > suiteáladh ionstraimíochta nua agus trealamh monatóireachta nua ag Láithreán Tástála Tonnfhuinneamh Mhara an Atlantaigh (AMETS) ag Béal an Mhuirthead, Co. Mhaigh Eo
- > soláthraíodh sonraí riachtanacha aigéaneolaíochta don Mheasúnacht Comhshaoil Straitéiseach (SEA) ar an bPlean Forbartha Áigéin In-Athnuaite Eischósta (OREDPA).
- > óstáladh ceardlann ardleibhéil larscríbhinn IV OES–IA maidir leis an tionchar atá ag Feistí Fuinneamh na Mara, Tonnfhuinneamh agus Fuinnimh Thaoide ar an Muirthimpeallacht (an Gníomhaireacht Fuinnimh Idirnáisiúnta agus Foras na Mara) ag Caisleán Chluain Tarbh, Meán Fómhair 2010 agus
- > rinneadh ionchur i nDoiciméad Físe maidir le Fuinneamh In-Athnuaite na Mara de chuid Bhord na Mara–ESF a seoladh ag Comhdháil EuroOCEANS 2010 (Ostainn, Deireadh Fómhair 2010).

“...lean foireann SPDS de bheith ag imirt ról ceannaireachta maidir le cuspóirí Chasadh na Taoide a chur chun feidhme.”

Clár Comhoibrithe Idirnáisiúnta

Bhí ról leanúnach suntasach ag an gClár Comhoibrithe Idirnáisiúnta i gcás Taighde Mara na hEorpa agus Straitéis an AE don Atlantach, gné den Bheartas Muirí Comhtháite don Aontas Eorpach (2007), a shainmhíniú.

In 2010, ceadaíodh maoiniú do 15 thionscadal iomaíocha mhara nua FP7 (deontas i gcabhair €5.8 milliún) agus do dheich dtionscadal mhara nua INTERREG–IV (deontas i gcabhair €3.4m) le rannpháirtíocht na hÉireann. Fágann sé seo go raibh 60 tionscadal FP7 (deontas i gcabhair €23.9 milliún) agus 31 tionscadal INTERREG–IV (deontas i gcabhair €12.3 milliún) san iomlán sa tréimhse 2007–2010 (Aguisín 3).

Tá siad seo a leanas i measc na mbuaicphointí idirnáisiúnta eile:

- > ionchur straitéiseach, trí Ghrúpa Comhordaithe Idir–Rannach na Mara, i Straitéis an Aontais Eorpaigh don Atlantach (EUSA) agus le Comhpháipéar Seasaimh ar an Straitéis don Atlantach de chuid na hÉireann, na Fraince, na Spáinne agus na Portaingéile.
- > comhpháirtíocht in eagrú Chomhdhála Mara Uachtaránacht na hEorpa in Gijón, an Spáinn (Bealtaine) agus in Ostainn, an Bheilg (Deireadh Fómhair).
- > ionchur criticiúil i nDearbhú Ostainn 2010 a thacaíonn le haitheantas ar na Farraigí agus ar na hAigéin mar Dhúshlán Mór don Eoraip san 21ú hAois agus fócas do FP8.

Seirbhísí Faisnéise agus Forbartha

Lean an rannóg um Sheirbhísí Faisnéise agus Forbartha (IS&D) le dul chun cinn a dhéanamh ar fhorbairt feidhmeanna chun tacú le gníomhaíochtaí oibríochta d'aigéaneolaíocht, do thonnfhuinneamh agus do shláinte éisc agus ar an Uirlis Tacaíochta Cinntí do Dhobharshaothrú a dearadh chun comhairle cheadúnaithe urthrú do bharshaothraithe atá comhordaithe agus freagrúil ó Foras na Mara a éascú.

Bhí sé mar éacht suntasach de chuid na foirne in 2010 gur forbraíodh réiteach catalógaithe sonraí a roghnaigh an Roinn Comhshaoil, Sláinte agus Rialtais Áitiúil agus na hUdarás Áitiúla mar an réiteach catalógaithe is fearr leo do Threoir INSPIRE.

Forbraíodh go leor feabhsuithe bonneagair TFC, amhail córas aláiraim do bhaoithe sonraí, físchomhdháil mhóibíleach, cartlannú sonraí agus criptiú ríomhaire glúine, agus cuireadh comhairle agus tacaíocht theicniúil ar fáil do ghníomhaíochtaí oibríochta agus taighde ar fud Foras na Mara, lena n-áirítear d'uasghrádú gréasáin ar an RV *Celtic Explorer* agus tástáil WiMax *SmartBay*.

Riarachán Ginearálta

Idirchaidreamh

Cuimsíonn clár Foras na Mara réimse leathan gníomhaíochtaí óna dteastaíonn idirchaidreamh agus comhoibriú dlúth le go leor daoine agus eagraíochtaí. Áirítear leo siúd an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, an Roinn Airgeadais agus ranna rialtais agus gníomhaireachtaí stáit eile, frontar príobháideach agus earnáil an ardoideachais. Tugann an Foras aitheantas do thacaíocht agus do chomhoibriú leanúnach gach dreama lena mbaineann.

Sláinte agus Sábháilteacht

De réir an Achte um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (1989), nuashonraigh Foras na Mara gach Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta. Leanann an Foras ar aghaidh ag cur na mbeart cuí i bhfeidhm le sábháilteacht agus sláinte gach fostaí agus cuairteora ar a n-áitreabh a chosaint.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí

Soláthraíonn gach duine, a bhfuil bpost ainmnithe aige/aici i bhForas na Mara, ráiteas leasa don Choimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí de réir ailt 18 agus 20 den Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995.

Comhionannas Fostaíochta

Tá Foras na Mara tiomanta do bheartas comhionannais deiseanna, agus glacann sé cur chuige réamhghníomhach i leith an chomhionannais. Tá scéimeanna i bhfeidhm ag an bhForas a thugann deiseanna don fhoireann freastal ar a riachtanais ghairme agus phearsanta, ar nós comhroinnt poist, saoire staidéir agus cláir oideachais.

Cód Cleachtais (Tuirisciú)

Cloíonn Foras na Mara leis na Cóid reachtúla Chleachtais um Rialachas na gComhlachtaí Stáit de réir mar atá leagtha síos ag an Roinn Airgeadais. Dearbhaíonn an Foras gur ghlac na Stiúrthóirí agus na fostaí leis seo a leanas agus go gcuirtear oiliúint orthu ina leith fosta:

- > Cód foirmiúil iompair um choinbhleacht leasa agus cairt chustaiméirí
- > Coistí Iniúchta ceartbhunaithe
- > Nósanna imeachta um sholáthar
- > Saincheisteanna fogaire

Tuirisciú ar Éifeachtacht Fuinnimh ag Comhlachtaí san Earnáil Phoiblí (IR 542 de 2009)

Forbhreathnú ar Úsáid Fuinnimh in 2010

Bhí an Cheanncheathrú atá lonnaithe i Rinn Mhaoile, Órán Mór, ina príomhúsáideoir fuinnimh ag Foras na Mara, agus bhí sí freagrach as 94.5% den fhuinneamh iomlán a úsáideadh. Thóg Oifig na nOibreacha Poiblí an tsaoráid úrscothach seo agus tá cuid mhór suiteálacha atá coigilteach ar fhuinneamh ar fud an fhoirgnimh, lena n-áirítear feisteas solais agus soilsiú brathadóra gluaisne atá coigilteach ar fhuinneamh, gloine teas-fhrithchaiteach, aeráil nádúrtha agus téamh faoi urlár.

Úsáidtear fuinneamh go príomha trí ídiú téimh agus leictreachais gháis pheitriliam leachtaigh (LPG) do na haonaid láimhseála aeir sna 55 saotharlann ar an láthair agus do sheirbhísí soilsiú.

In 2010, d'úsáid Foras na Mara 5,856 MWh d'fhuinneamh, a chuimsigh na nithe seo a leanas:

- 3,019 MWh de leictreachas;
- 2,837 MWh de bhreoslaí iontaise, lena n-áirítear 2,645 MWh de LPG, 119 MWh de Cheirín agus 73 MWh de bhreoslaí iompair (díosal);

Gníomhaíochtaí ar Tugadh Fúthu in 2010

In 2010, thug Foras na Mara faoi raon tionscnamh chun feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh, lena n-áirítear:

- > Suiteáil soilsiú atá tíosach ar fhuinneamh in oifigí Shráid Fhearchair agus Bhaile Uí Fhiacháin.
- > Suiteáil Comhláí Teirmeastatacha Radaitheora ar na radaitheoirí in oifigí Bhaile Uí Fhiacháin a mbeadh ina gcúis le coigilteas costais mura raibh méadú ar úsáid ceirín mar gheall ar an aimsir an-fhuar a bhí againn i mí na Nollag 2010.
- > Suiteáil córas monatóireachta leictreachais in Órán Mór a ligdh d'athbhreithniú iomlán ar úsáid fuinnimh don láithreán ar fad chun sonraí a sholáthar i dtáirgeadh pleán spriocdhírthe bainistíochta fuinnimh.

Gníomhaíochtaí atá Beartaithe do 2011

In 2011, tá sé beartaithe ag Foras na Mara feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh trí thabhairt faoi na tionscnaimh seo a leanas:

- > Athbhreithniú iomlán ar úsáid fuinnimh chun aird a tharraingt ar réimsí ardúsáide fuinnimh laistigh de shaoráid Órán Mór. In 2012, tabharfar faoi phlean iomlán laghdaithe fuinnimh chun úsáid iomlán fuinnimh a laghdú.
- > Suiteálfar Comhláí Teirmeastatacha Radaitheora ar na radaitheoirí i saoráid Órán Mór.

Aguisíní

AGUISÍN 1: CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 DÁMHACHTAINÍ DON CHLÁR AM LOINGE 2010

CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 / SSTI – AN CLÁR AM LOINGE 2010						
Beart Taighde Chasadh na Taoide	Clár Taighde Chasadh na Taoide	Cineál Tionscadail	Tagairt	Teideal an Tionscadail	Deontaf / Ceann	Cúnamh Deontais Iomlán
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10002	Oiliúint mac léinn Ollscoil Uladh	Ollscoil Uladh	€56,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10011	Ardeicnící i measúnú aigéaneolaíochta agus bithéagsúlachta mara: Oiliúint chomhpháirteach GMIT/NUIG	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	€48,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10001	Oiliúint i dteicneolaíochtaí le haghaidh bithéolaíocht fiadhúlra a thaiscéaladh	Institiúid Teicneolaíochta Thrá Lí	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10008 CV10023	Oiliúint mac léinn i gCuan Bhaile Átha Cliath	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	€35,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10005	Oiliúint loinge d'fhochéimithe GMIT i dtaighde aigéaneolaíochta, beantach agus iascaigh	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	€28,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10004	Oiliúint bhunúsach i measúnú aigéaneolaíochta, geoifisice agus bithéagsúlachta	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	€56,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10007	Tús eolais ar léarscáiliú ghrinneall na farraige – oiliúint do mhic léinn MA	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10015	MSc i mBithéolaíocht Mhara – Cuan Chorcaí	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10006	Oiliúint mac léinn Choláiste na hOllscoile, Corcaigh.	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV10016 CV10017	21st Century Graduate: Oiliúint chomhtháite mhara don chéad ghlúin eile d'eolaithe mara	Ollscoil Uladh	€102,000
CV10033	Science@Sea	Cinn Éagsúla	€60,000	An bhfuil Banc Labadie ina bhall te maidir le buntáirgeadh agus le beathú a bhfuil leibhéal trófach níos airde aige sa Scairbh Cheilteach?	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€40,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10009	Céiticigh ar an Teoirinn 2010	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	€238,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10014	Idirghníomhú coiréil domhainmhara agus iasc amach ó chósta thiar na hÉireann	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€483,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10004	Speicis ar na ciumhaiseanna – turas mara bithéagsúlachta	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€231,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CV10028	Timthriall gáis éadomhain agus carbóin i mBá an Daingin	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	€48,000
	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10008	Timthriall Carbóin i Loirg Bholgaí Mhuirí agus i Limistéir Chósta	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	€48,000
	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10002	Bláis Algaí Díobhálacha i gcisil chaola: bunfhoinsí agus iompar	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€64,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10008	Iompar dríodair oighrigh agus neamh-oighrigh in Umar Rocal agus i mBanc an Torcáin, an tAtlantach Thuaidh	Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath	€255,000

CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 / SSTI – AN CLÁR AM LOINGE 2010

Beart Taighde Chasadh na Taoide	Clár Taighde Chasadh na Taoide	Cineál Tionscadail	Tagairt	Teideal an Tionscadail	Deontá / Ceann	Cúnamh Deontais Iomlán
	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10005	Suirbhé ROV ar Fhorbairt agus ar Fhás Mullóg Carbónáite Coiréalaí in Éirinn	Ollscoil Uladh	€189,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10002	Rannóga aigéaneolaíochta, bithgheoiceimice agus geolaíochta athraithe aeráide	Foras na Mara	€204,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10003	Rannóga aeráide agus éiceachórais ar scairbh na hÉireann	Foras na Mara	€102,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10005	MOD00 – Faireachlann mhodúlach domhainaigéin agus a cur i bhfeidhm i limistéar Mhá Aibhéiseach na dTorcán	Foras na Mara	€85,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CE10010	ROV Holland 1/UL Sonar & MPPTRing/ córais íomháithe físeán Cathx – comhtháthú agus turas mara tástála	Ollscoil Luimnigh	€126,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CV10029	Suirbhé Latis ROV ar oibríochtaí le braiteoirí comhtháite atá dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite na mara agus ar bhreathnóireacht na mara	Ollscoil Luimnigh	€56,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	CV10003 CE10006 CE10007	Uibheacha Ronnaigh	Foras na Mara	€333,000
IOMLÁN						€2,500,000

CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 – TIONSCADAIL A MAOINIÓDH IN 2010

Beart Taighde Chasadh na Taoide	Clár Taighde Chasadh na Taoide	Cineál Tionscadail	Tagairt	Teideal an Tionscadail	Deontá / Ceann	Cúnamh Deontais Iomlán
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	INF/10/001	Clár Oiliúna Taighde Náisiúnta ar Am Loinge	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	€157,817
IOMLÁN						€157,817

AGUISÍN 2: FOILSEACHÁN CHASADH NA TAOIDE

Casadh na Taoide Tuarascáil Bhliantúil ar Dhul Chun Cinn 2008. Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide. Foras na Mara (2010). ISBN: 978-1-902895-43-7. 50lch.

SMARTOCEAN Ireland: Harnessing Ireland's Potential as a European and Global Centre for Ocean Technologies. Doiciméad Comhairliúcháin. Foras na Mara, Márta 2010. 56lch. Foras na Mara (2010).

Fo-Chlár Taighde Mara (NDP 2007–2013) Sraith:

ISSN: 2009–3195 RESCALE: Review and Simulate Climate and Catchment Responses at Burrishoole. 137lch. Fealy, R., Allott, N., Broderick, C., de Eyto, E., Dillane, M., Erdil, R.M., Jennings, E., McCrann, K., Murphy, C., O'Toole, C., Poole, R., Rogan, G., Ryder, L., Taylor, D., Whelan, K. agus White, J. (2010)

Investigation of the Flavouring and Taste Components of Irish Seaweeds. Hotchkiss, S. (2010)

Development of an Efficient Design Technique for the Optimisation of Mooring Systems for Wave Energy Arrays. 17lch. Korrane, P., Fabricius, P. agus Morvan, R. (2010)

Acoustic Based Cetacean Detection. 15lch. McKeown, E., (2010)

Proceedings of the 2nd Annual Beaufort Marine Biodiscovery Research Workshop. 35lch. Nardello, I. (eag.) (2010)

Investigation into the Establishment of an Irish Online Marine Archive. 11lch. (Ar Líne Amháin) Conheady, P. (2010)

Corless, R. (eag.) (2010) **Research Surveys and Dedicated Training – Compendium of Ship-time Awards 2007.** 19lch. (Ar Líne Amháin)

Research Surveys and Dedicated Training – Compendium of Ship-time Awards 2008. 16lch. (Ar Líne Amháin) Corless, R. (eag.) (2010)

Summary of the 1st Annual Biodiscovery Research Workshop 2008. 30lch. (Ar Líne Amháin) O'Toole, M. (eag.) (2010)

Sraith Fadbhreathnóireachta Mara (Marine Foresight Series)

ISSN: 1649–590X Ocean Acidification: An Emerging Threat to our Marine Environment. *Sraith Fadbhreathnóireachta Mara Uimh.* 6. 85lch. Ní Longphuirt, S., Stengel, D., O'Dowd, C. agus McGovern, E. (2010)

Tá na foilseacháin uile ar fáil ag: www.marine.ie/home/Publications/

AGUISÍN 3: RANPHÁIRTÍOCHT NA HÉIREANN I DTIONSCADAIL RTD AN AE

Tá ról mór ag Cláir Chreatlaí (FP) agus Forbartha Réigiúnaí (INTERREG) an Aontais Eorpaigh in éascú agus tacaíocht rannpháirtíocht na hÉireann i dtionscadail agus i dtionscnaimh chomhoibríocha iomaíocha pan-Eorpacha um thaighde mara agus forbairt.

In 2010, ceadaíodh maoiniú do 15 thionscadal iomaíocha mhara nua FP7 (deontas i gcabhair €5.8 milliún), do dheich dtionscadal mhara nua INTERREG-IV (deontas i gcabhair €3.4m), d'aon tionscadal LIFE+ amháin agus d'aon tionscadal ERASMUS MUNDUS amháin, le rannpháirtíocht na hÉireann. Fágann sé seo go raibh 60 tionscadal FP7 (deontas i gcabhair €23.9 milliún) agus 31 tionscadal INTERREG-IV (deontas i gcabhair €12.3 milliún) san iomlán sa tréimhse 2007–2010.

Leantar le sonraí i leith deiseanna um Maoiniú Taighde an AE a mhíniú ar leathanach gréasáin Foras na Mara um Dheiseanna Maoinithe Inmheánacha: www.marine.ie/home/funding/InternationalFunding/.

Tionscadail FP7 an AE (2010):

ROCHTAIN: Athrú Aeráide, Geilleagar agus Sochaí an Artaigh. *An Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta.*

AQUAEXCEL: Bonneagair Dhobharshaothraithe um Shármhaitheas i dTaighde Iasc na hEorpa. *AquaTT Ltd.*

AquaFuels: Algaí agus bithmhais uisceach le haghaidh tháirgeadh inbhuanaithe bhreoslaí 2ú Glúin. *Ollscoil na hÉireann, Gaillimh.*

AZIMUTH: Insamhlúcháin fheidhmeacha agus samhaltú comhtháite le haghaidh tuisceana ar bhlás algach atá tocsaineach agus díobhálach Daithi O'Murchu *Marine Research Station Ltd, Foras na Mara, Nowcasting Ltd, Numerics Warehouse Ireland.*

BAMMBO: Táirgeadh inbhuanaithe móilíní atá gníomhach ó thaobh na bitheolaíochta de agus a tháinig ón muir. *Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh / Algae Health Ltd.*

BIVALIFE: Bainistíocht galar ionfhabhtaíocht in oisrí agus i ndiúilicíní san Eoraip. *Foras na Mara / Coláiste na hOllscoile, Corcaigh*

CARBOCHANGE: Athruithe in iontógaíl agus astaíocht carbóin. *Ollscoil na hÉireann, Gaillimh.*

CURE: Cumas Taighde Róbataic Faoi Uisce na Cróite. *Ollscoil Luimnigh.*

Euro-BASIN: Roghanna cosanta agus bainistíochta maidir leis an Aigéan Atlantach Thuaidh agus mara scairbhe gaolmhara. *Foras na Mara*

JERICO: Faireachlann Mhara um Staidéar ar Thionchair Antropaigineacha agus Aeráide in Uiscí Cósta Measartha. *Foras na Mara.*

MARINET: Gréasán Bonneagair Ábhar In-Athnuaite Mara le haghaidh Teicneolaíochtaí Fuinnimh. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh / Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann*

MG4U: Géanómaíocht Mhara le haghaidh Úsáideoirí: Tacaíocht agus Gníomhaíocht Comhordaithe maidir le Géanómaíocht Mhara. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh / AquaTT Ltd.*

NETMAR: Gréasán Seirbhíse Oscailte um Shonraí Muirthimpeallachta. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.*

PERSEUS: Cosaint fharraigí agus theorainneacha na hEorpa trí úsáid chliste a bhaint as faireachas. *Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí / Skyteach Ltd.*

VECTORS: Veicteoirí Athraithe i mBeatha Muirí Aigéan agus Mara: Tionchar ar Earnálacha Eacnamaíochta. *Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath. INTERREG-IV (2010).*

AARC: Caomhantas Acmhainní Uisce an Atlantaigh. *Bord Iascaigh Réigiúnach na Sionainne / Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.*

CELTIC WAVES: Muir na Mionghairí a Fhorbairt. *Calafort Bhaile Átha Cliath / Calafort Chorcaí / Calafort Phort Láirge.*

InTrade: Iompar Cliste le haghaidh Comhshaol Dinimiciúil. *An Institiúid Náisiúnta um Iompar agus Lóistíochta / Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath.*

KIMERRA: Braislí Mara: Cruthú droichead idir eolas eolaíoch agus gnólachtaí a bhfuil acmhainní mara acu. *WESTBIC.*

MESH-ATLANTIQUE: Gnáthóga Eorpacha Ghrinneall na Farraige a Léarscáiliú. *Foras na Mara.*

NetAlgae: Gréasán idir-réigiúnach chun forbairt inbhuanaithe a chur chun cinn i dtionscal an alga mhara. *Indigo Rock Marine Research / BIM.*

SCSC: CÓSTAÍ CLISTE. POBAIL INBHUANAITHE. *Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath.*

SEAFARE: Dobharshaothrú Inbhuanaithe agus Neamhdhíobhálach don Chomhshaol do Réigiún Atlantach na hEorpa. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh / AquaTT Ltd.*

ShareBiotech: Bonneagair agus scileanna eolaíochta beatha a chomhroinnt chun tairbhe earnáil biteicneolaíochta limistéar an Atlantaigh. *Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Luain / Ollscoil na hÉireann, Gaillimh.*

SUSTAIN: Inbhuanaitheacht a Mheas agus Polasaí Oibríochta a Neartú. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.*

Clár LIFE+ (2010)

PISCES: Comhpháirtíochtaí Lena mBaineann Páirtithe Leasmhara in Éiceachóras na Mara Ceiltí. *Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.*

ERASMUS MUNDUS (2010)

MARES: Comhchlár Dochtúireachta i Sláinte agus Caomhantas an Éiceachórais Mhara. *Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo*

AGUISÍN 4: FOILSEACHÁIN FHORAS NA MARA

Leabhair/Tuarascálacha Speisialta

Leabhar na Stoc. Athbhreithniú Bliantúil ar Stoic Éisc in 2010 agus Comhairle Bainistíochta do 2011.

Foras na Mara, (2010).

Irish Ocean Climate and Ecosystem Status Report 2009

Nolan, G., Gillooly, M., Whelan, K. (eagarthóirí)

Foras na Mara, (2010). ISBN: 978-1-902895-40-6

Irish participation in EU FP7 (2007–2013) funded competitive marine research projects. Forlíonadh 2009,

O'Sullivan, G. & S. Twomey.

Foras na Mara, (2010).

Irish participation in EU FP7 (2007–2013) funded competitive marine research projects, 2009 Supplement.

O'Sullivan, G. & Twomey, S.

Foras na Mara, (2010).

Irish Marine Projects supported by the EU INTERREG IV Programme.

2007–2010, O'Sullivan, G., & Twomey, S.

Foras na Mara, (2010).

Casadh na Taoide: Tuarascáil Bhliantúil ar Dhul Chun Cinn 2008.

Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide.

Foras na Mara, (2010). ISBN: 978-1-902895-43-7

The Status of Irish Salmon Stocks in 2009 and Precautionary Catch

Advice for 2010 Report of the Standing Scientific Committee to the Department of Communications, Energy and Natural Resources, (2010).

Foilseacháin Chomhoibrithe Idirnáisiúnta

The Impact of the Changing Climate on the Thermal Characteristics of Lakes

Arvola, L., George, G., Livingstone, D.M., Järvinen, M., Blenckner, T., Dokulil, M.T., Jennings, E., Nic Aonghusa, C.N., Nöges, P., Nöges, T., Weyhenmeyer, G.A

In Climate and Lake Impacts in Europe Springer, (2010), Ich507.

OSPAR

OSPAR Commission, Quality Status Report 2010

Uimhir foilseacháin 497/2010, ISBN 978-1-907390-38-8

Fo-Chlár Taighde Mara NDP 2007–2013

ISSN: 2009–3195

Acoustic Based Cetacean Detection,

McKeown, E.

Foras na Mara, (2010).

Investigation into the Establishment of an Irish Online Marine Archive,

Conheady, P.

Foras na Mara, (2010).

Development of an Efficient Design Technique for the Optimisation of Mooring Systems for Wave Energy Arrays,

Kirrane, P., Fabricius, P., Morvan, R.

Foras na Mara, (2010).

RESCALE: Review and Simulate Climate and Catchment Responses at Burrishoole.

Fealy, R., Allott, N., Broderick, C., deEyto, E., Dillane, M., Erdil, R.M., Jennings, E. McCrann, K., Murphy, C., O'Toole, C., Poole, R., Rogan, G., Ryder, L., Taylor, D., Whelan, K. & White, J.
Foras na Mara, (2010).

2008 Research Surveys and Dedicated Training – Compendium of Shiptime Awards Corless, R.

Foras na Mara, (2010).

2007 Research Surveys and Dedicated Training – Compendium of Shiptime Awards Corless, R.

Foras na Mara, (2010).

Proceedings of the 2nd Annual Beaufort Marine Biodiscovery Research Workshop. Nardello, I.

Foras na Mara, (2010).

Summary of the 1st Annual Biodiscovery Research Workshop. O'Toole, M.

Foras na Mara, (2010).

Irish Fisheries Bulletin Publications:

ISSN 1649-5055

Uimh. 33

National Survey of Sea Lice (*Lepeophtheirus salmonis* Krøyer and *Caligus elongatus* Nordmann) on Fish Farms in Ireland – 2009.

O'Donohoe, P., Kane, F., Kelly, S., Nixon, P., Power, A., McDermott, T., Drumm, A. agus Jackson, D.
Foras na Mara (2010).

Irish Fisheries Investigation Series:

ISSN: 1649-0037

Uimh. 22

A Survey of Nursery Grounds for Celtic Sea and Vllj Herring. Clarke, M.W., Egan, A., Molloy, J.

Foras na Mara (2010).

Sraith Fadbhreathnóireachta Mara:

ISSN 1649-590X

Uimh. 6

Ocean Acidification: An Emerging Threat to Our Marine Environment. Ní Longphuirt, S., Stengel, D., O'Dowd, C., McGovern, E

Foras na Mara (2010).

AGUISÍN 5 – FOILSEACHÁIN AGUS PÁIPÉIR EOLAÍOCHTA

Páipéir Eolaíochta / Foilseacháin Eolaíochta

A review of phytoplankton ecology in estuarine and coastal waters around Ireland,

O'Boyle, S., Silke, J.,
Journal of Plankton Research, (2010), 32(1), lgh 99–118.

A simple short range model for the prediction of harmful algal events in the bays of South-Western Ireland.

Raine, R., McDermott, G., Silke, J., Lyons, K., Nolan, G., Cusack, C.
Journal of Marine Systems, (2010), 83, lgh 150–15.

Age and growth estimates for the starry smooth-hound, (*Mustelus asterias*) in the Northeast Atlantic Ocean.

Farrell, E. Mariani, S. & Clarke, M.W.
ICES Journal of Marine Science, (2010), 6, lgh 931–939.

An unintended experiment in fisheries science: a marine area protected by war results in Mexican waves in fish numbers-at-age.

Beare, D., Hölker, F., Engelhard G.H., McKenzie, E. & Reid, D.G.
Naturwissenschaften, (2010), 97(9), lgh 797–808.

Anisakid larvae in Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) Grilse and post-smolts: molecular identification and histopathology.

Murphy, T.M., Berzano, M., O'Keeffe S. M., Cotter, D. M., McEvoy, S. E., Thomas, K. A., O' Maoileidigh, N. P. & Whelan, K. F.
The Journal of Parasitology, (2010), 96(1), lgh 77–8.

Differences in habitat selection of male and female megrim (*Lepidorhombus whiffiagonis*, Walbaum) to the west of Ireland. A result of differences in life-history strategies between the sexes?

Gerritsen, H.D., McGrath, D., Lordan, C. & Harlay, X.
Journal of Sea Research, (2010), 64, lgh 487–493.

Investigating agreement between different data sources using Bayesian state-space models: an application to estimating NE Atlantic mackerel catch and stock abundance.

Simmonds, E.J., Portilla, P., Skagen, D., Beare, D. and Reid, D.G.
ICES Journal of Marine Science, (2010), 67, lgh 1138–1153.

Management of health risks associated with oysters harvested from norovirus contaminated areas, Ireland, Feb–March 2010.

Doré, B., Keaveney, S., Flannery, J., Rajko-Nenow, P.,
Eurosurveillance, (2010), 15(9).

On scientists' discomfort in fisheries advisory science: the example of simulation-based fisheries management-strategy evaluations.

Kraak, S., Kelly, C.J., Codling, E.A. & Rogan, E.
Fish and Fisheries, (2010), 11, lgh 119–132.

Phosphorus release from forest harvesting on an upland blanket peat catchment.

Rodgers, M., O'Connor, M., Healy, M.G., O'Driscoll, C., Zaki-ul-Zaman, A., Nieminenb, M., Poole, R., Müller, M., Liwen, X.,
Forest Ecology and Management, (2010), 260(12) lgh 2241–2248.

Prospective longitudinal studies of salmonid alphavirus infections on two Atlantic salmon farms in Ireland; evidence for viral persistence.

Graham, D. A., Fringuelli, E., Wilson, C., Rowley, H. M., Brown, A., Rodger, H., McLoughlin, M. F., McManus, C., Casey, E., McCarthy, L. J. & Ruane, N. M. *Journal of Fish Diseases*, (2010), 33(2), lgh 123–135.

Reproductive biology of the starry smooth-hound shark (*Mustelus asterias*): geographic variation and implications for sustainable exploitation.

Farrell, E. Mariani, S. & Clarke, M.W.

Journal of Fish Biology, (2010), 77, lgh 1505–1525.

Social Structure within the Bottlenose Dolphin (*Tursiops truncatus*) Population in the Shannon Estuary, Ireland.

Foley, A., McGrath, D., Berrow, S. & Gerritsen, H.
Aquatic Mammals, (2010), 36(4), lgh 372–381.

Testes and brain gene expression in precocious male and adult maturing Atlantic salmon (*Salmo salar* L.).

Guiry, A., Flynn, D., Hubert, S., O'Keeffe, A. M., LeProvost, O., White, S. L., Forde, F., Davoren, P., Houeix, B., Smith, T.J., Cotter, D., Wilkins, N. P., Cairns, M.T., *BMC Genomics*, (2010), 11.

The influence of water column stratification on dissolved oxygen levels in coastal and shelf waters around Ireland.

O'Boyle, S. & Nolan, G.
Biology and Environment Proceedings of the Royal Irish Academy, (2010), 110B (3), lgh 195–209.

The occurrence of persistent chlorinated and brominated organic contaminants in the European eel (*Anguilla anguilla*) in Irish waters.

McHugh, B., Poole, R., Corcoran, J., Anninou, P., Boyle, B., Joyce, E., Foley, M.B., & McGovern, E.
Chemosphere, (2010), 79(3), lgh 305–13.

Spatial and temporal distribution of spawning aggregations of blue ling (*Molva dypterygia*) to the west and north-west of the British Isles (ICES Areas Vb, VI, VII and XIIb).

Large, P., Guzmán, D., James, L., Martial, P., Graham, C., Reid, D., Reinert, J., South, A., Vinnichenko, V.
ICES Journal of Marine Science, (2010), 67(3), lgh 494–501.

When good neighbours become good friends: observing small scale structures in fish aggregations using multibeam sonar.

Gerlotto, F., Jones, E., Bez, N., & Reid, D.G.
Aquatic Living Resources, (2010), 23, lgh 143–151.

Páipéir Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéaladh na Mara (ICES)

Eochair do ghiorrúcháin ICES:

CM	Doiciméad Comhdhála agus Cruinnithe
ACOM	Coiste Comhairleach
FTC	Coiste Teicneolaíochta Iascaigh
LRC	Coiste Acmhainní Maireachtála
RMC	Coiste Bainistíochta Acmhainní
DFC	Coiste Éisc Dédhromaigh
WKROUND	Ceardlann Tagarmhairc maidir le hlasc Cruinn
SCICOM	Coiste Eolaíochta
SSGEF	Grúpa Stiúrtha um Fheidhm an Éiceachórais
WGNAS	Grúpa Oibre um Bradán an Atlantaigh Thuaidh
WGECO	Grúpa Oibre um Thionchair Ghníomhaíochtaí Iascaireachta ar an Éiceachóras
WGMHM	Grúpa Oibre um Léarscáiliú Gnáthóige Mara
SSGSUE	Grúpa Stiúrtha um Úsáid Inbhuanaithe na nÉiceachóras
WGOH	Grúpa Oibre um Hidreagrafaíocht Aigéin
CRR	Tuarascáil ar Chomhthaighde

Is é an t-aimsitheoir aonfhoirmeach acmhainne (URL) le haghaidh gach doiciméad CM de chuid ICES:

<http://www.ices.dk/products/CMdocs/CM-2010/CM2010.pdf>

Building on over 100 years of North Atlantic observations.

Grúpa Oibre ICES um Hidreagrafaíocht Aigéin (WGOH):

Nolan, G. agus Valdimarsson, H.
PICES Marine Science Conference. Portland, Oregon. (2010).

Determination of perfluoroalkyl compounds in water, sediment, and biota.

Ahrens, L., Vorkamp, L., Lepom P., Bersuder P., Theobald N., Ebinghau R., Bossi R., Barber J.L., McGovern E.
ICES Techniques in Marine Environmental Sciences Uimh. 48 Lúnasa (2010).

How do we include biodiversity in fisheries management: analysis for the real world.

Farnsworth, K.D. & Reid, D.G.
CM ICES 2010/Q: 09, (2010).

ICES Report on Ocean Climate 2009.

Holliday, N. P., Hughes, S. L., & Besczczynska-Moller, A. (Eagarthóirí), Nolan, G. and Fennell, S. mar rannchuiditheoirí.
CRR 304. 70; (2010).

Life-cycle spatial patterns of small pelagic fish in the Northeast Atlantic

Alheit, J., Beare, D., Bernal, M., Casini, M., Clarke, M., Cotano, U., Dickey-Collas, M., Dransfeld, L., Harma, C., Heino, M., Massé, J., Möllmann, C., Nogueira, E., Petitgas, P., Reid, D., Silva, A., Skaret, G., Slotte, A., Stratoudakis Y., Uriarte, A., Voss, R.
CRR 306, (2010).

Modelling Effects of Fishing on Biodiversity

Tak, F., Farnsworth, K.D., Rossberg, A.G., & Reid, D.G.
CM ICES 2010/Q: 24, (2010).

Monitoring organotins in Marine Biota.

Monteyne, E., Strand, J., Vorkamp, K., Bersuder, P., Bolam, T., Giltrap, M., & McGovern, E.
ICES Techniques in Marine Environmental Sciences Uimh. 47. (2010).

Oceanographic modelling products as a decision support to the Irish aquaculture sector.

Nolan, G., Lyons, K., Ruane, N., Jackson, D., Silke, J. agus Raine, R.
ICES: CM 2010/A: 05, (2010).

Report of the Marine Chemistry Working Group (MCWG)

McGovern, E.
ICES: CM 2010/SSGHIE: 03, 920100, (2010).

Report of the Working Group on Ecosystem Effects of Fishing Activities (WGECO)

Reid, D.G.
ICES: CM 2010/ACOM: 23, 225, (2010).

Report of the Working Group on Marine Habitat Mapping (WGMHM). 3–7 Bealtaine (2010), Calvi, Corsica, an Fhrainc.

McGrath, F.
ICES: CM 2010 / SSGSUE: 01. Tag. SCICOM, ACOM, (2010).

Report of the Working Group on Pathology and Diseases of Marine Organisms.

Cheslett, D.
ICES: CM/2010 SSGHIE: 02 Tag. SCICOM, ACOM. (2010).

Reversing the burden of proof in fisheries management in the context of an integrated ecosystem approach.

Fitzpatrick, M., Graham, N., Hatcher, A., Rihan, D.J., Reid, D.G., Sutton, G. agus MacMullen, P.
Doiciméid CM ICES ICES: CM 2010/P: 13, (2010).

The impact of fishing pressure on natural mortality and underlying ecosystem structure.

Houle, J.E., Farnsworth, K. & Reid, D.G.
Doiciméid CM ICES ICES: CM 2010/C: 23, (2010).

Comhlachtaí Tuairiscithe Eile

Marine Strategy Framework: Task Group 9 Contaminants in fish and other seafood.

Swartenbroux, F., Albajedo, B., Angelidis, M., Aulne, M., Bartkevics, V., Besada, V., Bignert, A., Bitterhof, A., Hallikainen, A., Hoogenboom, R., Jorhem, L., Jud, M., Law, R., Licht Cederberg, D., **McGovern, E.**, Miniero, R., Schneider, V., Velikova, F., Verstraete, Vinas, L. & Vlad, S. *Joint Research Centre (JRC) Scientific and Technical Reports, EUR 24339 EN, (2010), ISBN 978-92-79-15652-6*

Marine Renewable Energy: Research Challenges and Opportunities for a new Energy Era in Europe.

da Rocha, le Boulluec, Dalen, Jeffrey, Nielsen, **O'Sullivan**, Rousseau, Sweeney, Wolf.

Doiciméad Físe MB-ESF (Deireadh Fómhair 2010) .12 lch

Comhdhálacha agus Seimineáir

A Sustainable Future for European Aquaculture: Mobilising Europe's Research Potential

Heffernan, P. B.

Coiste Pharlaimint an AE um Iascach, an Bhruiséil (2010).

Application of a dynamic energy budget model to stimulate growth of shellfish and environmental carrying capacity in an intensively cultivated bay.

Dabrowski, T., Cure, M., **Lyons, K.**, Fennell, S., **Nolan, G.**

Aquaculture Europe 2010, Porto, an Phortaingéil, (2010).

Application of an aquaculture management system for carrying capacity estimation and spatial planning in Killary Harbour, Ireland.

Berry, A., Dallaghan, B., Delaney, C. 2010,

Aquaculture Europe 2010, Porto, an Phortaingéil, (2010).

Determination of total and inorganic arsenic in Irish macroalgae.

Durcan, J., Stegel, D., Cave, R., **Tyrrell, L.**, **McGovern, E.**

Development of methods and determination of total inorganic arsenic in Irish Marine Biota.

Durcan, J.

SEGH 2010 Comhdháil Idirnáisiúnta agus Ceardlanna an Chumainn um Gheoicimic agus Sláinte Chomhshaoil ar Chaighdeán Comhshaoil agus Sláinte an Duine, Ollscoil Éireann, Gaillimh, (2010)

Environmental contaminants in fish and shellfish from Irish marine waters.

McGovern, E., **Joyce, E.**, **McHugh, B.**, **Tlustos, C.**, **Tyrrell, L.**

SEGH 2010 Comhdháil Idirnáisiúnta agus Ceardlanna an Chumainn um Gheoicimic agus Sláinte Chomhshaoil ar Chaighdeán Comhshaoil agus Sláinte an Duine, Ollscoil Éireann, Gaillimh, (2010)

From Galway to Aberdeen...to Ostend – Progress in Marine and Maritime Science policy

Heffernan, P.B.

Comhdháil EuroOCEAN, Uachtaránacht na Beilge ar an AE (2010)

How can earth observation data support the existing and emerging Irish and European ocean observing system?

Nolan, G.

Comhdháil an Chumainn um Chianbhraiteacht agus Fótagraiméadracht. Corcaigh, Éire, (2010).

Impacts of increased carbon dioxide on ocean chemistry ecosystems.

McGovern, E., Cave, R., Kivimäe, C., **McGrath, T.**, **Ni Longphuirt, S.**, **Nolan, G.**, Stegel, D., Ward, B., **Westbrook, G.**, White, M. & O'Dowd, C.

Innovation at the centre of the integrated maritime policy

Heffernan, P.B.

Comhdháil Laethanta Mara na hEorpa 2010, Gijon, an Spáinn. (2010)

Investigation of latency associated with koi herpesvirus infection in carp (*Cyprinus carpio*).

Donohoe, O., **Henshilwood, K.**, Way, K., Stone, D. & Walls, D.

Aibreán 26 – 29, An 8ú Siompóisiam Idirnáisiúnta ar Víris na Veirteabrach Iochtaraigh, Ollscoil Santiago de Compostela, Santiago De Compostela, an Spáinn, (2010).

Oceanographic modelling products as a decision support to the Irish aquaculture sector. Comhdháil Bhliantúil Eolaíochta an ICES.

Nolan, G., **Lyons, K.**, **Ruane, N.**, **Jackson, D.**, **Silke, J.** agus Raine, R.

Proceedings of the ICES Annual Science Conference, ICES CM 2010/a: 05, Nantes, an Fhrainc, (2010).

Operational and climate modelling activities at the Marine Institute.

Nolan, G., **Lyons, K.** & Husrevoglu, S.

Comhdháil Gheolaithe na hÉireann. Má Nuad, Éire, (2010)

Sustainability, Science & Innovation

Heffernan, P.B.

Comhdháil Laethanta Mara na hEorpa 2010, Gijon, an Spáinn. (2010)

Póstaeir

Results of an epidemiological study of sea lice infestation in South Connemara, West of Ireland.

Jackson, D., **O'Donohoe, P.**, **Kane, F.**, **Kelly, S.**, **McDermott, T.**, **Drumm, A.**, **Lyons, K.**, **Nolan, G.**

Foras na Mara, Co. na Gaillimhe, Éire. (2010).

The use of sentinel cages to investigate infection pressure from sea lice in Scotland, Norway, Canada and Ireland.

Pert, C.C., Asplin, L., Jones, S.R.M., **O'Donohoe, P.**, Saksida S.M. agus Kroon K. Boxaspen, K.

An 8úm Comhdháil Idirnáisiúnta ar Mhiolta Mara, Victoria, B.C. Ceanada, (2010).

Tuarascálacha Gairide/Bróisiúir

Ocean Acidification: An Emerging Threat to Our Marine Environment.

Bileog Faisnéise

Ní Longphuirt, S., Stengel, D., O'Dowd, C., **McGovern, E.**

Foras na Mara, (2010).

Irish Ocean Climate and Ecosystem Status Report Summary 2009

Nolan, G., **Gillooly, M.**, **Whelan, K.** (eagarthóirí)

Foras na Mara, (2010).

IRELAND: A Treasure Trove of Marine Data

Foras na Mara, (2010).

AGUISÍN 6 – SONRAÍ ÁIRIMH DO CHÓRAS BHUIRÍOS UMHAILL, 2010

Stoic Éisc agus Dinimic Dhaonra

Áireamh Gaiste Éisc

Sonraí áirimh in aghaidh an tsrutha do chóras Bhuiríos Umhaill, 2010 (Tá sonraí do 2010 sealadach)

Speiceas	Léim Bradáin Aghaidh le Sruth 2010	Tarae Aghaidh le Sruth 2010	lomláin Aghaidh le Sruth 2010	lomláin Aghaidh le Sruth 2009	lomláin Aghaidh le Sruth 2008	lomláin Aghaidh le Sruth 2007
Bláthán Fiáin	571	111	682	537	551	981
Bradán Fiáin Earraigh	12	4	16	40	23	12
Bláthán Tógtha	758	103	861	1453	1750	2040
Breac Geal Fiáin	40	6	46	42	11	12
Fionnóg Fhiáin	20	5	25	90	24	61
Breac Rua Fiáin	59	25	84	87	72	91

Sonraí áirimh le sruth do chóras Bhuiríos Umhaill, 2010

Speiceas	Léim Bradáin Le Sruth 2010	Tarae Le Sruth 2010	lomláin le Sruth 2010	lomláin le Sruth 2009	lomláin le Sruth 2008	lomláin Le Sruth 2007
Gealóg Bhradáin Fhiáin	5781	1342	7123	7980	6909	6685
Gealóg Bhric Ghil Fhiáin	179	34	213	657	395	593
Eascann Gheal	1758	375	2133	2875	2257	2549

Áireamh Éisc

Tá clár áirimh éisc Bhuiríos Umhaill, a chuimsíonn an t-áireamh gaiste in aghaidh an tsrutha agus le sruth agus an mhonatóireacht ar stoc óg i sruthanna agus i lochanna trí úsáid a bhaint as leictriascaireacht agus as saighneoireacht trá, ina bhonn de chuid mhaith den mheasúnú stoic agus de sholáthar stoic agus comhairle gabhála. Áirítear leis an taighde earcaíocht stoic agus earcaíocht stoic a nascadh le flúirse an éisc óig, uainiú reatha, anailís ar tháirgeadh éisc agus iompar éisc.

Aghaidh le Sruth

Bhí imirce in aghaidh srutha an bhlátháin fhiáin agus thógtha le linn 2010 cosúil le patrún imirce na bliana seo caite, agus thosaigh an rith sa chéad seachtain de mhí Iúil. Cé go raibh leibhéil uisce íseal go ginearálta i mí an Mheithimh, ba gheal a bhí formhór na n-iasc a taifeadh sna gaistí in aghaidh an tsrutha. Thug sé seo le fios nár chuir na leibhéil ísle uisce bac ar iasc óna bheith ag bogadh in aghaidh an tsrutha i mí an Mheithimh ach, mar a tharla in 2009, go raibh iasc ag filleadh ar fhionnuisce níos déanaí arís.

B'ionann líon na mbláthán tógtha a taifeadh i rith 2010 agus 861 bláthán, agus bhí formhór na n-iasc seo i riocht maith agus bhí cuid mhór díobh níos troime ná 2 kg meáchain. Cé go raibh deireadh tobann leis an imirce in aghaidh an tsrutha i rith mhí Lúnasa 2009, níor tharla sé seo arís i rith 2010.

Taifeadh 46 breac geal agus 25 fionnóg sa ghaiste in aghaidh an tsrutha agus bhí formhór na n-iasc seo, cosúil le bradáin, i riocht maith.

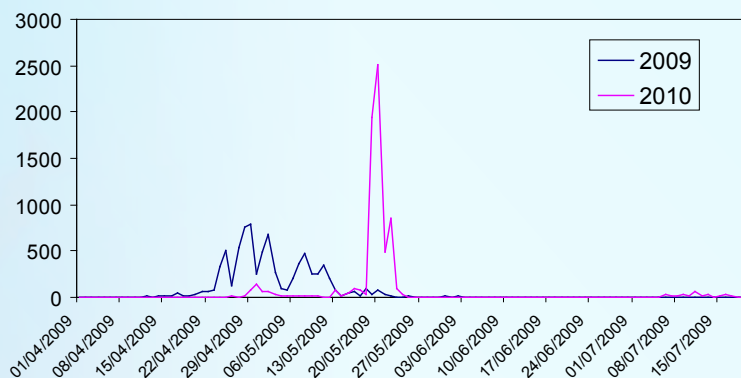
Gaistí le sruth

I gcodarsnacht leis an mbliain seo a chuaigh thart, nuair a bhí na coinníollacha foirfe d'imirce na ngealóg, mar gheall ar an uisce a bheith an-íseal i rith mhí Aibreáin agus mhí na Bealtaine in 2010, chuaigh formhór na ngealóg bradáin ar imirce i dtréimhse ceithre lá, (feic an graf thíos). As an 7,123 gealóg bradáin a taifeadh le linn imirce na ngealóg, taifeadh 5,795 gealóg (81%) ón 19 go dtí an 22 Bealtaine, go huile. Cé gur laghdaigh líon na ngealóg bradáin fhiáin ó 7,980 gealóg in 2009 go 7,123 gealóg in 2010, bhí aschur iomlán na ngealóg cosúil leis an meánaschur a taifeadh do na trí bliana roimhe sin.

Is dócha go raibh tionchar ag na coinníollacha ísealuisce ar imirce na mbreac geal fhiáin freisin, a laghdaigh ó 657 breac in 2009 go 211 breac in 2010. D'fhéadfadh gur fhan roinnt gealóga bhric ghil i Loch Fíoch agus go rachaidh siad ar imirce as an gcóras in 2011.

Bhí rith na n-eascann geal in 2010 níos ísle ná mar a bhí sna blianta roimhe sin.

WILD SALMON SMOLTS IN DOWNSTREAM TRAPS 2009 AND 2010

AGUISÍN 7 – CLÁR ÁRTHAÍ TAIGHDE 2010

Laethanta ar muir idir 01/01/2010 agus 31/12/2010	Laethanta	Suirbhéanna	Laethanta Eolaithe	Laethanta Mac Léinn
<i>Celtic Voyager</i>	226	32	1083	552
<i>Celtic Explorer</i>	288	18	3259	178
Iomlán	514	50	4342	730

Celtic Voyager Gníomhaíocht 2010

Suirbhé	Líon na Laethanta	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe	Líon na Mac Léinn	Laethanta Mac Léinn	Laethanta Eolaithe + Mac Léinn
Oiliúint bhunúsach i measúnú aigéaneolaíochta, geofisice agus bithéagsúlachta	8	3	24	8	64	88
Tús eolais ar léarscáiliú ghrinneall na farraige – oiliúint do mhic léinn MA	2	1	2	12	24	26
Oiliúint Mac Léinn, Cuan Bhaile Átha Cliath 2	2	1	2	7	14	16
Crith-Chroíleacú ag Láithreán Tonnfhuinimh Bhéal an Mhuirthead	12	5	60	0	0	60
Suirbhé Uibheacha Ronnaigh, CV Márta 2010	11	5	55	0	0	55
Oiliúint Science@Sea	4	4	16	12	48	64
Oiliúint Science@Sea	4	4	16	12	48	64
Seirbhís Baoi Aimsire M4	7	5	35	0	0	35
RPII 2010	1	3	3	0	0	3
Suirbhé Léarscáilithe INFOMAR	42	5	210	0	0	210
Timthriall Carbóin Mhuirí	6	3	18	3	18	36
Suirbhé UWTW ar Ghliomach Árann	10	5	50	1	10	60
Seirbhís Baoi Aimsire M3	5	2	10	0	0	10
Suirbhé UWTW ar Ghliomach na Mara Ceiltí	10	6	60	0	0	60
INFOMAR 2	17	6	102	0	0	102
Suirbhé UWTW ar Ghliomach Mhuir Éireann	10	5	50	1	10	60
Oiliúint Eurofleets	5	10	50	10	50	100
Suirbhé Latis ROV ar oibríochtaí le braiteoirí comhtháite atá dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite na mara agus ar bhreathnóireacht na mara.	9	10	90	0	0	90
Baoi Aimsire M5	3	3	9	0	0	9
Ardteicnící i measúnú aigéaneolaíochta agus bithéagsúlachta mara: Comhthuras mara idir GMIT/OÉG do mhic léinn fhochéime sa bhliain dheireanach.	6	4	24	3	18	42
Seirbhís Baoi	4	2	8	0	0	8
INFOMAR 3	9	5	45	0	0	45
Suirbhé Éan agus Mamach	4	7	28	0	0	28
Oiliúint loinge d'fhochéimithe GMIT i dtaighde aigéaneolaíochta, beantach agus iascaigh.	4	4	16	11	44	60
Oiliúint i dteicneolaíochtaí le haghaidh bitheolaíocht fhadúlra a thaiscéaladh	2	1	2	12	24	26
Baoi Aimsire M2	3	2	6	0	0	6
Oiliúint Mac Léinn, Cuan Bhaile Átha Cliath	3	1	3	7	21	24
Oiliúint Mac Léinn, UCC	2	4	8	10	20	28
MSc i mBitheolaíocht Mhara – Cuan Chorcaí	2	3	6	7	14	20
Oiliúint Mac Léinn, Ollscoil Uladh 2010	7	5	35	11	77	112
Science@Sea 3	4	4	16	12	48	64
M1 ODAS , M5 M2 Fugro Service	8	3	24	0	0	24
IOMLÁN	226	131	1083	139	552	1635

Celtic Explorer Gníomhaíocht 2010

Suirbhé	Líon na Laethanta	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe	Líon na Mac Léinn	Laethanta Mac Léinn	Laethanta Eolaithe + Mac Léinn
Suirbhé BSH Uimh. 1	9	9	81	0	0	81
Rannóga Aigéaneolaíochta, Bithgheoiceimice agus Geolaíochta Athraithe Aeráide	13	10	130	2	26	156
Céiticigh ar an Teorainn 2010	12	17	204	9	108	312
Suirbhé Uibheacha Ronnaigh, CE Márta 2010	13	7	91	0	0	91
Suirbhé Fuaimiúil an Fhaoitín Ghoirm	21	7	147	0	0	147
ROV Holland 1/UL Sonar & MPPTRing/córais íomháiithe físeán Cathx – Comhtháthú agus Turas Mara Tástála	9	11	99	0	0	99
Idirghníomhú coiréil domhainmhara agus iasc amach ó chósta thiar na hÉireann	23	11	253	0	0	253
Rannóga aeráide agus éiceachórais ar scairbh na hÉireann	6	9	54	3	18	72
Speicis ar na ciumhaiseanna – turas mara bithéagsúlachta	11	14	154	0	0	154
Iompar dríodair oighrigh agus neamh-oighrigh in Umar Rocal agus i mBanc an Torcáin (an tAtlantach Thuaidh)	15	14	210	0	0	210
Suirbhé Fuaimiúil Scadáin an Iarthuaiscirt	20	9	180	0	0	180
Suirbhéanna Uibheacha Ronnaigh, CE Iúil 2010	21	7	147	0	0	147
Bataiméadrach	26	16	416	0	0	416
Faireachlann Mhodúlach Domhainnaigéin (MODOO) agus a cur i bhfeidhm i limistéar Mhá Aibhéiseach na dTorcáin	9	10	90	0	0	90
Suirbhé Éisc Thalún na hÉireann 2010 Céim 1	13	13	169	2	26	195
Suirbhé Fuaimiúil Scadáin na Mara Ceiltí	21	10	210	0	0	210
Suirbhé BSH Uimh. 4	10	12	120	0	0	120
Suirbhé Éisc Thalún na hÉireann Céim 2-3	36	14	504	0	0	504
IOMLÁN	288	200	3259	16	178	3437

Aguisíní

Celtic Voyager Sonraí ar Thurais Mara

Cód an tSuirbhé	Príomheolaí	Eagraíocht	Cur síos	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh	Líon na Laethanta
CV10004	An Dr Ian O'Connor	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Oiliúint bhunúsach i measúnú aigéaneolaíochta, geofisice agus bithéagsúlachta	15/02/2010	22/02/2010	8
CV10007	An Dr Max Kozachenko	Ionad Acmhainní Cósta is Mara	Tús eolais ar léarscáiliú ghrinneall na farraige – oiliúint do mhic léinn MA	25/02/2010	26/02/2010	2
CV10008	An tOllamh Jim Wilson	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	Oiliúint Mac Léinn, Cuan Bhaile Átha Cliath 2	28/02/2010	01/03/2010	2
CV10013	An tUas. Jon Rothwell	Neamhshannta	Crith-Chroileacú ag Láithreán Tonnfhuinimh Bhéal an Mhuirthead	04/03/2010	15/03/2010	12
CV10003	Selene Hoey, Uasal	Foras na Mara	Suirbhé Uibheacha Ronnaigh, CV Márta 2010	19/03/2010	29/03/2010	11
CV10016	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Science@Sea	31/03/2010	03/04/2010	4
CV10017	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Science@Sea 2	05/04/2010	08/04/2010	4
CV10018	Sheena Fennell, Uasal	Foras na Mara	Baoi Aimsire M4	10/04/2010	16/04/2010	7
CV10012	An tUas. Leo McKittrick	An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch	RPII2010	20/04/2010	20/04/2010	1
CV10024	An tUas. Kevin Sheehan	Foras na Mara	INFOMAR CV10	21/04/2010	01/06/2010	42
CV10028	An tUas. Michal Szpak	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	Timthriall Carbóin Mhuirí	02/06/2010	07/06/2010	6
CV10009	Jennifer Doyle, Uasal	Foras na Mara	Suirbhé UWTB ar Ghliomach Árann	14/06/2010	23/06/2010	10
CV10019	Sheena Fennell, Uasal	Foras na Mara	Baoi Aimsire M3	25/06/2010	29/06/2010	5
CV10010	Jennifer Doyle, Uasal	Foras na Mara	Suirbhé UWTB ar Ghliomach na Mara Ceiltí	01/07/2010	10/07/2010	10
CV10025	An tUas. Kevin Sheehan	Foras na Mara	INFOMAR 2	11/07/2010	27/07/2010	17
CV10014	Imelda Hehir, Uasal	Foras na Mara	UWTB, Muir Éireann	03/08/2010	12/08/2010	10
CV10027	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Oiliúint Eurofleets	14/08/2010	18/08/2010	5
CV10029	An Dr Daniel Toal	Ollscoil Luimnigh	Suirbhé Latis ROV ar oibríochtaí le braiteoirí comhtháite atá dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite na mara agus ar bhreathnóireacht na mara.	24/08/2010	01/09/2010	9
CV10020	Sheena Fennell, Uasal	Foras na Mara	Baoi Aimsire M5	06/09/2010	08/09/2010	3
CV10011	An Dr Rick Officer	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Ardteicnící i measúnú aigéaneolaíochta agus bithéagsúlachta mara: Comhthuras mara idir GMIT/OÉG do mhic léinn fhochéime sa bhliain dheireanach.	13/09/2010	18/09/2010	6
CV10021	Sheena Fennell, Uasal	Foras na Mara	Seirbhís Baoi	19/09/2010	22/09/2010	4
CV10030	An tUas. Kevin Sheehan	Foras na Mara	INFOMAR 3	27/09/2010	05/10/2010	9
CV10031	Viv Greenough, Uasal	ECON Ecological Consultancy Limited	Suirbhé Éan agus Mamach	08/10/2010	11/10/2010	4
CV10005	An Dr Ian O'Connor	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	Oiliúint loinge d'fhochéimithe GMIT i dtaighde aigéaneolaíochta, beantach agus iascaigh	16/10/2010	19/10/2010	4
CV10001	An tUas. Noel Mulligan	Institiúid Teicneolaíochta Thrá Lí	Oiliúint i dteicneolaíochtaí le haghaidh bitheolaíochtaí fiadhlúra a thaiscéaladh	20/10/2010	21/10/2010	2

CV10022	Sheena Fennell, Uasal	Foras na Mara	Baoi Aimsire M2	24/10/2010	26/10/2010	3
CV10023	An tOllamh Jim Wilson	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	Oiliúint mac léinn, Cuan Bhaile Átha Cliath	27/10/2010	29/10/2010	3
CV10006	An Dr Andrew Wheeler	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	Oiliúint UCC	02/11/2010	03/11/2010	2
CV10015	An Dr Rob McAllen	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	MSc i mBitheolaíocht Mhara – Cuan Chorcaí	04/11/2010	05/11/2010	2
CV10002	An Dr Rory Quinn	Ollscoil Uladh	Oiliúint Mac Léinn, Ollscoil Uladh 2010	09/11/2010	15/11/2010	7
CV10033	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Mhaigh Eo	Science@Sea 3	18/11/2010	21/11/2010	4
CV10032	An tUas. Micheal Roper	P&O Maritime Services	M1 ODAS , M5 M2 Fugro Service	23/11/2010	30/11/2010	8

Celtic Explorer Sonraí ar Thurais Mara

Cód an tSuirbhé	Príomheolaí	Eagraíocht	Cur síos	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh	Líon na Laethanta Leithdháilte
CE10001	An Dr Stefan Schmolke	BSH	Suirbhé BSH Uimh. 1	21/01/2010	29/01/2010	9
CE10002	An Dr Glenn Nolan	Foras na Mara	Rannóga aigéaneolaíochta, bithgheoiceimice agus geolaíochta athraithe aeráide	05/02/2010	17/02/2010	13
CE10009	An tUas. Dave Wall	An Grúpa Éireannach maidir le Mólta Móra agus Deilfeanna	Céiticigh ar an Teorainn 2010	18/02/2010	01/03/2010	12
CE10006	Helen McCormick, Uasal	Foras na Mara	Suirbhé Uibheacha Ronnaigh, CE Márta 2010	05/03/2010	17/03/2010	13
CE10011	An tUas. Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil an Fhaoitín Ghairm	18/03/2010	17/03/2010	21
CE10010	An Dr Daniel Toal	Ollscoil Luimnigh	ROV Holland 1/UL Sonar & MPPTRing/córais íomháiithe físeán Cathx – Comhtháthú agus Turas Mara Tástála	08/04/2010	07/04/2010	9
CE10014	An Dr Anthony Grehan	Ollscoil na hÉireann Gaillimh	Idirghníomhú coiréil domhainmhara agus iasc amach ó chósta thiar na hÉireann	19/04/2010	11/05/2010	23
CE10003	An Dr Glenn Nolan	Foras na Mara	Rannóga aeráide agus éiceachórais ar scairbh na hÉireann	17/05/2010	22/05/2010	6
CE10004	An Dr Louise Allcock	Ollscoil na hÉireann Gaillimh	Speicis ar na Ciumhaiseanna – turas mara bithéagsúlachta	23/05/2010	02/06/2010	11
CE10008	An Dr Aggeliki Georgiopoulou	Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath	Iompar dríodair oighrigh agus neamh-oighrigh in Umar Rocal agus i mBanc an Torcáin (an tAtlantach Thuaidh)	03/06/2010	17/06/2010	15
CE10012	An tUas. Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil Scadáin an Iarthuaiscirt	18/06/2010	07/07/2010	20
CE10007	An tUas. Brendan O'Hea	Foras na Mara	Suirbhéanna Uibheacha Ronnaigh, CE Iúil 2010	08/07/2010	28/07/2010	21
CE10018	An tUas. Jon Rothwell	Neamhshannta	Bataiméadrach	29/07/2010	23/08/2010	26
CE10005	An tUas. Jon Campbell	National Oceanographic Centre	MOD00 – Faireachlann Mhodúlach Domhainagéin (MOD00) agus a cur i bhfeidhm i limistéar Mhá Aibhéiseach na dTorcán	16/09/2010	24/09/2010	9
CE10015	An tUas. Dave Stokes	Foras na Mara	Suirbhé Éisc Thalún na hÉireann 2010	25/09/2010	07/10/2010	13
CE10013	An Dr Ryan Saunders	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil Scadáin na Mara Ceiltí	08/10/2010	28/10/2010	21
CE10017	An tUas. Achim Schulz	BSH	Suirbhé BSH Uimh. 4	01/11/2010	10/11/2010	10
CE10016	An tUas. Hans Gerritsen	Foras na Mara	Suirbhé Éisc Thalún na hÉireann Céim 2–3	15/11/2010	20/12/2010	36

Aguisíní

Oibríochtaí Árthaí Taighde

Buaicphointí don bhliain 2010:

- Chuir an Fheithicil Chianoibrithe (ROV) Domhainmhara *Holland 1* séasúr suirbhé rathúil i gcrích den dara huair in 2010 agus úsáideadh í ar thrí shuirbhé eolaíochta a bhí cothrom le 52 lá suirbhé agus ar shlógadh gairid (ceithre lá) chun roinnt trealaimh a cailleadh a aisghabháil agus ar shlógadh cúig lá ar an *Granuaile* chun cleachtadh comhghníomhaireachta chun tacú le cumais Náisiúnta chuardaigh agus aisghabhála a chur i gcrích.
- Críochnaíodh dianchlár iascaigh in 2010, lenar áiríodh: trí chlár um shuirbhéanna fuaimiúla, dhá shuirbhé um uibheacha ronnaigh chomh maith le suirbhé bliantúil éisc thalún a cuireadh i gcrích tríd an RV *Celtic Explorer* a úsáid. Chuir an RV *Celtic Voyager* 30 lá suirbhé teilifíse faoin uisce i gcrích do le haghaidh measúnú stoic *Ghlíomach*, chomh maith le suirbhé uibheacha ronnaigh ina ndeachaigh an t-árthach chomh fada le 16 chéim siar.
- Cuireadh dianchlár gníomhaíochta thar a bheith rathúil i gcrích faoi chlár INFOMAR i rith na bliana lenar bhain 68 lá suirbhé ar an *Celtic Voyager*, lena n-áirítear suirbhéanna fairsinge bataiméadracha ar Mhuir Éireann, chomh maith le suirbhéanna amach ó chósta an deiscirt.
- Ag deireadh 2010, bhain INFOMAR an lárphointe de Chéim 1 (2006–2015) amach den chlár léarscáilithe acmhainne mara 20 bliain. Tá an clár de réir sprice, tá sé formheasta go 2013, agus tá próifíl buiséid fhoriomláin (Foras na Mara & GSI) de €2.9m aige do 2011, ag teacht leis an leibhéal buiséid de €2.992m do 2010.
- Áiríodh le hoibríochtaí suirbhé INFOMAR 2010 gnóthú fairsing sonraí ag an RV *Celtic Voyager* i limistéir thosaíochta an Deiscirt agus an Oirthir. Tugadh faoi fheachtas suntasach LiDAR i Loch Feabhail agus i Loch Súilí, agus sna Cuanta tosaíochta ag Acaill, ag an bhFód Dubh, ag Cnocán na Líne, ag Manainn, agus ag an Maoil Rua. Fuarthas sonraí breise i gCuan na Beirtrí Buí agus i gCuan Chill Chiaráin, agus ar an Muirthead Thiar. Fuair an RV *Keary* sonraí suirbhé chladaigh i gCuan Bhaile Átha Cliath, i gCuan Mhanainn, i gCuan Acla agus i gCuan an Fhóid Dhuibh, agus críochnaíodh Cuan Chionn tSáile.
- Bhí pearsanra INFOMAR i bhForas na Mara agus i Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann i dteagmháil le 14 iarratasóir rathúla ó Ghlao Taighde Q4 2009 le linn 2010, agus rinne siad meantóireacht orthu. Dhírigh tionscadal amháin ar úsáid teicneolaíocht chluichíochta i gcomhtháthú agus i léirshamhlú sonraí talún mara, agus tá láithreán tástála sa Spidéal le haghaidh gléas tonnfhuinimh atá suite ar ghrinneall na farraige á ionchorprú faoi láthair i dtimpeallacht fiordhomhain 3D atá bunaithe ar Chuan na Gaillimhe.
- Tar éis fógra gur bronnadh tionscadal Atlantach INTERREG IVB MESH sa cheathrú ráithe in 2009, síníodh conarthaí agus cuireadh tús leis an tionscadal i mí na Bealtaine 2010. Rinne Ardseirbhís Léarscáilithe comhordú ar cheardlann ar shuirbhé rathúil scóipe agus bhí na Comhpháirtithe uile i láthair i bhForas na Mara i mí na Samhna 2010 chun caighdeánú a dhéanamh ar an gcur chuige i leith thosaíocht agus phleanáil láithreán an tsuirbhé.
- Cuireadh dhá shuirbhé aigéaneolaíochta i gcrích ar bord an RV *Celtic Explorer* in uiscí na Gearmáine do BSH, gníomhaireacht aigéaneolaíochta na Gearmáine.
- Chuir an RV *Celtic Explorer* suirbhé casta rathúil i gcrích do chuideachta hidreacharbóin, a chuimsigh críochnú an tuairiscithe agus an chairtíthe iomláin i gcomhar leis an AMS
- Chuir an RV *Celtic Explorer* dara suirbhé “Coralfish” i gcrích d'Ollscoil na hÉireann, Gaillimh, a bhí maoinithe faoi chlár loinge an NDP ina bhfuair an ROV *Holland 1* piosa scannáin iontach de mhullóga coiréil in uiscí na hÉireann.
- I measc na suirbhéanna suntasacha eile a maoiníodh faoi chlár am loinge an NDP, bhí suirbhé inar úsáideadh ROV Latis Ollscoil Luimnigh ar an RV *Celtic Voyager*, agus comhtháthú chóras ilbhíoma ROV Ollscoil Luimnigh ar an ROV *Holland 1* le linn suirbhé 10 lá. Cuireadh an suirbhé ROV “Speicis ar na ciumhaiseanna” i gcrích freisin inar úsáideadh an *Holland 1* go rathúil ag 3000 m faoin uisce chun samplaí a fháil chun tacú le clár um Bithfhionnachtain Mhara Náisiúnta.
- Chuir an RV *Celtic Voyager* suirbhé crith–chroíleacaithe agus bataiméadrach i gcrích freisin thar ceann Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann ag an láithreán tástála tonnfhuinimh amach ón gcósta. Laistigh de thrí lá ar an láithreán a bheidh i gceist amach anseo agus an bealach cábla atá beartaithe, cuireadh i gcrích níos mó ná seasca sampla crith–chroíleacaithe trí mhéadar.

AGUISÍN 8: GNÍOMHAÍOCHTAÍ EACHTRANNACHA TAIGHDE EOLAÍOCHTA MUIRÍ (MSR) IN UISCÍ NA HÉIREANN IN 2010

Laethanta Eolaithe in Éirinn	Laethanta Eolaithe san Iasacht
4141	4382

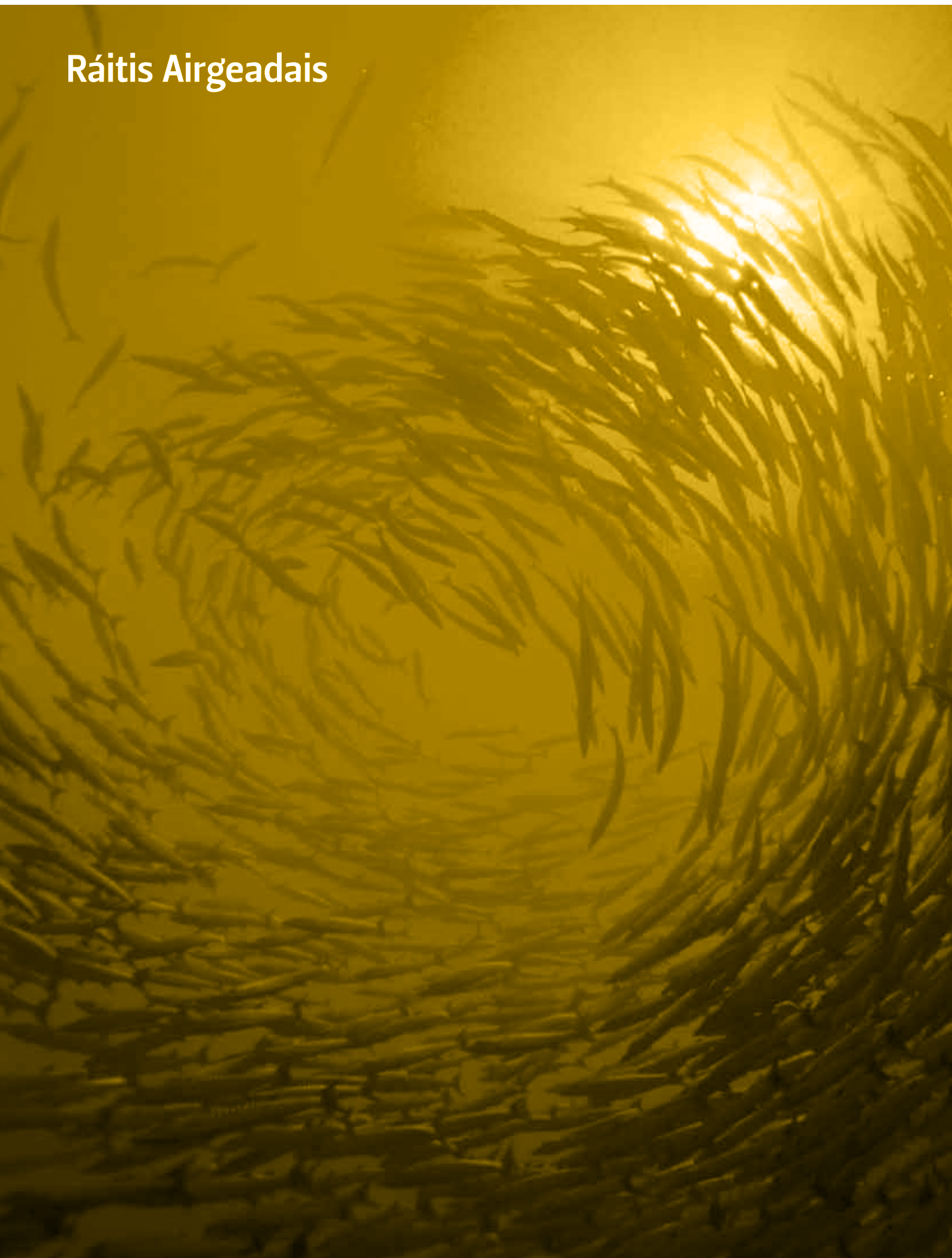
Ainm an Árthaigh	Tír	Líon na Laethanta	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	6.6	10	66
<i>Benaiah IV</i>	An Bhreatain	47.25	2	95
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	4.9	18	88
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	9.1	14	127
<i>FRV Scotia</i>	An Bhreatain	9	7	63
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	6.6	10	66
<i>Fridtjof Nansen</i>	An Rúis	14	14	196
<i>Genesis</i>	An Bhreatain	3.85	3	12
<i>Tridens</i>	An Ísiltír	15.6	6	94
<i>G.O. Sars</i>	An Iorua	17	6	102
<i>Walter Herwig III</i>	An Ísiltír	24.5	12	294
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	7	10	70
<i>Scotia</i>	An Bhreatain	10.5	6	63
<i>Pelagia</i>	An Ísiltír	1.96	8	16
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	6	8	48
<i>Scotia</i>	An Bhreatain	21	6	126
<i>Tridens</i>	An Ísiltír	32.9	3	99
<i>RRS Discovery</i>	An Bhreatain	0.95	28	27
<i>Johan Hjort</i>	An Iorua	26	8	208
<i>Corystes</i>	An Bhreatain	14	5	70
<i>RRS Discovery</i>	An Bhreatain	12.6	28	353
<i>FV Unity</i>	An Bhreatain	13	5	65
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	5	18	90
<i>BNS Belgica</i>	An Bheilg	7	15	105
<i>F.S. Poseidon</i>	An Ghearmáin	1	11	11
<i>Prowess</i>	An Bhreatain	1	6	6
<i>RV Song of the Whale</i>	An Bhreatain	30	5	150
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	12	7	84
<i>Vizconde de Eza</i>	An Spáinn	29	14	406
<i>Pelagia</i>	An Ísiltír	21	11	231
<i>Scotia</i>	An Bhreatain	6	11	66
<i>Polarstern</i>	An Ghearmáin	3	49	147
<i>Scotia</i>	An Bhreatain	12	10	120
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	15	8	120
<i>Thalasa</i>	An Fhrainc	20	25	500
IOMLÁN		466	407	4382

Gluais na nGiorrúchán

ACMS	Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (de chuid Foras na Mara)	MUNDUS	Is é is aidhm leis seo feabhas a chur ar chaighdeán in ardoideachas trí institiúidí agus scoláireachtaí do mhic léinn agus don lucht léinn
AMETS	Láithreán Tástála Tonnfhuinnimh Mhara an Atlantaigh	ERIC	An Cuibhreannas Eorpach um Bonneagar Taighde
AMS	Ardseirbhísí Léarscáilithe	ESONET	Gréasán Faireachlann Eorpach Ghrinneall na Farraige
ASIMUTH	Insamhlúcháin fheidhmeacha agus samhaltú comhtháite le haghaidh tuisceana ar bhlás algach atá tocsaineach agus díobhálach	AE	An tAontas Eorpach
ASTOX II	Measúnú Tocsaineolaíoch ar Asaispioraigéid, Modhanna Tástála agus Sainaitheint an Orgánaigh Fhoinsigh	EUSA	Straitéis an Aontais Eorpaigh don Atlantach
BGS	British Geological Services	FHU	An tAonad um Shláinte Éisc
BIM	Bord Iascaigh Mhara	FinE	Éabhlóid Iascach–Spreagtha
BSH	Lárionad Sonraí Aigéaneolaíochta na Gearmáine	FRS	Fisheries Research Service Scotland
CCENR	An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil	FSAI	Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann
CEO	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	FSS	Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh
CFP	Comhbheartas Iascaigh	GES	Dea–Stádas Comhshaoil
CLAMS	Córais Bhainistíochta Chomhordaithe um Dhobharshaothráil Áitiúil	GMIT	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Maigh Eo
CSO	An Phríomh–Oifig Staidrimh	GSI	Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann
DAFM	An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara	HEA	An tÚdarás um Ard–Oideachas
DEEPFISHMAN	An tÉiceachóras Domhainmhara a Bhainistiú	HEI	An Institiúid um Ard–Oideachas
DCF	An Creat um Bailiú Sonraí	HPC	Ríomhaire Ardfeidhmíochta
DCU	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	HYDROFOR	Tionscadal comhoibríoch ilernála chun scrúdú a dhéanamh ar thionchar na n–oibríochtaí foraoiseachta ar éiceolaíocht uisceach na hÉireann
DEHLG	An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil	IBEC	Cónaidhm Ghnólaachtaí agus Fhostóirí na hÉireann
DIT	Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	ICS	Institiúid na Longbhróicéirí
DoT	An Roinn Iompair	ICT	Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide
DOC	Carbón Orgánach Tuaslagtha	IDA	An tÚdarás Forbartha Tionscail
EASYCo	Bonneagar do Shamhaltú Oibríochta Aigéin i Spás an Atlantaigh	IFSRP	Comhpháirtíocht Taighde Eolaíochta Iascaigh na hÉireann
EC	An Coimisiún Eorpach	IFM – GEOMAR	Institiúid Leibniz don Eolaíocht Mhuirí ag an Christian–Albrechts Universität zu Kiel
ECOKNOWS	Feabhas a chur ar úsáid eolais éiceolaíochta i measúnuithe stoic iascaigh	SOILSIGH	Idirghabhálacha san am atá thart, san am i láthair agus san am amach romhainn idir brúnna antrapaigineacha, stádas ceimiceach agus eilimintí de cháilíocht bhitheolaíoch ó thaobh lochanna i ndobharcheantair chodarsnacha in Éirinn
EELIAD	Eascanna Eorpacha an Atlantaigh agus Measúnú ar a Meath.	IMDO	Oifig Forbartha Muirí na hÉireann
EMSO	Faireachlann Ildisciplíneach Eorpach Ghrinneall na Farraige	INAB	An Bord Náisiúnta um Chreidiúnú
EPA	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil	INFOMAR	Léarscáiliú Comhtháite d'Fhorbairt Inbhuanaithe Acmhainní Mara na hÉireann
ERASMUS			

ISEAS	Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann	RAC	Comhairle Chomhairleach Réigiúnach
JERICO	I dtreo chomhghríasán bonneagar taighde na hEorpa d'fhaireachlanna cósta	RESCALE	Freagraí Aeráide agus Dobharcheantair ag Buiríos Umhaill a Athbhreithniú agus a lonsamhlú
LC/MS	Crómatagrafaíocht Leachta – Mais–Speictriméadracht	RoRo	Rolladh Ann/Rolladh As
LoLo	Ardú Ann/Ardú As	RTDI	Taighde, Teicneolaíocht, Forbairt agus Nuálaíocht
MARIFISH	Tionscadal ERA–NET FP6 chun na naisc idir eolaíocht iascaigh agus bainistiú iascaigh a neartú	ROV	Feithicil Chianoibrithe
MEFEPO	Plean Éiceachórais Iascaigh na hEorpa a Chur i bhFeidhm	RV	Árthach Taighde
MEFS	Seirbhísí Timpeallachta Mara agus Sábháilteachta Bia (de chuid Fhoras na Mara)	RVOpanna	Oibríochtaí Árthaí Taighde
M.Sc.	Máistreacht san Eolaíocht	SALSEA	Clár Taighde Idirnáisiúnta um Bradáin ar Muir
MSFD	Creat–Treoir na Straitéise Mara	SANIFAC	Measúnú agus maolú ar easpaí ithreach agus cothaitheach ó dhobhaircheantair foraoise atá aigéad–íogair
MSY	Uastoradh Inbhuanaithe	SCMU	Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide
NATURA	Is ionann láithreáin NATURA 2000 agus láithreáin chosanta maidir le flóra agus fána a bhfuil tábhacht Eorpach ag baint leo	SEA	Measúnacht Comhshaoil Straitéiseach
NDP	An Clár Forbartha Náisiúnta	SEAI	Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann
NERC	National Environmental Research Council (RA)	SFI	Fondúireacht Eolaíochta Éireann
NIOZ	National Oceanographic Institution of the Netherlands	SFPA	An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara
NOCS	National Oceanographic Centre Southampton	SPDS	Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha (de chuid Fhoras na Mara)
NPWS	An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	SSTI	An Straitéis um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíocht
NRLanna	Saotharlanna Náisiúnta Tagartha	TCD	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
NUIG	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (OÉ Gaillimh)	UCD	Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
NUIM	Ollscoil na hÉireann, Má Nuad	UCC	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
NUJ	Ceardchumann Náisiúnta na nIriseoirí	RA	An Ríocht Aontaithe
OJEU	Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh	US	Stáit Aontaithe Mheiriceá
OPENDAP	Tionscadal foinse–oscailte le haghaidh Prótacal Rochtana Lónra Sonraí	VIP	Daoine Mór le Rá
OPITO	Eagraíocht Oiliúna an Tionscail Pheitriliam Eischósta	VMS	Córas Monatóireachta Árthaigh
OREDP	Plean Forbartha Áigéin In–Athnuaithe Eischósta	WFD	An Creat Uisce
OSHV1	Víreas Heirpéis Oisrí saghas 1		
OSPAR	Comhdháil Osló agus Pháras (1992)		
OSS	Seirbhísí Aigéaneolaíochta (de chuid Fhoras na Mara)		
PAP	Má Aibhéiseach an Torcáin		
PCB	Défheinilí polaclóirínithe		
PhD	Dochtúireacht		
PRTL	An Clár um Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal		
R&D	Taighde agus Forbairt		

Ráitis Airgeadais

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Lena Leagan faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010 faoin Acht um Fhoras na Mara, 1991. Is éard atá sna ráitis airgeadais, arna n-ullmhú de réir na mbeartas cuntasafóichta dá dtagraítear, na Beartais Chuntasafóichta, an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais, an Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas ar Shreabhadh Airgid agus na nótaí gaolmhara. Is ionann an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm ina n-ullmhú agus an dlí is infheidhme agus Cleachtas Cuntasafóichta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugann siad léargas fírinneach cóir maidir le staid chúrsaí an Fhorais agus maidir lena ioncam agus lena chaiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Is é an fhreagracht atá orm na ráitis airgeadais a iniúchadh agus a thuairisciú de réir an dlí is infheidhme.

Déantar m'iniúchadh trí thagairt do na léirbhreithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena n-oibriú.

Déantar m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (an Ríocht Aontaithe agus Éire) agus i gcomhlíonadh na gCaighdeán Eiticiúil d'Iniúcháirí de chuid an Bhoird um Chleachtais Iniúcháireachta.

Scóip an Iniúchta ar na Ráitis Airgeadais

Baineann iniúchadh le fianaise a fháil ar na suimeanna agus na nochtuithe sna ráitis airgeadais, iad a bheith dóthanach chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide. Áirítear leis seo measúnú na nithe seo a leanas:

- > cibé acu an cuí nó nach cuí iad na beartais chuntasafóichta ó thaobh chúinsí an Fhorais de; agus cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil siad curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach agus cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil siad nochta go cuí;
- > réasúntacht na meastachán suntasach cuntasafóichta a rinneadh in ullmhú na ráiteas airgeadais; agus
- > cur i láthair iomlán na ráiteas airgeadais.

Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta.

Ina theannta sin, léim an fhaisnéis airgeadais agus neamhairgeadais uile atá sa Tuarascáil Bhliantúil chun aon neamhréireachtaí ábhartha i dtaca leis na ráitis airgeadais iniúchta a aithint. Má thugaim aon mhírítis nó neamhréireachtaí ábhartha dealraitheacha i dtaca leis na ráitis airgeadais faoi deara, déanaim na impleachtaí ar mo thuarascáil a mheas.

Tuairim faoi na Ráitis Airgeadais

I mo thuairim, tugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh mar ba cheart de réir an Chleachtais Chuntasafóichta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn, léargas fírinneach cóir maidir le staid chúrsaí an Fhorais amhail ar an 31 Nollaig 2010 agus maidir lena ioncam agus lena chaiteachas don bhliain dar críoch sin.

I mo thuairim, tá leabhair chuntais chúí á gcoimeád ag an bhForas. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Nithe ar a dTuairiscím trí Eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht sna cásanna seo a leanas:

- > Ní bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim le haghaidh m'iniúchta; nó
- > tugadh faoi deara i m'iniúchadh aon chás ábhartha inar caitheadh airgead ar fheidhmeanna eile seachas na feidhmeanna beartaithe nó i gcás nach raibh na hidirbhearta de réir na n-údarás atá á rialú; nó
- > níl an fhaisnéis a tugadh i dTuarascáil Bhliantúil an Fhorais don bhliain dá bhfuil na ráitis airgeadais ullmhaithe comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais, nó
- > ní léirítear sa Ráiteas ar Rialú Imheánach Airgeadais gur chomhlíon an Foras an Cód Cleachtas um Rialú Comhlachtaí Stáit; nó
- > braithim go bhfuil nithe ábhartha eile a bhaineann leis an dóigh a ndearnadh gnó poiblí.

Níl aon rud le tuairisciú agam maidir leis na hábhair siúd ar a dtuairiscítear trí eisceacht.

John Buckley

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

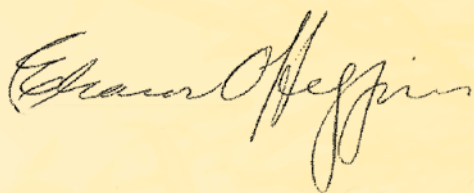
Nollaig 2011

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Ceanglaíonn alt 12 den tAcht um Fhoras na Mara, 1991, ar an bhForas ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm a

cheadóidh an tAire Talmhaíochta, lascaigh agus Bia. Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú acu, ceanglaítear ar Bhord an Fhorais:

- > Beartais chuntasafóichta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur chun feidhme go comhsheasmhach;
- > Breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh;
- > Cur in iúl ar leanadh caighdeáin chuntasafóichta chuif, faoi réir aon athruithe ábhartha a nochtadh agus a míníodh sna ráitis airgeadais;

Comhalta Boird An 11 Samhain 2011

- > Na ráitis airgeadais a ullmhú mar ghnóthas leantach ach amháin mura bhfuil sé cuí glacadh leis go leanfaidh an Foras air ag feidhmiú.

Tá an Foras freagrach as leabhair chuntais chearta a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnta ag am ar bith seasamh airgeadais an Fhorais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 12(1) den Acht.

Tá an Foras freagrach chomh maith as a chuid sócmhainní a chosaint agus as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Comhalta Boird An 11 Samhain 2011

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar ceann Bhord Foras na Mara, tuigim an fhreagracht atá orainn a chinntiú go gcothaítear agus go gcuirtear i bhfeidhm córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais.

Ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a chur ar fáil go gcosnaítear sócmhainní, go dtugtar údarás do gach idirbheart agus go dtaifeadtar iad i gceart, agus go ndéanfaí earráidí nó neamhríaltachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Tá céimeanna glactha ag an mBord chun a chinntiú go mbíonn timpeallacht rialaithe oiriúnach i bhfeidhm mar seo a leanas:

- > Sainmhíniú freagrachtaí agus cumhachtaí na bainistíochta go soiléir;
- > Bunú nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus chun sócmhainní na heagraíochta a chosaint;
- > Nós freagrachta a fhorbairt i ngach réimse den eagraíocht.

Tugadh faoi athbhreithniú ar bhainistíocht riosca in 2010 agus cuireadh na gnéithe seo a leanas san áireamh ann:

- > Measúnú ar oiriúnacht agus ar éifeachtacht an bheartais reatha agus na nósanna imeachta reatha i dtaca le sainaitheint agus le measúnú ar rioscaí gnó;
- > Cineál, méid agus impleacht airgeadais na rioscaí atá roimh an bhforas a shainaithint, lena n-áirítear an mhéid agus na cineálacha atá inghlactha, dar leo;
- > Measúnú a dhéanamh ar an dealraitheacht go dtarlódh na rioscaí sainaitheanta;
- > Leanúint ar aghaidh ag oibriú go dlúth leis an Rialtas agus le Gníomhaireachtaí éagsúla chun a chinntiú go mbíonn tuiscint shoiléir ar spriocanna Foras na Mara agus go dtacaítear le straitéisí an Fhorais chun na spriocanna sin a bhaint amach.

Tá an córas um rialú inmheánach airgeadais bunaithe ar chreatlach d'fhaisnéis rialta bhainistíochta, nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear leithlisiú dualgas, agus córas tarmilgín agus freagrachta. Áirítear leis seo go sonrach:

- > Córas cuimsitheach buiséadaithe le buiséad bliantúil a dhéanann an Bord a athbhreithniú agus a chomhaontú;
- > Athbhreithnithe rialta ag an mBord ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a thaispeánann comhlíonadh airgeadais i gcoinne réamhaisnéise;
- > Socrú spriocanna chun comhlíonadh airgeadais agus comhlíonadh eile a thomhas;
- > Disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail.

Chuir Foras na Mara feidhm inmheánach iniúchta ar bun a fheidhmíonn de réir an Chreatchóid Dea-chleachtais a leagtar amach sa Chód Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit. Treoraíonn anailís ar an riosca a bhfuil an Foras nochtta dó obair an iniúchta inmheánaigh, agus tá pleananna bliantúla maidir le hiniúchadh inmheánach bunaithe ar an anailís seo. Thug an Coiste Iniúcháireachta tacaíocht d'anailís ar riosca agus don phlean maidir le hiniúchadh inmheánach in 2010 agus cheadaigh an Bord iad. Fuair an Coiste Iniúcháireachta an tuarascáil um ghníomhaíocht iniúchta inmheánaigh in 2010, agus cuireadh í seo faoi bhráid an Bhoird. Áiríodh leis an tuarascáil tuairim an Iniúcháir Inmheánaigh faoi fhiúntas agus éifeachtúlacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais. Múnlaítear an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú a dhéanann an Bord ar éifeachtúlacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais de thoradh obair an iniúcháir inmheánaigh, obair an Choiste Iniúcháireachta a dhéanann maoirsiú ar obair an iniúcháir inmheánaigh, na bainisteoirí feidhmiúcháin i bhForas na Mara atá freagrach as forbairt agus as cothabháil na creatlaí rialaithe airgeadais, agus tuairimí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste ina litir bhainistíochta.

Rinne an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais um rialuithe inmheánacha airgeadais in 2010 agus rinne siad iad a cheadú.

Jim Fennell, Cathaoirleach An 11 Samhain 2011

Beartais Chuntasaíochta

Don Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010

1. Ginearálta

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh fabhraithe cuntasaíochta, ach amháin nuair a chuirtear a mhalairt in iúl anseo thíos, agus de réir cleachtas cuntasaíochta a bhfuil glacadh leis. Glactar le caighdeáin maidir le tuairisciú airgeadais atá molta ag na comhlachtaí cuntasaíochta aitheanta nuair a chuirtear i bhfeidhm iad.

2. Ioncam

Aithnítear ioncam a eascraíonn ó Dheontas i gCabhair an Oireachtais de réir fáiltais airgid.

3. Ioncam Iarchurtha

Caitear le hioncam agus le réamhfócaíochtaí a fuarthas ón Aontas Eorpach agus ó thionscadail taighde eile ar conradh mar ioncam iarchurtha i gcás go mbíonn an tionscadal taighde ar bun agus go bhfuil caiteachas todhchaí ann le muirearú in aghaidh an tionscadail. Aithnítear an t-ioncam seo sa tréimhse chuntasaíochta ina muirearaítear an caiteachas gaolmhar. Nuair a chuirtear tionscadal ar leith i gcrích, tugtar aon iarmhéid neamhúsáidte ar an gCuntas ioncaim iarchurtha don tionscadal sin chun cuntais freisin mar ioncam.

4. Sócmhainní Seasta agus Dímhneas

Cuirtear dímhneas ar fáil sa mhodh dronlíneach de réir rátaí a measadh chun na sócmhainní a laghdú go dtí a luach inréadaithe faoi dheireadh a saoil ionchais. Is iad seo a leanas na rátaí atá i gceist:

Foirgnimh	2%
Gléasra agus Trealamh	25%
Daingneáin agus Feistis	25%
Ríomhairí	33%
Árthach Taighde	4%
Trealamh d'Árthach Taighde	25%
Athghléasadh Árthach Taighde	20%
Mótarfheithiclí	20%
Ní déantar dímhneas ar thalamh	

5. Sócmhainní Léasaithe

Gearrtar fócaíochtaí faoi léasanna oibriúcháin (Nóta 19) ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais sa bhliain a mbaineann siad léi.

6. Cuntas Caipitil

Nochtann an Cuntas Caipitil an luach gan amúchadh atá ar an ioncam a cuireadh i bhfeidhm ar mhaithe le cúrsaí caipitil.

7. Airgeadraí Coigríocha

Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid arna n-ainmniú in airgeadraí coigríche de réir rialachán na rátaí malairte ar an dáta a luaitear sa Chlár Comhardaithe. Aistrítear ioncam agus costais de réir rialachán na rátaí malairte ar na dátaí a luaitear leis na bunbhearta.

8. Tionscadail Mhara: Taighde, Teicneolaíocht, Forbairt agus Nuálaíocht (RTDI)

Téann Foras na Mara isteach i ngealltanais maidir le conarthaí a bhronntar ar thionscadail RTDI Mhara. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais de réir fócaíochtaí tosaigh a dhéantar tar éis chonradh an tionscadail a shíniú, d'fhéadfaí fócaíocht eatraimh a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus gearrtar fócaíochtaí breise tar éis éilimh maidir leis an obair atá críochnaithe a fháil agus a fhóirú. Maoiníonn an NDP na costais a thabhaítear ar an bhForas de bharr riar tionscadal RTDI agus gearrtar iad ar na ráitis airgeadais de réir mar a thabhaítear iad.

9. Sócmhainn Mhaoinithe Iarchurtha le haghaidh Pinsean

Tá scéimeanna pinsin le sochar sainithe i bhfeidhm ag Foras na Mara atá á maoiniú gach bliain ar bhonn 'íoctar mar a úsáidtear' ón airgead a chuirtear ar fáil dóibh, lena n-áirítear airgead ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Léiríonn na costais phinsin na sochair pinsin a shaothraíonn fostaithe sa tréimhse lena mbaineann agus cuirtear in iúl iad mar ghlan-rannfócaíochtaí pinsin na mball foirne a tharchuirtear chuig an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Breathnaítear ar mhéid a chomhfhreagraíonn don mhuirear pinsin mar ioncam inghnóthaithe, agus fritháirítear ag deontais a fhaightear i rith na bliana le hífócaíochtaí pinsin a urscaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn ó dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus Cailteanais Aitheanta Iomlána agus tá coigeartú comhfhreagrach aitheanta sa tsuim atá inghnóthaithe ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Léiríonn dliteanais phinsin luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo a ghnóthaigh baill foirne go dtí seo. Is éard atá i gceist le maoiniú pinsin iarchurtha an tsócmhainn chomhfhreagrach a ghnóthófar amach anseo ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais

Don Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010

		2010	2009
	Nóta	€'000	€'000
Ioncam			
Deontais an Oireachtais	2	25,065	28,867
Ioncam Eile	3	9,318	8,289
Glanmhaoiniú larchurtha le hAghaidh Pinsean	18	3,275	2,775
		37,658	39,931
Aistriú (chuig)/ón gCuntas Caipitil	12	2,744	3,869
		40,402	43,800
Caiteachas			
Seirbhísí Corparáideacha	4	3,973	4,728
Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha	5	2,445	2,656
Seirbhísí Muirtimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia	6	6,548	6,067
Seirbhísí Eolaíochta lascaigh	7	4,145	4,291
Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair	8	2,065	2,298
Seirbhísí Aigéaneolaíochta	9	8,980	8,827
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann	10	936	1,066
Clár SSTI agus RTDI Mara	14		
Costais Pinsean	18	9,050	10,937
		3,080	2,530
Caiteachas Iomlán		41,222	43,400
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		(800)	400
Barrachas amhail an 1 Eanáir		1,869	1,469
Barrachas amhail an 31 Nollaig		1,049	1,869
Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána			
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		(820)	400
Ghnóthachain/(Caillteanais) Achtúireacha ar Dhliteanais Scéime Pinsin		2,075	(2,625)
Athruithe ar Thiomhdí			
Coigeartú ar Mhaoiniú larchurtha Pinsin		(2,075)	2,625
Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána don Bhliain		(820)	400

Baineann torthaí na bliana le hoibríochtaí leanúnacha.

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta agus Nótaí 1–24 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Jim Fennell, Cathaoirleach An 11 Samhain 2011

Comhalta den Bhord An 11 Samhain 2011

Clár Comhardaithe

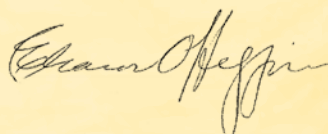
Amhail ar an 31 Nollaig 2010

		2010	2009
	Nóta	€'000	€'000
Sócmhainní Seasta	13	25,930	31,132
Sócmhainní Reatha			
Féichiúnaithe agus Réamhlócaíochtaí	16	4,730	3,416
Bainc agus Airgead		1,004	2,396
		5,734	5,812
Dlíteanais Reatha			
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	17	4,685	3,943
Glansócmhainní Reatha		1,049	1,869
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais Reatha roimh Phinsin			
Maoiniú Iarchurtha Pinsin		25,900	24,700
Dlíteanais Phinsin		(25,900)	(24,700)
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais Reatha		26,979	33,001
Maoinithe ag:			
Cuntas Caipitil	12		
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		25,930	31,132
		1,049	1,869
		26,979	33,001

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta agus Nótaí 1–24 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Jim Fennell, Cathaoirleach An 11 Samhain 2011

Comhalta den Bhord An 11 Samhain 2011

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

Don Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010

Réiteach an bharrachais/(easnamh) oibriúcháin go glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

	Nóta	2010 €'000	2009 €'000
Barrachas/(Easnamh) i gCuntas Ioncaim agus Caiteachais		(820)	(3,189)
Ús a fuarthas		0	(12)
Aistriú chuig/(ó) Cuntas Caipitil	12	(2,744)	(3,869)
Dímheas	13	5,219	5,531
Laghdú/(Méadú) ar Fhéichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí		(1,314)	652
(Laghdú)/Méadú ar Chreidiúnaithe agus Fabhruithe		742	(2,000)
Caillteanas ar Dhiúscairt Sócmhainní	13	(7)	1
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		1,076	703

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

	Nóta	2010 €'000	2009 €'000
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		1,076	703
Torthaí ar infheistíochtaí agus fónamh a dhéanamh ar airgeadas			
Ús a fuarthas		0	12
Glanchaiteachas caipitil			
Gnóthú sócmhainní seasta	13	(2,475)	(1,677)
Fáltais ó dhiúscairt sócmhainní	13	7	14
Méadú / (Laghdú) ar airgead tirim		(1,392)	(948)

Réiteach glansreafa airgid go gluaiseacht i nglanchistí

	2010 €'000	2009 €'000
Méadú / (Laghdú) ar airgead tirim	(1,392)	(948)
Glanchistí amhail ar an 1 Eanáir	2,396	3,344
Glanchistí amhail ar an 31 Nollaig	1,004	2,396

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

1. Ginearálta

Bunaíodh Foras na Mara an 30 Deireadh Fómhair 1992, de réir fhorálacha an Achta um Foras na Mara, 1991.

“chun taighde agus forbairt mhuirí a ghabháil de láimh, a chomhordú, a chur chun cinn agus a chuidiú agus na seirbhísí sin a bhaineann le taighde agus forbairt mhuirí a chur ar fáil, i dtuairim an Fhorais, a chuirfidh forbairt eacnamaíoch chun cinn agus a chruthóidh fostaíocht agus a chosnóidh an timpeallacht mhuirí.”

Clúdaíonn na Ráitis Airgeadais an Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

2. Deontas i gCabhair

	2010		2009	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Feidhmeanna reatha				
Foras na Mara	15,229		17,695	
Lúide rannfócaíochtaí Aoisliúntais in-aisíochta*	(420)	14,809	(469)	17,226
Feidhmeanna caipitil				
Suirbhé Náisiúnta um Ghrinneall na Mara	1,257		1,793	
Foras na Mara	1,900		750	
Clár SSTI (Nóta 14)	0		1,750	
Beaufort	2,504		2,504	
Bonneagar Taighde agus Forbartha Teicniúla (RTDI)				
Bonneagar (RTDI) (Nóta 14)	4,595	10,256	4,844	11,641
		25,065		28,867

* De réir chomhaontú na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara, tá an tsuim seo in-aisíochta maidir le rannfócaíochtaí pinsin na mball foirne.

3. Ioncam Eile

	2010		2009	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Taighde Conartha AE				
Treoir Sonraí (feic nóta thíos)	2,900		2,286	
Eile	762		616	
		3,662		2,902
Ioncam Eile				
Cairt fostaithe Árthaí Taighde	1,546		1,492	
Baoi Sonraí – an Roinn Iompair	610		722	
Natura	1,378		821	
Ilnithe agus Ioncam ó Chonarthaí Eile	2,122	5,656	2,362	5,837
IOMLÁN		9,318		8,289

Is é atá sa Treoir Sonraí Treoir ar fud na hEorpa a chuireann creatlach phobail ar bun maidir le bailiú agus bainistíocht sonraí a mbíonn gá leo chun an Comhbheartas lascaireachta a chur i bhfeidhm.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

4. Seirbhísí Corparáideacha

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail	1,146	1,216
Riarachán	2,462	2844
Dímheas	365	668
IOMLÁN	3,973	4,728

Áirítear le costais riaracháin táille iniúchóireachta €19,270 in 2010 (2009: €20,500)

5. Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail	981	1,029
Cláir Thaighde agus Forbartha	1,072	1,140
Dímheas	392	487
IOMLÁN	2,445	2,656

6. Seirbhísí Muirtimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail:		
Croífhóireann	2,268	2,458
Foireann Conartha AE	0	0
	2,268	2,458
Cláir Thaighde agus Forbartha	4,014	3,434
Dímheas	266	185
IOMLÁN	6,548	6,067

7. Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail:		
Croífhóireann	1,149	1,262
Foireann Conartha AE	1,227	1,334
	2,376	2,596
Cláir Thaighde agus Forbartha	1,635	1,538
Dímheas	134	157
IOMLÁN	4,145	4,291

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

8. Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Conartha AE	1,249 0	1,418 0
	1,249	1,418
Cláir Thaighde agus Forbartha	656	702
Dímheas	160	178
IOMLÁN	2,065	2,298

9. Seirbhísí Aigéaneolaíochta

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail	548	548
Cláir Riaracháin agus Cláir Forbartha	6,088	5,992
Dímheas	2,344	178
IOMLÁN	8,980	8,827

B'ionann na costais reatha iomlána a bhain le hÁrthaí Taighde atá folaithe faoi Sheirbhísí Aigéaneolaíochta agus €7.328m do 2010 (2009: 7.435m). Tá €2.5m den chaiteachas seo folaithe faoi NDP Mara (an clár am loinge) do 2010 (2009: €2.426m). Áirítear sna costais reatha aon chostais trealaimh chaipitil a tabhaíodh roimh choigeartú le haghaidh dímheasa.

10. Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail	297	315
Cláir Riaracháin agus Cláir Forbartha	636	748
Dímheas	3	3
IOMLÁN	936	1,066

11. Costais Tuarastail

	2010 €'000	2009 €'000
Pá agus Tuarastail: Croífhóireann	142	7,638
Pinsinéirí agus Costais Phinsin	10	224
Foireann Chonartha agus costais eile phárolla	49	3,258
	201	11,120
	201	12,487

Rinneadh laghdúithe pinsin €0.420 milliún ó thuarastail agus tarchuireadh é chuig an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Le linn 2010, chríochnaigh beirt fhostaithe conarthaí sealadacha fostaíochta i bhForas na Mara. D'oibrigh siad 104 seachtain nó níos mó de sheirbhís leanúnach agus ní chuirfear fostaithe nua ina n-áit. I gcomhlíonadh na nAchtanna um Íocaíochtaí Iomarcaíochta, 1967 go 2007, rinneadh íocaíochtaí iomarcaíochta reachtúla le gach ceann de na fostaithe seo. B'ionann an tsuim seo agus €7,752.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

12. Cuntas Caipitil

	2010		2009	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Iarmhéid amhail ar an 1 Eanáir		31,132		35,001
Aistriú (go)/ó Chuntas Ioncaim agus Caiteachais Maoiniú Caipitil	2,475		1,677	
Amúchadh de réir dímhéas sócmhainní	(5,219)	(2,744)	(5,331)	2,471
Suim a scaoileadh ar dhiúscairt Sócmhainne Seasta		0	(15)	(3,869)
Costas Coigeartaithe Sócmhainní (Nóta13)	(9,166)			
Coigeartú Sócmhainní Seasta (Nóta13)	6,708	(2,458)		
Iarmhéid amhail ar an 31 Nollaig		25,930		31,132

13. Sócmhainní Seasta

Déantar na Sócmhainní Seasta faoi mar a chuirtear in iúl sna Ráitis Airgeadais iad mar seo a leanas:

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Taighde Taighde €'000	Trealamh Árthaigh €'000	Daingneáin agus Feistis €'000	Ríomhairí €'000	Mótar- fheithiclí €'000	IOMLÁN €'000
Costas nó Luacháil							
Iarmhéid amhail ar an 1 Eanáir	7,036	30,883	3,195	22,166	8,192	258	71,730
2009	0	375	205	1,406	378	111	2,475
Suimiúcháin ar chostas				(4,840)	(962)		(9,166)
Coigeartú Sócmhainní	(3,364)						
Diúscairt						(19)	(19)
Costas ar an 31 Nollag 2010	3,672	31,258	3,400	18,732	7,608	350	65,020
Dímhéas							
Iarmhéid amhail ar an 1 Eanáir	1,544	10,466	2,685	18,153	7,572	178	40,598
2009							
Táille don bhliain	140	1,606	262	2,525	637	49	5,219
Coigeartú Sócmhainní	(906)			(4,840)	(962)		(6,708)
Diúscairt						(19)	(19)
Iarmhéid amhail ar an 31 Nollaig	778	12,072	2,947	15,838	7,247	208	39,090
2010							
Glanluach de réir na Leabhar							
Amhail ar an 31 Nollaig 2010	2,894	19,186	453	2,894	361	142	25,930
Amhail ar an 31 Nollaig 2009	5,492	20,417	510	4,013	620	80	31,132

Bhí an Foras ag áitiú i saoráid Bhaile an Aba, agus bhí teideal na saoráide dílsithe don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Fágadh an suíomh seo le linn 2010. Mar gheall air sin, bhí díluacháil de €9.166m i sócmhainní seasta (dímhéas €6.708m) chun athruithe i gcostais a bhain le Talamh agus Foirgnimh, le Daingneáin agus Feistis agus le ríomhairí i mBaile an Aba a léiriú.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

14. Clár Mara RTDI agus an Clár na Straitéise um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíocht(SSTI) (2000–2006) (2007–2013), an Plean Forbartha Náisiúnta

B'ionann an maoiniú iomlán agus na suimeanna a cuireadh i bhfeidhm in 2009 agus é seo a leanas:

	2010 €'000 NDP agus SSTI 2007–2013	2010 €'000 NDP 2000–2006	2010 €'000 iomlán
Ioncam ón Oireachtas (Nóta 2)	7,099		7,099
Caiteachas:			
Tionscadail	7,275		7,275
Riarachán	239		239
Caiteachas Iomlán Cláir	7,514		7,514
Barrachas / (Easnamh) sa bhliain	(415)		(415)

Áirítear i gcaiteachas iomlán an chláir, €7.275 milliún, idir chaiteachas taighde agus chaiteachas caipitiúil. Thabhaigh Foras na Mara €0.75 milliún den €7.275 milliún in 2010 agus is ionann an t-iarmhéid de €6.525 milliún agus suimeanna a bronnadh agus a fócadh le páirtithe eile.

NDP Mara (2000–2006), SSTI, Beaufort agus NDP Mara (2007–2013)

	2010 €'000	2009 €'000
Caiteachas Chláir RTDI agus SSTI Mara	7,5140	9,401
Sócmhainní a ceannafódh faoi Chiste ERDF	0	0
Dímheas ar shócmhainní ERDF	1,536	1,536
IOMLÁN	9,050	10,937

Faoi Fho-bheart Bonneagar Saotharlainne de Bheart RTDI Mara, cheannaigh Foras na Mara sócmhainní seasta ar €5.091 milliún in 2008 (€0.821 milliún in 2007) a maoiníodh trí chlár ERDF. B'ionann an dímheas carntha ar na sócmhainní seo amhail ar an 31/12/2010 agus €4.580m.

NDP 2000–2006

Is iad príomhchuspóirí Bheart RTDI Mara (NDP 2000–2006) feidhmíocht na hearnála mara in Éirinn a fheabhsú agus a choinneáil trí thacú le taighde agus forbairt agus le gníomhaíochtaí aistrithe teicneolaíochta agus cumas agus bonneagar RTDI a sholáthar le cinntiú go mbeidh Éire in ann a cumas acmhainne mara a bhaint amach ar bhealach inbhuanaithe. Clúdaíonn caiteachas Scoláireachtaí PhD, Scoláireachtaí Iardhochtúireachta, Comhaltacht Michael Manahan, Léann Deasca, Tionscadail Fheidhmeacha/ Tionscail, tionscadail Líonraithe agus Aistrithe Teicneolaíochta agus tionscadail Straitéiseacha.

Chabhraigh infheistíocht iomlán i dtionscadail RTDI faoin bPlean Forbartha Náisiúnta (NDP) sa tréimhse 2000–2006 le 226 tionscadal a raibh infheistíocht arbh fhiú €16.289 milliún i gceist leo; is ionann na gealltanais gan íoc ar fiú €0.373 milliún iad den fhigiúr seo agus na híocaíochtaí deiridh.

NDP Mara 2007–2013

Faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP, 2007–2013, dírtar infheistíocht i dtaighde mara sa tréimhse 2007–2013 ar ghnóthú cuspóirí, gníomhaíochtaí taighde agus torthaí Chasadh na Taoide, an straitéis náisiúnta eolais, taighde agus nuálaíochta mara. Dírtar ar an maoiniú ar Bhearta agus ar Chláir Thaighde na straitéise trí roinnt modhanna, lena n-áirítear glaonna iomaíochta le haghaidh taighde (gradaim thionscadail–bhunaithe, léann deasca, PhDanna, Iardhochtúireachtaí etc.) agus tairiscint le haghaidh soláthar bonneagair/seirbhísí. Tacaíodh le 65 tionscadal ar an iomlán aníos le 2010 faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP. Tá 40 tionscadal díobh seo fós ar bun.

B'ionann líon iomlán na ngealltanais a rinneadh faoin 31 Nollaig 2010 d'Fho-Chlár Taighde Mara an NDP agus €54.6 milliún; is ionann na gealltanais gan íoc ar fiú €20.7 milliún iad den fhigiúr seo agus na híocaíochtaí deiridh.

B'ionn dámhachtain Tionscadal Taighde faoi réir conartha a cuireann in iúl go ndéanfar íocaíocht tosaigh tar éis an conradh a shíniú; d'fhéadfaí íocaíocht eatraimh a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus déanfar an íocaíocht dheireanach tar éis éilimh a fháil agus a fhíorú. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais de réir Bheartais Cuntasaíochta 8.

Amhail ar an 31 Nollaig 2010, bhí íocaíochtaí gan íoc fós ar shuimeanna a gearradh ar na ráitis airgeadais mar seo a leanas (nóta 17).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

	2010 €'000	2009 €'000
Suimeanna gan íoc	125	13

Amhail ar an 31 Nollaig 2010, b'ionann na gealltanais a rinneadh ach nár gearradh iad ar na ráitis airgeadais go fóill maidir le tionscadail RTDI agus €21.091m; is é seo a leanas an miondealú lena mbaineann.

	NDP agus SSTI 2007-2013 €'000	NDP 2000-2006 €'000	lomlán €'000
Gealltanais amhail ar an 1 Nollaig 2010	27,314	373	27,687
Geallta in 2010	2,892		2,892
Dígheallta	(1,974)		(1,974)
Íoctha in 2010	(7,514)		(7,514)
Gealltanais amhail ar an 31 Nollaig 2010	20,718	373	21,091

15. Caiteachas

	2010 €'000	2009 €'000
Costais Phárolla	10,623	11,530
Costais Phinsean	3,080	2,530
Costais bhoird	76	72
Táille Iniúcháireachta Bliantúla	19	20
Árachas	225	278
Cíos agus Rátaí	363	365
Costais Saoráide	1,693	1,587
Cumarsáid Teileafóin agus Sonraí	214	305
Costais TF	611	540
Costais Saotharlainne agus Oibre Allamuigh	940	861
Costais Riaracháin Eile	986	1,287
Costas Taistil	849	851
Tástáil Reachtúil, Taighde agus Suirbhéanna	3,931	3,684
NDP Mara (2007-2013)	5,014	6,936
Clár Am Loinge an NDP	2,500	2,426
Costais Oibríochta Árthaigh	4,684	4,339
Trealamh Éagsúil Eile	16	23
Fruiliú Trealamh	172	220
Dímheas (Nóta13)	5,219	6,546
Diúscairt Gluaisteáin	7	
Caiteachas lomlán i gCuntas Ioncaim agus Caiteachais	41,222	43,400

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

16. Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí

	2010 €'000	2009 €'000
Fiachóirí Trádála	2,677	2,518
Ioncam Conarthaí	1,993	772
Réamhíocaíochtaí	70	126
	4,730	3,416

1t. Creidiúnaithe agus Fabhruithe

	2010 €'000	2009 €'000
Creidiúnaithe Trádála	2,460	1,610
Ioncam Iarchurtha	1,355	1,949
Fabhrú RTDI (Nóta 14)	125	13
Fabhruithe	405	55
Párolla	340	316
	4,685	3,943

17. An Scéim Aoisliúntais agus an Scéim Phinsin Ranníocaigh do Chéilí agus Leanaí

Is gníomhaireacht reachtúil de chuid an Stáit é Foras na Mara, a bunaíodh faoi alt 3(1) d'Acht Fhoras na Mara, 1991 (Uimh. 2 de 1991). Foráiltear le halt 9(1) den Acht go ndéanfaidh an Foras scéimeanna chun sochair aoisliúntais a bhronnadh ar bhaill foirne agus i ndáil le baill foirne, faoi réir cheadú an Aire. Tá dhá scéim, mar atá an Scéim Aoisliúntais d'Fhoireann Fhoras na Mara 1998 agus Scéim Phinsin Ranníocaigh do Chéilí agus Leanaí Fhoras na Mara 1998, i bhfeidhm ag an bhForas i láthair na huaire. Cuirtear sochair scoir (cnapshuim agus pinsean) ar fáil sa chéad scéim thuas do bhaill foirne, agus sochair aisce bháis maidir le báis le linn seirbhíse. Faoin dara scéim thuas, cuirtear sochair phinsin ar fáil do chéilí a mhaireann agus do leanaí cleithiúnacha na ndaoine a fuair bás. Sainmhínítear an dá scéim mar scéimeanna aoisliúntais sochair. Íoctar ranníocaíochtaí aoisliúntais na mball foirne leis an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia.

Fearacht scéimeanna aoisliúntais na seirbhíse poiblí i gcoitinne, ní chothaítear ciste ná sócmhainní faoi leith chun íocaíocht pinsean agus aiscí a mhaoiniú.

Chun tuairisc a dhéanamh de réir Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 – Sochair Scoir, fuair an Foras comhairle ó achtúire cáilithe. D'ullmhaigh an t-aachtúire luacháil chun na dliteanas a bhaineann leis na scéimeanna aoisliúntais a mheas an 31 Nollaig 2010

Is iad seo a leanas na toimhdí airgeadais a rinneadh chun dliteanas a áireamh faoi FRS 17:

	2009	2009	2008
Méadú ar an ráta boilscithe (a)	2% in aghaidh na bliana	2% in aghaidh na bliana	2% in aghaidh na bliana
Méadú ar ráta tuarastail	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana
Méadú ar ráta pinsin	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana
Ráta liúntais na ndliteanas scéime	5.5% in aghaidh na bliana	5.5% in aghaidh na bliana	5.5% in aghaidh na bliana

Meánionchas saoil don todhchaí de réir na dtáblaí básmaireachta arna n-úsáid chun dliteanas phinsin a shocrú

	2010	2009
Fear ag 65 Bliain d'Aois	22	22
Bean ag 65 Bliain d'Aois	25	25

Ag glacadh leo seo agus le toimhdí eile agus ag cur mhodh an aonaid réamh-mheasta a leagtar amach in FRS 17 i bhfeidhm, tá an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha um pinsean agus an dliteanas pinsin mar seo a leanas:

	2010	2009
Fear ag 65 Bliain d'Aois	€25.9m	€24.7m

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

Nóta 17. ar lean

- (a) Ós rud é go bhfuil méaduithe pinsin faoi scéimeanna Fhoras na Mara bunaithe ar mhéaduithe tuarastail seachas ar mhéaduithe praghaís níl gá le toimhde bhoilscithe praghaís chun an luacháil seo a dhéanamh. Mar sin féin, ós rud é go mbíonn tagairt do ráta toimhde boilscithe riachtanach faoi FRS-17 bheadh an ráta thuas oiriúnach ar mhaithe leis seo.

	2010 €'000	2009 €'000
Anailís ar an méid a gearradh ar an mbrabús oibriúcháin		
Costas Seirbhíse Reatha	2,100	1,900
Ús ar dhliteanais scéimeanna pinsin	1,400	1,100
Ranníocaíochtaí Fostaithe	(420)	(470)
	3,080	2,530
Anailís ar an méid aitheanta i ráiteas ar		
ghnóthachain agus caillteanais aitheanta iomlána (STRGL)	€'000	€'000
Gnóthachain agus (caillteanais)	2,075	(2,625)
Athruithe ar fhoshuímh mar bhunús leis an luach atá ar dhliteanais faoi scéimeanna faoi láthair	0	0
Gnóthachan agus (caillteanas) achtúireach sa STGRL	237	(2,625)
	2,075	(2,625)
	2010 €'000	2009 €'000
Glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh pinsean sa bhliain		
Costas Seirbhíse agus Úis Reatha	3,500	3,000
LÚIDE SOCHAIR A ÍOCADH SA BHLIAIN	(225)	(225)
	3,275	2,775

Aithníonn Foras na Mara gurb ionann méideanna agus sócmhainn a chomhfhreagraíonn don dliteanas neamhchistithe iarchurtha um pinsin ar fhoras na dtóimhdí a míníodh thuas agus roinnt imeachtaí san am a chuaigh thart. Ar na himeachtaí seo, tá tacaíocht reachtúil na scéime aoisliúntais, agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le maoiniú pinsean na seirbhíse poiblí, lena n-áirítear ranníocaíochtaí fostaithe agus an próiseas bliantúil meastacháin. Níl aon fhianaise ag Foras na Mara nach bhfreastalóidh an beartas maoinithe seo mar is gnách ar na méideanna sin de réir an chleachtais reatha. B'ionann an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha um pinsin amháil ar an 31 Nollaig 2010 agus €25.9 milliún (2009: €24.7 milliún). Tá cainníochtú an dliteanais bunaithe ar na toimhdí Airgeadais a leagtar amach sa nóta seo. Déantar na toimhdí a úsáidtear, atá bunaithe ar chomhairle ghairmiúil achtúire, a chomhairliú don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, ach ní chomhaontaítear iad go foirmiúil leis an Roinn.

ANAILÍS AR GHLUAISEACHT DLITEANAS I RITH NA BLIANA	2010 €'000	2009 €'000	2008 €'000	2007 €'000
Easnamh ag tús na bliana	24,700	19,300	18,300	16,000
Costas Seirbhíse Reatha	2,100	1,900	1,900	1,850
Ús ar Dhliteanais Scéimeanna	1,400	1,100	1,000	900
(Gnóthachan)/Caillteanas achtúireach a aithnítear sa STRGL	(2,075)	2,625	(1,679)	(237)
Sochair a íocadh sa bhliain	(225)	(225)	(221)	(213)
Easnamh ag deireadh na bliana	25,900	24,700	19,300	18,300

19. Gealltanais léasa

Léasanna oibriúcháin

Chuaigh Foras na Mara isteach sna comhaontuithe léasa seo a leanas:

Sealbhaíonn Foras na Mara léas oibriúcháin i gcomhair Innealra, Trealamh agus Mótarfheithiclí. B'ionann an muirear ar na Cuntais loncaim agus Caiteachais in 2010 agus €46,555 (2009: €57,057).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2010

19. Gealltanais léasa (ar lean)

Cuimsítear sna hoibleagáidí faoi léasanna oibriúcháin

	2010 €	2009 €
Ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	46,555	57,057
Ag dul in éag idir bliain 2 agus bliain 5	0	0
Ag dul in éag ina dhiaidh sin	0	0

Áitíonn Foras na Mara teaghaisí faoi léas sna láithreacha a leanas:

Léas 1: 80 Sráid Fhearchair, Baile Átha Cliath 2 – cuireadh tús leis i 1993 ar feadh tréimhse 22 bliain. Déantar athbhreithniú cíosa air gach cúig bliana. Déantar an cíos a athbhreithniú gach cúig bliana, agus ní bheidh briseadh léasa ann go dtí deireadh an léasa in 2015.

Léas 2: Páirc Oifigí na Páirce Móire, Gaillimh – cuireadh tús leis i 1999 ar feadh tréimhse 25 bliain. Déantar athbhreithniú cíosa air gach cúig bliana.

Léas 3: Trádstóras, Calafort na Gaillimhe – cuireadh tús leis in 2000 ar feadh tréimhse 25 bliain. Déantar athbhreithniú cíosa air gach cúig bliana.

Is ionann an muirear cíosa bliantúil reatha as na trí léas seo agus €325,652 (2009: €306,611).

	2010	2009
Ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	0	0
Ag dul in éag idir bliain 2 agus bliain 5	0	0
Ag dul in éag ina dhiaidh sin	325,652	306,611

20. Infheistíocht

Tá scair 1.3% atá go hiomlán caolaithe ag Foras na Mara i gcuideachta ar a dtugtar Wavebob Ltd. Bunaíodh an chuideachta chun coincheap a fhorbairt chun Fuinneamh Tonnta a sheachadadh. Is é €127,000 costas iomlán na hinfheistíochta. Ós rud é nach féidir luach na hinfheistíochta seo a mheas go cruinn, níl na scaireanna mar chuid den chaipiteal sa Chlár Comhardaithe.

21. Comhfhiontar: Marine Technical and Development Services Ltd. (MTDS)

Is comhpháirtí é Foras na Mara i gcuideachta comhfhiontair, Marine Technical and Development Services Ltd, a corpraíodh i 1998. Tá 51% den scairchaipiteal cothromais ag an bhForas agus is le Marine Technology Ltd (25%) agus scairshealbhóir eile (24%) an chuid eile. Tá MTDS lonnaithe i nGaillimh agus is é a phríomhghnó bainistíocht, soláthar foirne agus oibriú na n-árthaí taighde 'Celtic Voyager' agus 'Celtic Explorer'. Scoir MTDS dá chuid trádála ar an 5 Márta 2006. Cuireadh tús le foirceann deonach i mí na Nollag 2010 agus díscioleadh an chuideachta ar an 14 Deireadh Fómhair 2011. Ní chuirfidh sé seo isteach ar chuntais an Fhorais.

22. Clár leasanna

Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm ag an bhForas de réir na dtreoirínte a d'eisigh an Roinn Airgeadais faoi nochtadh leasa ag comhaltaí an Bhoird agus tá an Foras tar éis cloí leis na nósanna imeachta sin. Ní raibh aon idirbhearta i rith na bliana ó thaobh ghníomhaíochtaí an Fhorais de ina raibh leas tairbhiúil ag comhaltaí den bhord.

23. Táillí Boird agus Tuarastal an Phríomhfheidhmeannaigh

Chloígh an Foras leis an gCód nua Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit a d'fhoilsigh an tAire Airgeadais an 15 Meitheamh 2009. Ba é €146,213 Buntuarastal Bliantúil Phríomhfheidhmeannach Fhoras na Mara sa bhliain 2010. Níor íocadh aon rud leis an bPríomhfheidhmeannach faoi scéim phá i gcoibhneas le feidhmíocht ná níor íocadh sochair ar bith eile mar chuid de phacáiste luach saothair. Níl an Príomhfheidhmeannach i dteideal aon ruda lasmuigh de shamhail scéim na hearnála poiblí ó thaobh pinsin de.

Rinneadh na híocaíochtaí seo a leanas le comhaltaí Bhord Fhoras na Mara in 2010.

Comhalta Boird	Catagóir 3	Olltáillí 2010	Costais 2010	Iomlán 2010
Jim Fennell	Cathaoirleach	11,970	1,099	13,069
Richard Flynn	Stiúrthóir	7,695	340	8,035
Dairine Mac Fadden	Stiúrthóir	7,426	1,837	9,263
Michael Walsh	Stiúrthóir	7,695		7,695
Bernie Hannigan	Stiúrthóir	7,695		7,695
Eleanor O Higgins	Stiúrthóir	7,695	323	8,018
Emer Rogan	Stiúrthóir	7,695		7,695
Lorcan O Cinneide	Stiúrthóir	6,687	1,410	8,097
Francis Coyle	Stiúrthóir	4,592	1,436	6,028
		69,150	6,445	75,595

24. Ceadú an Bhoird

Cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais an 6 Nollaig 2011.

www.marine.ie

Ceanncheathrú & Saotharlanna

Foras na Mara
Rinn Mhaoile
Órán Mór
Co. na Gaillimhe
Teil: +353 91 387 200
Facs: +353 91 387 201
R-phost: institute.mail@marine.ie

Oifigí & Saotharlanna Réigiúnacha de chuid Foras na Mara

Foras na Mara
80 Sráid Fhearchair
Baile Átha Cliath 2
Teil: +353 1 476 6500
Facs: +353 1 478 4988

Foras na Mara
An Fhorneis
Baile Uí Fhiacháin
Co. Mhaigh Eo
Teil: +353 98 42300
Facs: +353 98 42340